

Lærerveiledning
Kartlegging av leseferdighet
Trinn 2 og 3 på thai

วิธีการวิเคราะห์ทักษะการอ่านภาษาไทย
คำแนะนำสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3

Kartlegging av leseferdighet på thai

Utdanningsdirektoratet
Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

2008

วิธีการวิเคราะห์ทักษะการอ่านภาษา ไทย

คำแนะนำสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring har utarbeidet prøven på thai for andre og tredje trinn på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet som del av Tiltak 13 i Strategiplanen *Likeverdig opplæring i praksis!* (revidert 2007)

I likhet med prøvene på andre og tredje trinn på albansk, arabisk, kurdisk badini/kurmanci og kurdisk sorani, persisk, polsk, russisk, somali, spansk, tamil, tyrkisk, urdu og vietnamesisk er disse prøvene laget etter samme modell som prøvene *Kartlegging av leseferdighet*, som Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning tidligere har utarbeidet for Utdanningsdirektoratet.

Kartlegging av leseferdighet på thai	8
Innledning	8
Instruksjonen til elevene	8
Når skal prøvene tas, og hvilke elever bør ta dem?	8
วิธีการวิเคราะห์ทักษะการอ่านภาษาไทย	9
Kartlegging er ikke eksamen eller vanlig undervisning.....	10
Å ta prøvene må ikke gi elevene følelsen av å mislykkes.....	10
Øveoppgavene skal gi elevene sjansen til å forstå hva de skal gjøre.....	10
เมื่อไรที่จะมีการทดสอบ และนักเรียนคนไหนที่ควรจะทดสอบ?	11
Det bør være to lærere sammen når elevene tar prøven.....	12
Ting læreren og elevene trenger.....	12
Instruksjon til elevene	12
การฝึกทำแบบฝึกหัดจะทำให้ให้นักเรียนมีโอกาสเข้าใจว่านักเรียนจะต้องทำอะไร	13
Hva læreren sier for begge klassetrinnene	14
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	15
ครูจะพูดอย่างไรกับทั้งสองระดับชั้น	15
Oversikt over skriftegn på thai.....	16
Prøven for 2. trinn.....	18
Delprøvene for 2. trinn er:.....	18
ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	19
1. Bokstavediktat	20
1. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก	21
2. Å skrive den første bokstaven i de ordene som bildene viser	22
2. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรก จากคำในรูปภาพที่แสดงให้เห็น	23
Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge ett minutt kan vare	24
3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form, eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til	24
แบบฝึกข้อทดสอบสำหรับนักเรียน เพื่อให้ทราบว่า 1 นาทีนานแค่ไหน	25
3. การเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะต่างๆ หรือ อักษรรูปตัวสะกด และอักษรรูปตัวสระ	25
4. Å skrive den siste bokstaven i ord	25
4. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำ	27
Ordlesing	28
5. Ord til bilde	28
5. คำในรูปภาพ	29
6. Bilde til ord	30
Elevens vurdering av arbeidet med heftet	30
6. จากรูปภาพ ไปยัง คำ.....	31
Prøven for 3. trinn.....	32
Delprøvene for 3. trinn er:.....	32
Prøven for 3. trinn.....	33
ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	33
Hva slags prøver er det for 3.trinn?.....	34
Standardspråk og dialekt	34
ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างไร?	35
ภาษามาตรฐาน และ ภาษาท้องถิ่น.....	35
Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge et minutt kan vare	35
Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge et minutt kan vare.....	37
แบบฝึกข้อทดสอบสำหรับนักเรียน เพื่อให้ทราบว่า หนึ่งนาที นานแค่ไหน.....	37
1. Ordkjeder.....	38
1. คำที่ติดกันเป็นลูกโซ่.....	39
2. Setningsforståelse.....	40
2. ความเข้าใจในประโยค.....	41

3. Fortellende tekst. Gåter	42
3. คำบอกเล่า ซึ่งเป็นปริศนา	43
4. Skriftlig instruksjon. Fargelegging	44
Elevers vurdering av arbeidet med heftet	44
4. การบรรยายสี ตามข้อความที่เขียนอธิบายไว้	45
การประเมินผลการทำงานในสมุดข้อทดสอบแต่ละเล่ม	45
Retting og vurdering	46
Prøvene skal være med på å hjelpe elever som trenger det.....	46
Det er mange forhold som påvirker hvordan elevene gjør det på prøvene	46
การตรวจแก้ไขและการประเมินผล	47
Noen av oppgavene er lette, mens andre er vanskelige for de fleste	48
Hvordan skåre resultatene	48
Fasit for bokstavedikater og ordlesingsoppgavene	48
วิธีการให้คะแนน	49
ข้อเจลยที่ถูกต้องของการเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก และข้อทดสอบการอ่านคำ	49
Delprøvene er ikke like vanskelige på alle språkene	50
ข้อทดสอบแต่ละตอน ของแต่ละภาษาจะมีความยากง่ายแตกต่างกัน	50
Dysleksi og spesifikke vansker	52
จำนวนคำศัพท์ที่นักเรียนรู้จัก	53
Hva skal kartleggingsprøvene forsøke å finne ut om elevene?	54
มีปัญหเฉพาะในการอ่านการเขียน และ มีปัญหาซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว	55
Hvor sikre er prøvene og grensene for tospråklige elever?.....	56
Hva skal kartleggingsprøvene forsøke å finne ut om elevene?	57
Når er det grunn til bekymring for lesingen til en bestemt elev?.....	58
Elevers resultater på norske kartleggingsprøver kan hjelpe til med tolkningen.....	58
Elever som kommer i løpet av skoletiden	58
Hvor sikre er prøvene og grensene for tospråklige elever?.....	59
Drøfting av de enkelte delprøvene	60
2 trinn	60
Delprøve 1. Bokstavediktaten	60
Delprøve 2. Å skrive første bokstaven i et ord.....	60
Når er det grunn til bekymring for lesingen til en bestemt elev?.....	61
Elevers resultater på norske kartleggingsprøver kan hjelpe til med tolkningen.....	61
นักเรียนที่เข้ามาในช่วงกลาง(กลางคัน)ปีการศึกษา	61
Delprøve 3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til	62
การถกเถียง เกี่ยวกับข้อทดสอบแต่ละตอน	63
ข้อทดสอบตอนที่ 1 การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก	63
Delprøve 4. Å skrive siste bokstav i et oppgitt ord	64
Delprøve 5. Ordlesingsoppgaven å sette kryss på bildet for et skrevet ord	64
Delprøve 6. Ordlesingsoppgaven å sette kryss på ordet til et tegnet bilde	64
Delprøve 2. Å skrive første bokstav i et ord	65
Delprøve 3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til	65
ข้อทดสอบตอนที่ 3 การเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะต่างๆ หรือ สัญลักษณ์อักษรรูปตัวสะกดบางตัวที่มีเครื่องหมาย เพิ่มเติมเข้ากับอักษรรูปตัวสระ.....	65
Drøfting av delprøven for 3. trinn	66
Delprøve 1. Ordkjedeoppgaven	66
Delprøve 2. Setningslesing.....	66
Delprøve 3. Gåter	66
Delprøve 4. Fargelegging.....	66

Delprøve 4. Å skrive siste bokstav i et oppgitt ord.....	67
การทบทวนของข้อทดสอบ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	69
ข้อทดสอบตอนที่ 1 ข้อทดสอบคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่.....	69
ข้อทดสอบตอนที่ 2 การอ่านเป็นประโยค.....	69
ข้อทดสอบตอนที่ 3 ปริศนา.....	69
ข้อทดสอบตอนที่ 4 การระบายสี.....	69
Ordliste.....	70
Fasiter(Rettemaler) 2. trinn.....	74
Delprøve 1. Bokstavdiktat.....	74
Delprøve 2. Å skrive den første bokstaven i et ord.....	76
Delprøve 4. Å skrive den siste bokstaven i et ord.....	76
Deprøve 5. Ord til bilde	77
Delprøve 6. Bilde til ord.....	79
Rettemaler 3. trinn	81
Delprøve 1. Ordkjeder.....	81
Delprøve 2. Setninger.....	82
Delprøve 3. Gåter.....	82
Delprøve 4. Instruksjonsoppgave. Fargelegging.....	82
Registreringsskjema for 2 klasse.....	83
Registreringsskjema for 3 trinn.....	83
Registreringsskjema for en elevgruppe, 2 trinn.	84
Litteratur.....	85
Noen aktuelle nettadresser:	86
Noe om skriftsystemet og transkribering på thai	86
Appendiks Veiledende grenser for språkene i kartleggingsprøvene.....	88

Kartlegging av leseferdighet på thai

Del 1 Instruksjonen til elevene

Innledning

Disse kartleggingsprøvene er utviklet som del av et prosjekt finansiert av Utdanningsdirektoratet (tidligere Læringssenteret). Prosjektets formål har vært å utvikle metoder og materiell for å finne tospråklige elever som risikerer å utvikle lese- og skrivevansker. Prøvene kan brukes i en vurdering av leseferdigheter hos språklige minoritets elever som har fått leseopplæring på morsmålet, og er på andre eller tredje klassetrinn. Kartleggingsprøvene er utviklet på albansk, arabisk, kurdisk (sorani og kurmanci), persisk, somali, spansk, tyrkisk, urdu, tamil, thai, urdu og vietnamesisk. De norske kartleggingsprøvene: *Kartlegging av leseferdighet 2. og 3. klasse (1997)* har dannet mønster for kartleggingsprøvene på forskjellige førstespråk. Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning (Lesesenteret), tidligere Senter for leseforskning, har hatt ansvaret for utviklingen av de norske prøvene. Prosjektleder, cand paed spec Liv Bøyesen, har hatt ansvaret for utviklingen av prøvene på forskjellige førstespråk. Hun har tidligere hatt faglig tilknytning til Lesesenteret i arbeidet med prøvene, men er nå rådgiver ved Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO).

Datatilsynet har godkjent prosjektet og foreldre har gitt skriftlig tillatelse til at deres barn har kunnet delta i prosjektet. Tospråklige lærere har lagt ned et stort arbeid med å oversette, komme med forslag og drøfte oppgavene med prosjektleder. De har også oversatt veiledningstekstene. Flere tospråklige lærere har sett gjennom og kommentert oversettelsene, mens språkforskere har gitt råd og tolket der det har oppstått tvil om hensiktsmessig språkbruk. Chanokamol Potisri Hjorth har samarbeidet og oversatt alle tekstene til thai. Andre to-språklige lærere har sett gjennom. Det har vært et mål at tekstene skal være korrekte, men også forståelige for flest mulige av brukerne, det vil si på tvers av variasjoner i språkbruk hos elevene og deres familier.

Veiledere og koordinatorene for morsmålsundervisningen i byer og tettsteder i Sør-Norge har hjulpet til med organiseringen av utprøvingene. Tospråklige lærere har samarbeidet om prøvetakingen, kommunikasjonen med foreldrene og vurderingen av elevenes leseferdigheter. Foreldre har svart på spørreskjema. Ledelse og enkeltlærere ved elevenes skoler har bidratt i organiseringen av utprøvingen, med å ta kartleggingsprøver på norsk, svare på spørsmål om undervisningen og drøfte elevenes leseferdigheter med prosjektleder.

Instruksjonen til elevene

NB. Det som står her, må alle lærere som skal bruke kartleggingsprøvene, lese før elevene tar prøven. Når prøven er tatt, må den som skal rette, lese nøye det som står om bedømmingen av elevenes resultater.

Når skal prøvene tas, og hvilke elever bør ta dem?

Tospråklige elever som har vært med i prosjektet, har tatt prøvene på slutten av skoleåret på andre og tredje klassetrinn. Elever på andre og tredje klassetrinn som har fått leseopplæring på førstespråket (morsmålet) bør derfor ta prøvene mellom april og juni. Prøven på andretrinnet kan også brukes overfor elever på tredje trinn. Det kan være prøven for tredje trinn er for vanskelig og at prøven for andre trinn gir mer informasjon om hvor langt elevene er kommet i lesing. Dette kan særlig være aktuelt for elever som har hatt få timer leseopplæring, spesielt på et språk med en annen ortografi, slik som arabisk. Dersom læreren vet at en elev er kom-met mye kortere i lese- og skriveutviklingen på morsmålet enn de andre elevene på tredje

วิธีการวิเคราะห์ทักษะการอ่านภาษาไทย

คำนำ

ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์นี้ พัฒนามาจากส่วนหนึ่งของโครงการ ที่ได้รับเงินช่วยเหลือจาก กรมวิชาการ (แต่ก่อนเรียก ศูนย์การศึกษา) โครงการนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นแนวทาง และเป็นสื่อการเรียนการสอน เพื่อที่จะคั่นหานักเรียนที่ใช้สองภาษา ที่มีความเสี่ยงต่อการจะมีปัญหาในการอ่านและการเขียน การทดสอบนี้สามารถใช้ประเมินทักษะในการอ่าน ของเด็กนักเรียนชนกลุ่มน้อยในประเทศ ที่ได้รับการเรียนการอ่านมาแล้วจากภาษาแม่ (ภาษาไทย) และอยู่ในระดับชั้นประถมปีที่ 2 และ 3 ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์นี้ ได้แปลเป็น ภาษาอัลบาเนีย, ภาษาอาหรับ, ภาษาคุรดีส (ภาษาสุราณี และ ภาษาคุรมันซี), ภาษาอิหร่าน(พาร์ซีสต์), ภาษาสุมาลี, ภาษาสเปน, ภาษาตุรกี , ภาษาอูรดู, ภาษาทมิฬ, ภาษาไทย และภาษาเวียดนาม

ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่เป็นภาษานอร์เวย์: วิธีการวิเคราะห์ทักษะการอ่าน ชั้นประถมปีที่ 2 และ 3 (2540) ได้ก่อให้เกิดรูปแบบข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ในหลายๆภาษาแม่

ศูนย์การสอนการอ่านและการวิจัยการอ่านแห่งชาติ (ศูนย์การอ่าน)

แต่ก่อนศูนย์วิจัยการอ่านมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาข้อทดสอบภาษานอร์เวย์ หัวหน้าโครงการ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาครุศาสตร์ ลีฟ เบอเยเซ็น มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาข้อทดสอบ ไปยังภาษาแม่ต่างๆ ลีฟมีความรู้สาขาวิชาเฉพาะทาง และเคยทำงานในเรื่องข้อทดสอบ ร่วมกับศูนย์การอ่านมาก่อน แต่ขณะนี้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาของ ศูนย์การศึกษาวัฒนธรรมต่างประเทศ แห่งชาติ

สถาบันการควบคุมข้อมูลได้ให้การยอมรับโครงการนี้ และ ผู้ปกครองนักเรียนก็ได้ลงนามอนุญาต ให้ลูกของตนเข้าร่วมโครงการนี้ด้วย ครูที่สอนสองภาษาได้ร่วมทำงานแปลเป็นอย่างดี โดยให้ข้อเสนอแนะ ร่วมถกปัญหาในคำถาม กับหัวหน้าโครงการ บุคคลเหล่านี้ได้ร่วมแปลข้อความ เกี่ยวกับคำแนะนำ ครูที่สอนสองภาษาหลายๆท่านได้อ่านและแสดงความคิดเห็นในการแปล

ขณะที่นักวิจัยภาษาได้ให้คำแนะนำและแปลความหมาย เมื่อเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความเหมาะสม ของการใช้ภาษา ชนกลุ่มน้อย โพลิตีรี ยอร์ท ได้ร่วมทำงานและแปลข้อความทั้งหมด ที่เป็นภาษาไทย และได้อ่านแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายให้ข้อความถูกต้อง และง่ายต่อการเข้าใจสำหรับผู้ให้

หรือเรียกได้ว่าเป็นการดัดแปลงการใช้ภาษา ให้เหมาะสมกับภาษาที่นักเรียน และครอบครัวของนักเรียนใช้อยู่

ที่ปรึกษาและผู้ประสานงานของครูสอนสองภาษาในเมืองและในหมู่บ้าน

ทางภาคใต้ของประเทศนอร์เวย์ได้ให้การช่วยเหลือจัดการทดสอบ ครูสอนสองภาษาได้ร่วมกัน

จัดหานักเรียนที่จะทำการทดสอบ ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง และประเมินผลทักษะการอ่าน ของนักเรียน ผู้ปกครองได้ตอบแบบสอบถาม หัวหน้าและครูของนักเรียนในโรงเรียน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการทดสอบ ด้วยการให้ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่เป็นภาษานอร์เวย์ ตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียนการสอน และได้ถกปัญหาเกี่ยวกับทักษะการอ่านของนักเรียน กับหัวหน้าโครงการ

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

หมายเหตุ สิ่งที่ยืนยันอยู่นี้ ครูทุกคนที่จะใช้ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์

จะต้องอ่านก่อนที่จะทำการทดสอบนักเรียน เมื่อการทดสอบผ่านไปแล้ว

ผู้ที่ตรวจข้อทดสอบจะต้องอ่านเกี่ยวกับการพิจารณาผลการสอบของนักเรียน อย่างละเอียดลออ

trinn, kan det også være å anbefale å la denne eleven ta prøven for andre trinn for seg (individuell.lite timer i morsmålet, at eleven har lese- og skrivevansker eller andre forhold.

Prøvene kan videre brukes på litt eldre elever, da gjerne en om gangen. Da kan læreren få et bilde av hvordan disse elevene mestrer begynnerlesing. I et slikt tilfelle kan det være en idé å få eleven til å skrive hele ordet istedenfor bare første eller siste bokstav (delprøve 2 og 4 for andre trinn). Det kan gi læreren mer informasjon om elevens skriveutvikling og oppfatning av språklyder. Slik individuell og undersøkende kartlegging kan gjøres når som helst på året.

Kartlegging er ikke eksamen eller vanlig undervisning

Hele poenget med å kartlegge elever er å prøve å finne ut hva eleven kan greie på egen hånd. Dette er ikke en eksamen, men kartlegging. Det betyr at skolen og læreren vil prøve å finne ut hvor langt eleven er kommet i sin leseutvikling. En vil se hva som er lett og hva som er vanskelig for eleven, når eleven jobber alene. Etter norsk skolelov har eleven rett til det som heter tilpasset opplæring. Det betyr at elevene skal få den undervisningen som passer best til hva de klarer og ikke klarer. Å trene elevene på forhånd er å ødelegge for kartleggingen. Det er også å ødelegge for elevenes mulighet og rett til å få tilpasset opplæring. Det må læreren vite.

Å ta prøvene må ikke gi elevene følelsen av å mislykkes

Vanligvis vil læreren gjøre slik at elevene skal forstå best mulig og få til mest mulig av alle oppgaver som blir gitt. Men når læreren kartlegger, skal elevene ikke ha mer hjelp enn det som står, og de skal ikke se på hverandre. Oppgavene er laget slik at mange elever ikke greier alle sammen. De siste oppgavene vil være vanskelige for de fleste. Det er ikke meningen at alle elevene skal greie alt. Det må elevene få vite, slik at de ikke føler seg mislykket, og kartleggingen ødelegger for leselysten deres. Kartleggingen skal være en hjelp for at elevene skal komme videre.

Øveoppgavene skal gi elevene sjansen til å forstå hva de skal gjøre

Elevene skal ikke ha hjelp der det står at de skal arbeide alene. Men de må få sjansen til å forstå hva oppgavene går ut på. Derfor er det laget øveoppgaver for hver delprøve. Her skal læreren passe på at alle elevene har forstått og har gjort øveoppgavene riktig. Elevene må sitte langt fra hverandre og gjøre akkurat det som læreren sier. Elevene kan ikke bruke all den tiden de trenger på hver oppgave. Læren går videre når den tiden som står i instruksjonen for hver delprøve, er gått. Det er viktig å ikke stresse elevene, men si at hvis de ikke kommer på det riktig svaret, går de bare videre. Det gjør ingen ting. Men de skal gjøre så godt de kan. Det er også viktig å oppmuntre elevene underveis.

På den første delprøven for andre trinn, bokstavdiktaten, sier læreren hvilken bokstav elevene skal sette kryss over. På delprøvene der elevene skal skrive første eller siste bokstav i det ordet som bildet viser, sier læreren hvert ord.

Det er særlig viktig at elevene begynner og stopper der de skal, på de delprøvene der de får ett, to, fire eller fem minutter og skal jobbe helt selv. Det står en oversikt over hvor mange minutter elevene skal ha på hver av disse delprøvene for hvert klassetrinn. Istedenfor å stoppe helt, kan elevene få lov til å sette en strek på det stedet eller den raden som dere kommet til, når tiden er ute. Læreren bør da kontrollere at dette blir gjort. Da er det ikke så farlig om noen elever fortsetter litt videre etter at tiden er ute.

Når skal prøvene tas, og hvilke elever bør ta dem?

เมื่อไรที่จะมีการทดสอบ และนักเรียนคนไหนที่ควรจะทดสอบ?

นักเรียนที่มีสองภาษาที่เข้าร่วมในโครงการนี้ ได้ทำการทดสอบแล้วเมื่อสิ้นปีการศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ที่ได้รับการเรียนการอ่านมาแล้ว ในภาษาแม่ ควรจะทำการทดสอบระหว่างเดือนเมษายน และ มิถุนายน ข้อทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถนำมาใช้ทดสอบในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข้อทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาจจะยากเกินไป และข้อทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านได้มากกว่า ว่านักเรียนได้ผ่านการอ่านมาแล้วอย่างไร สิ่งนี้สามารถชี้ให้เห็นเป็นพิเศษว่า นักเรียนได้รับการเรียนการอ่านมาไม่มากนัก โดยเฉพาะภาษาที่มีการสะกดคำที่ถูกต้อง และมีวิธีการสะกดที่แตกต่างออกไป เช่น ภาษาอาหรับ ถ้าหากครูทราบว่า พัฒนาการในการอ่าน และการเขียนภาษาแม่ของนักเรียน ยังช้ากว่านักเรียนคนอื่นๆในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก็สามารถแนะนำให้นักเรียนคนนั้น แยกทำการทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ตามลำพัง) หากพัฒนาการ การอ่านภาษาแม่เป็นไปอย่างเชื่องช้า ถ้าไม่มีข้อบกพร่องมาจาก การได้เรียนภาษาแม่มาน้อยชั่วโมง ก็อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนช้ากว่าเด็กปกติ หรือ เพราะสาเหตุอื่นๆ

ข้อทดสอบนี้สามารถใช้ได้กับนักเรียนที่อายุมากกว่านี้เล็กน้อย ควรใช้ครั้งละ 1 ตอนของข้อทดสอบ เมื่อครูสามารถมองเห็นภาพว่านักเรียนเริ่มเกิดความชำนาญในการอ่านแล้ว ในกรณีเช่นนี้สามารถที่จะใช้เป็นแนวความคิด ให้นักเรียนเขียนทั้งคำ แทนที่จะเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรกหรือตัวสุดท้าย (ข้อทดสอบตอนที่ 2 และ 4 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2) และยังสามารถให้ความรู้กับครูเกี่ยวกับพัฒนาการ การเขียนของนักเรียน และความเข้าใจในการออกเสียง ฉะนั้นการสำรวจเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการวิเคราะห์นี้ สามารถทำเมื่อไรก็ได้ในปีนั้น

วิธีการวิเคราะห์ไม่ใช้การสอบ หรือการเรียนตามปกติ

จุดประสงค์ทั้งหมดของวิธีการวิเคราะห์นักเรียน เพื่อพยายามค้นหาว่า นักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้างด้วยตนเอง สิ่งนี้ไม่ใช้การสอบ แต่เป็นวิธีการวิเคราะห์ หมายความว่า ทางโรงเรียนและครูจะพยายามค้นหาว่า นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่าน ของตนเองมากแค่ไหน จะเห็นได้ว่าอะไรที่ง่ายหรือยากสำหรับนักเรียน เมื่อนักเรียนทำงานคนเดียว จากกฎหมายของโรงเรียนในประเทศนอร์เวย์ นักเรียนมีสิทธิ์ที่เรียกว่า การเปลี่ยนแปลง การเรียนการสอนให้เหมาะสม หมายความว่านักเรียนจะได้รับการสอน ที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ว่าตนเองทำได้หรือทำไม่ได้ การฝึกหัดนักเรียนก่อนล่วงหน้าจะเป็นการทำลายวิธีการวิเคราะห์ ทำลายโอกาสของนักเรียน และสิทธิ์ที่จะได้รับการเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งครูควรจะทราบ

การทำข้อทดสอบต้องไม่ให้นักเรียนรู้สึกว่าจะไม่ประสบผลสำเร็จ

โดยปกติครูต้องทำให้นักเรียนเข้าใจมากที่สุด และ ทำข้อทดสอบให้ได้มากที่สุดจากทั้งหมด แต่เมื่อครูทำวิธีการวิเคราะห์ จะต้องไม่ช่วยนักเรียนมากเกินไปกว่าที่กำหนดไว้ และนักเรียนจะต้องไม่ดูกัน ข้อทดสอบทำขึ้นอย่างนี้ เพื่อไม่ให้นักเรียนหลายๆคนทำได้ทั้งหมด ข้อทดสอบสุดท้าย จะยากสำหรับนักเรียนส่วนมาก นั่นไม่ได้หมายความว่า นักเรียนทุกคนจะต้องทำได้ทั้งหมด นักเรียนควรจะต้องทราบเพื่อไม่ให้เขารู้สึกเสียใจ และวิธีการวิเคราะห์ไปทำลาย ความกระตือรือร้นในการอ่านของพวกเขา วิธีการวิเคราะห์นี้จะเป็นการช่วยให้นักเรียน ก้าวต่อไปข้างหน้า

Det bør være to lærere sammen når elevene tar prøven

Prøven gjennomføres best av to lærere sammen. En tospråklig lærer (morsmållærer) som kan språket i prøvene må ta den, mens en annen lærer kan hjelpe til med gjennomføringen. Gruppen bør ikke være for stor (mer enn 8-10 elever). Lærer i norsk som andrespråk, spesiallærer, elevenes kontaktlærer eller en annen tospråklig lærer kan være en aktuell samarbeidspartner. Å gjennomføre ett hefte, tar en drøy skoletime. Men det kan være lurt å legge inn en pause omtrent halvveis i kartleggingen. Da blir ikke elevene så slitne.

Ting læreren og elevene trenger

Læreren trenger: **en stoppeklokke med sekundviser.**

Elevene trenger: **hvert sitt prøvehefte**, der læreren har satt navnet, og **en rød eller blå fargeblyant.**

Elevene vil også ha bruk for et ekstra ark, gjerne et farget ark, som gjør at de ikke kan lese på oppgavene mens læreren forklarer hva de skal gjøre. Når de skal arbeide selv, tar de vekk arket. Elevene kan videre tegne på arket dersom de blir tidlig ferdige. Elevene skal bruke fargeblyant fordi det er lettere å rette, og fordi de ikke skal begynne å viske. Vil de forandre noe, setter de bare en strek tvers over det de vil ha vekk, og setter et nytt kryss, en ny bokstav eller en ny strek der det er aktuelt.

Til den siste delprøven for tredje trinn trenger elevene i tillegg: **fire fargeblyanter hver: en rød, en gul, en grønn og en blå.** Elevene får altså utdelt tre fargeblyanter i tillegg til den ene de fikk i starten. En må være oppmerksom på at noen av elevene kan være fargeblinde. Det må ikke gå ut over hvordan en bedømmer resultatene deres.

Instruksjon til elevene

Elevene får først vite hva som skal skje, hvordan de skal arbeide og hvordan de kan rette feil. Så kommer instruksjonen til hver delprøve. Det kan være nødvendig med noe forsiktige omformuleringer til elevenes talespråk der en tror de kan ha problemer med formuleringer på standardspråket. Instruksjonene til oppgavene skal bli sagt to ganger. Dersom noen elever trenger enda flere gjentakelser etter dette, bør læreren merke seg hvilke elever dette er.

Det løse arket brukes til å skille øveoppgavene fra de andre oppgavene.

OBS! Vær spesielt oppmerksom på at bildene i delprøven Bokstavdiktat er kontrollbilder. De brukes for at læreren skal være sikker på at elevene er på riktig sted når læreren dikterer. Et riktig kryss på feil linje, er vanskelig å rette etterpå. Det er uvant for mange lærere at bildene ikke skal ha noe med bokstavene i diktaten å gjøre. Bokstaver og bilder som hører sammen, kommer i delprøven *etter* bokstavdiktaten. Det er viktig å vise elevene at noen av delprøvene går over flere sider. Elevene må ikke stoppe opp etter første side. Men de må vente når de er ferdige med en hel delprøve, og eventuelt tegne på arket.

Øveoppgavene skal gi elevene sjansen til å forstå hva de skal gjøre

การฝึกทำแบบฝึกหัดจะทำให้นักเรียนมีโอกาสเข้าใจว่านักเรียนจะต้องทำอะไร

นักเรียนจะต้องไม่ได้รับความช่วยเหลือ เมื่อกำหนดไว้ว่านักเรียนจะต้องทำงานคนเดียว แต่นักเรียนต้องได้รับโอกาสที่จะเข้าใจว่าแบบฝึกหัดนี้ สิ่งที่นักเรียนต้องการคืออะไร ฉะนั้นจึงมีการฝึกทำแบบฝึกหัดของแต่ละตอนของข้อทดสอบ ตรงนี้ครูจะต้องดูแล ให้นักเรียนทุกคนเข้าใจ และฝึกทำแบบฝึกหัดให้ถูกต้อง นักเรียนต้องนั่งใกล้กัน และทำตามที่คุณบอก นักเรียนไม่สามารถที่จะใช้เวลานานตามที่นักเรียนต้องการ ในการทำแต่ละแบบฝึกหัด ครูดำเนินการต่อไป เมื่อเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำของแต่ละแบบฝึกหัดหมดลง สิ่งสำคัญคือไม่ให้นักเรียนเกิดความเครียด แต่บอกให้นักเรียนทราบว่าถ้านักเรียนคิดคำตอบไม่ได้ ก็ให้ผ่านไป มันไม่เป็นอะไร แต่นักเรียนจะต้องทำให้ดีที่สุดเท่าที่นักเรียนจะทำได้ สิ่งสำคัญคือ จะต้องให้กำลังใจกับนักเรียนด้วยในขณะที่ทำ

ข้อทดสอบตอนที่หนึ่งสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้น การเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก ครูจะเป็นคนบอกว่าตัวอักษรพยัญชนะตัวไหนที่นักเรียนจะใส่เครื่องหมายกากบาทด้านบน ส่วนข้อทดสอบที่นักเรียนจะต้องเขียนตัวอักษรพยัญชนะตัวแรกและตัวอักษรพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำที่แสดง ในรูปภาพ ครูจะบอกทุกคำ

การที่นักเรียนเริ่มหรือหยุดตามคำสั่งนั้นมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะข้อทดสอบส่วนที่ให้เวลา หนึ่ง, สอง, สี่ หรือ ห้านาที และที่จะต้องทำคนเดียว มีข้อกำหนดไว้โดยสังเขปว่า นักเรียนจะต้องใช้เวลาเท่านี้ในการทำข้อทดสอบของแต่ละระดับชั้น โดยแทนที่จะหยุดเสียเลย เมื่อหมดเวลา สามารถอนุญาตให้นักเรียนขีดเส้นใต้ตรงที่นักเรียนทำมาถึง หรือบนเส้นบรรทัดที่นักเรียนทำมาถึง ครูควรจะต้องตรวจดูว่านักเรียนได้ทำแล้ว ฉะนั้นก็จะไม่สำคัญมากนัก เมื่อนักเรียนบางคนยังคงทำต่ออีกนิดหน่อย หลังจากหมดเวลา

ควรจะต้องมีครูสองคนด้วยกันเมื่อนักเรียนกำลังทำการทดสอบ

การดำเนินการทดสอบจะดีที่สุดเมื่อมีครูสองคนด้วยกัน คนหนึ่งคือครูสอนสองภาษา (ครูภาษาแม่) ซึ่งเข้าใจในภาษาในข้อทดสอบ ในขณะที่ครูอีกคนสามารถช่วย ในการดำเนินการทดสอบ ไม่ควรจะเป็นกลุ่มใหญ่ (มากกว่า 8-10 คน) ครูที่สอนภาษาออร์เวย์สำหรับนักเรียนต่างชาติ, ครูที่สอนพิเศษ, ครูประจำชั้นของนักเรียนคนนั้น หรือครูสอนสองภาษาคนอื่นๆ สามารถที่จะร่วมมือกันในการทำงานครั้งนี้ด้วยการดำเนินการสำหรับสมุดข้อทดสอบหนึ่งเล่ม ใช้เวลามากกว่า 45 นาที เล็กน้อย แต่จะเป็นการดีมากที่จะให้มีการพัก เมื่อทำไปได้ประมาณครึ่งหนึ่งของวิธีการวิเคราะห์ ซึ่งจะทำให้นักเรียนไม่เหนื่อยมาก

สิ่งที่ครูและนักเรียนต้องมี

ครูต้องมี: นาฬิกาจับเวลาที่มีเข็มวินาที

นักเรียนต้องมี: สมุดข้อทดสอบของตนเอง ที่ครูได้เขียนชื่อไว้ และ ดินสอสีแดงหรือสีฟ้า นักเรียนจะต้องใช้กระดาษอีกหนึ่งแผ่นต่างหาก ควรเป็นกระดาษสี ซึ่งจะทำให้นักเรียนไม่สามารถอ่านข้อทดสอบได้ ในขณะที่ครูกำลังอธิบายว่านักเรียนจะทำอะไร เมื่อนักเรียนต้องทำงานเอง ให้หยิบกระดาษออก นักเรียนสามารถใช้กระดาษนั้นวาดภาพได้ ถ้าหากว่านักเรียนทำเสร็จก่อนเวลา นักเรียนจะใช้ดินสอสี เพราะจะง่ายสำหรับการตรวจ และเพราะนักเรียนจะได้ไม่ต้องลบออก ถ้านักเรียนต้องการจะเปลี่ยนแปลง นักเรียนเพียงแค่ขีดเส้นทับบนสิ่งที่นักเรียนไม่ต้องการ และเขียนเครื่องหมายกากบาทใหม่, เขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะใหม่ หรือ ขีดเส้นใต้ตรงที่เกี่ยวข้อง

Hva læreren sier for begge klassetrinnene

Når elevene har fått utdelt ark, fargeblyanter og prøvehefter, forteller læreren hva som skal skje. Læreren bruker morsmålet:

Du har nå fått et hefte, et ark og en fargeblyant. Men du skal vente med å bla til jeg sier fra. Snart skal vi se på bildene og gjøre noen oppgaver, men først skal jeg fortelle deg hva du skal gjøre. Jeg kommer hele tiden til å fortelle hva du skal gjøre.

For 2. trinn

Du skal finne bokstaver og sette kryss eller du skal skrive bokstaver. Du skal også finne bilder eller ord og sette kryss på dem. Jeg skal si det mer nøyaktig når vi kommer til hver nye oppgave. Du skal vite at hvis du skriver feil, skal du ikke bruke viskelær. Det tar altfor lang tid. Du skal bare sette en strek over krysset eller bokstaven og sette nytt kryss, eller skrive ny bokstav hvis du vil forandre.

Du skal få hjelp til de første oppgavene hver gang, men etter det, må du jobbe helt selv. Du skal ikke begynne på oppgavene før jeg sier fra. Da sier jeg *begynn*. Jeg sier også *stopp* når tiden er ute. Hvis du blir ferdig med de oppgavene vi holder på med, og det står *stopp*, må du vente til jeg sier at vi skal gå videre. Du kan tegne så lenge.

For tredje trinn

Du har nå fått et hefte som ligner på andre hefter du kanskje har jobbet med før. Vi skal arbeide sammen i begynnelsen hver gang. Det er for at du skal forstå hvordan du skal arbeide/jobbe. Etterpå skal du arbeide for deg selv. På alle oppgavene skal du lete for å finne rett svar. Du skal gjøre forskjellige ting, sette små streker, sette kryss, trekke lange streker eller fargelegge, så du må høre godt etter. Jeg kommer hele tiden til å fortelle hva du skal gjøre.

Du skal få hjelp til de første oppgavene hver gang, men etter det, må du jobbe helt selv. Du skal ikke begynne på oppgavene før jeg sier fra. Da sier jeg: *Begynn!* Jeg sier også: *Stopp*, når tiden er ute. Hvis du blir ferdig med de oppgavene vi holder på med, og det står *STOPP*, må du vente til jeg sier at vi skal gå videre. Du kan tegne så lenge.

Slik skal vi arbeide til vi er ferdige med heftet. Det er mange oppgaver. Hvis det er noe du ikke finner eller ikke klarer, går du videre til neste oppgave. Men prøv først. Når alle skal jobbe helt selv, må du være stille, selv om du har lyst til å fortelle det du vet.

สำหรับแบบฝึกหัดตอนสุดท้ายของชั้นประถมปีที่ 3 นั้น สิ่งที่นักเรียนทุกคนต้องมีเพิ่ม คือ: ดินสอสี 4 แท่ง: สีแดง, สีเหลือง, สีเขียวและสีฟ้า นักเรียนจะได้รับแจกดินสอสีเพิ่มอีกสามแท่ง จากที่นักเรียนได้รับตอนแรกแล้วหนึ่งแท่ง ต้องสนใจระมัดระวังว่านักเรียนบางคนอาจจะดาบอดสี และไม่ไปทำให้เกิดผลกระทบต่อการพิจารณาผลการทดสอบของนักเรียน

Instruksjon til elevene

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

สิ่งแรกนักเรียนจะต้องทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้น นักเรียนจะทำอะไร และแก้ไขอย่างไรเมื่อทำผิด แล้วจึงเริ่มคำแนะนำแต่ละตอนของข้อทดสอบ อาจมีความจำเป็นที่จะต้องระมัดระวัง แก้ไขปรับคำพูด ให้เป็นภาษาพูดของนักเรียน ถ้าคิดว่านักเรียนจะมีปัญหาในการใช้ถ้อยคำ ที่เป็นภาษาที่กำหนดไว้ คำแนะนำในการทำข้อทดสอบจะต้องพูดสองครั้ง ถ้าหากนักเรียนบางคน ต้องการให้พูดซ้ำหลายๆครั้ง ครูจะต้องดูว่านักเรียนเป็นอย่างไร

กระดาษที่ไม่ได้ติดอยู่นั้น ใช้สำหรับแยก แบบฝึกข้อทดสอบ ออกจากข้อทดสอบอื่นๆ

โปรดสังเกต ระมัดระวังเป็นพิเศษว่า รูปภาพในข้อทดสอบตอนการเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ ตามคำบอกนั้น เป็นรูปภาพที่ตรวจสอบแล้ว ใช้เพื่อให้ครูแน่ใจว่า นักเรียนมีความสนใจ อยู่ ณ ตรงนั้น เมื่อครูกำลังให้เขียนตามคำบอก การเขียนเครื่องหมายกากบาทถูก แต่ไม่ถูกบรรทัด เป็นการยากที่จะแก้ไข ครูหลายคนไม่คุ้นเคยกับการที่รูปภาพ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกันเลยกับตัวอักษรรูปพยัญชนะในการเขียนตามคำบอก ส่วนตัวอักษรรูปพยัญชนะที่สอดคล้องกับรูปภาพนั้น มีในข้อทดสอบซึ่งจะตามมาทีหลังการเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก สิ่งสำคัญคือให้นักเรียนดูว่า ข้อทดสอบมีหลายหน้า นักเรียนต้องไม่หยุดทำหลังจากที่ทำหน้าแรกเสร็จแล้ว แต่นักเรียนจะต้องคอย เมื่อนักเรียนทำข้อทดสอบทั้งหมดของตอนนั้นเสร็จแล้ว และถ้าเป็นไปได้ก็วาดภาพในกระดาษ

Hva læreren sier for begge klassetrinnene

ครูจะพูดว่าอย่างไรกับทั้งสองระดับชั้น

เมื่อนักเรียนได้รับแจก กระดาษ ดินสอสี และ แบบทดสอบ ครูจะบอกว่าจะต้องทำอะไรต่อไป ครูใช้ภาษาแม่:

นักเรียนได้รับแบบข้อทดสอบ กระดาษ และ ดินสอสี แต่นักเรียนจะต้องคอยการเปิดดู จนกว่าครูจะบอก ในไม่ช้าเราจะดูรูปภาพและทำข้อทดสอบ แต่เริ่มแรกครูจะบอกว่า นักเรียนจะต้องทำอะไร ครูจะบอกตลอดเวลาว่านักเรียนจะต้องทำอะไรบ้าง

สำหรับชั้นประถมปีที่ 2

นักเรียนจะต้องค้นหาตัวอักษรรูปพยัญชนะ และใส่เครื่องหมายกากบาท หรือนักเรียนจะเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ นักเรียนจะต้องหารูปภาพหรือคำ และใส่เครื่องหมายกากบาทบนนั้น ครูจะบอกให้ชัดเจนขึ้น เมื่อเราทำไปถึงข้อทดสอบนั้น นักเรียนจะต้องทราบว่า เมื่อนักเรียนเขียนผิด จะต้องไม่ไขว่คว้าลบ มันใช้เวลา นาน นักเรียนเพียงแต่ขีดเส้นทับเครื่องหมายกากบาท หรือขีดทับตัวอักษรรูปพยัญชนะ และใส่เครื่องหมายกากบาทใหม่ หรือเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะใหม่ ที่ต้องการจะเปลี่ยน

Oversikt over skriftegn på thai

เสียงภาษาไทย Thai konsonanter, tranlitterert til latinske eller transkribert til enkelte lydtegn fra IPA, med framlyd og utlyd (fra Chamokamol Hjort, se forøvrig s 48-50)

ก = K - g	ฎ = d - d	น = n - n	ล = l - n
ข = k ^h - g	ฏ = d - t	บ = b - b	ว = w - w
ค = k ^h - g	ฐ = t ^h - d	ป = p - b	ศ = s - d
ฃ = k ^h - g	ท = t ^h - d	ผ = p ^h - b	ษ = s - d
ง = ng - ng	ฒ = t ^h - d	ฝ = f -	ส = s - d
จ = c - d	ณ = n - n	พ = p ^h - b	ห = h -
ฉ = ch - d	ด = d - d	ฟ = f -	ฬ = l - n
ช = ch - d	ต = t - d	ภ = p ^h - b	อ = ?(((or)
ซ = s - d	ถ = t ^h - d	ม = m - m	ฮ = h
ณ = ch - d	ท = t ^h - d	ย = j - j	
ญ = j - n	ธ = t ^h - d	ร = r - n	

การออกเสียงสระ Thai vokaler og diftonger

ะ = A (a)	า = α: (a, ar)
ิ = ɪ (i)	ี = ɪ: (i)
ุ = u (u)	ู = u: (u, oo)
ื = ∞ (ue, eu)	ื = ∞: (ue, eu)
โอะ = o? (o, ǎ)	โอ = o: (oo, ǎ)
เอะ = ? (orh)	ออ = o (or)
เอะ = ε? (eh)	เอ = ε: (e)
แอะ = E? (æh)	แอ = E: (Ae)
เออะ = Φ? (aǎ)	เออ = Φ: (>ø)
เอียะ = ia? (iaæ)	เอีย = ɪ: α (ia)
เอือะ = ∞α? (øa<)	เอือ = ∞: α (øa>)
อัวะ = uα (oa<)	อัว = u:α (oa>)
เอา = αω (auo)	อ่า = am
ไอะ = αφ (ai)	ไอ = αφ (ai)

นักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือทุกครั้งในแบบฝึกหัดทดสอบสองข้อแรก แต่หลังจากนั้น ต้องทำด้วยตนเอง นักเรียนจะไม่เริ่มทำข้อทดสอบก่อนที่ครูจะบอกให้ทำ ครูจะบอกให้ *เริ่ม* และ บอกให้ *หยุด* เมื่อหมดเวลา ถ้านักเรียนทำข้อทดสอบที่เรา กำลังทำอยู่เสร็จ ก่อนที่ครูจะบอก *หยุด* นักเรียนจะต้องคอยจนกว่าครูจะบอกให้ทำต่อ นักเรียนจะวาดรูปภาพคอยก็ได้

สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนจะได้รับสมุดข้อทดสอบที่เหมือนกับสมุดข้อทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งอาจเคยทำมาแล้ว เราจะทำงานด้วยกันในตอนแรกทุกครั้ง เพื่อที่จะให้นักเรียนเข้าใจว่าจะทำงานอย่างไร หลังจากนั้นนักเรียนจะทำงานด้วยตนเอง ทุกข้อทดสอบนักเรียนจะต้องค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง นักเรียนจะต้องทำหลายอย่าง ชี้ดเส้นสั้นๆ, ใส่เครื่องหมายกากบาท, ชี้ดเส้นยาว หรือระบายสี ฉะนั้นนักเรียนต้องตั้งใจฟัง ครูจะบอกตลอดเวลาว่านักเรียนจะต้องทำอะไร

นักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือทุกครั้งในแบบฝึกหัดทดสอบสองข้อแรก แต่หลังจากนั้นนักเรียนต้องทำด้วยตนเอง นักเรียนจะต้องไม่เริ่มทำข้อทดสอบก่อนที่ครูจะบอก เมื่อครูบอก: *เริ่ม!* ครูจะบอกด้วยว่า: *หยุด* เมื่อหมดเวลา ถ้านักเรียนทำข้อทดสอบที่เรา กำลังทำอยู่เสร็จ ก่อนที่ครูจะบอก *หยุด* นักเรียนจะต้องคอยจนกว่าครูจะบอกให้ทำต่อ นักเรียนจะวาดรูปภาพคอยก็ได้

เราจะทำเช่นนี้ไปจนกระทั่งเราทำในสมุดข้อทดสอบเสร็จ มันมีหลายข้อทดสอบ ถ้าข้อไหนที่นักเรียนหาคำตอบไม่พบ หรือทำไม่ได้ ก็ให้ผ่านไปทำข้อทดสอบใหม่ แต่ก็พยายามทำก่อน เมื่อทุกคนจะต้องทำงานด้วยตนเอง นักเรียนจะต้องเจียบ ถึงแม้ว่านักเรียนจะอยากบอก ในสิ่งที่นักเรียนทราบก็ตาม

Prøven for 2. trinn

Delprøvene for 2. trinn er:

1. Bokstavediktat - læreren lar det gå **ca 15 sekunder** for hver bokstav. Bokstavene gjentas én gang. (side 1 - 3 i elevheftet)
 2. Å skrive den første bokstaven i et ord - læreren lar det gå **ca 15 sekunder** for hvert ord. Ordene gjentas én gang. (side 4 - 5 i elevheftet)
- Egen øveoppgave: Å sette kryss på bilder av en bestemt ting¹ - elevene får **1 minutt**. (side 6 - 7 i elevheftet)
3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til - elevene får **1 minutt**. (side. 9 - 11 i elevheftet)
 4. Å skrive den siste bokstaven i et ord - læreren lar det gå **ca 15 sekunder** for hvert ord. Ordene gjentas én gang. (side 12 -13 i elevheftet)
 5. Å finne riktig bilde til et skrevet ord - elevene får **2 minutter**. (side 15 - 17 i elevheftet)
 6. Å finne riktig ord til et bilde -elevene får **2 minutter**. (side 19 - 21 i elevheftet)
- Elevers vurdering av hvordan han eller hun synes det var å ta prøven (side 23 i elevheftet)

Å gjennomføre ett hefte, tar en drøy skoletime. Men det kan være lurt å legge inn en pause omtrent halvveis i kartleggingen. Da blir ikke elevene så slitne.

¹ Denne oppgaven er lagt inn for at elevene skal få kjenne hvor lang tid ett minutt tar. Den skal ikke rettes.

ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การแบ่งข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้:

1. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก - ครูจะต้องให้เวลาประมาณ **15 วินาที** สำหรับทุกตัวอักษรรูปพยัญชนะ จะต้องพูดตัวอักษรรูปพยัญชนะซ้ำอีกครั้ง (หน้าที่ 1 - 3 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
 2. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรกของคำ - ครูจะต้องให้เวลาประมาณ **15 วินาที** สำหรับทุกคำ จะต้องพูดคำนั้นซ้ำอีกครั้ง (หน้าที่ 4 – 5 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
- แบบฝึกข้อทดสอบโดยเฉพาะ: ให้ใส่เครื่องหมายกากบาทลงบนรูปภาพที่กำหนด
ให้นักเรียน² **1 นาที**
(หน้าที่ 6– 7 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
3. การเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะต่างๆ หรือ อักษรรูปตัวสะกด และอักษรรูปตัวสระ รวมทั้งเครื่องหมายต่างๆ ที่ต้องเอื้อมเติมเข้าด้วยกัน (หน้าที่ 9 – 11 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
 4. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำ - ครูจะต้องให้เวลาประมาณ **15 วินาที** ต่อหนึ่งคำ คำนั้นจะต้องพูดซ้ำอีกครั้ง (หน้าที่ 12 – 13 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
 5. การหารูปภาพที่ถูกต้องกับคำที่เขียนไว้ - ให้นักเรียน **2 นาที** (หน้าที่ 15 – 17 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
 6. การหาคำที่ถูกต้องกับรูปภาพ ให้นักเรียน - **2 นาที** (หน้าที่ 19 – 21 ในแบบทดสอบของนักเรียน)
- นักเรียนประเมินผลว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรในการทำข้อทดสอบนี้
(หน้าที่ 23 ในแบบทดสอบของนักเรียน)

การดำเนินการสำหรับสมุดข้อทดสอบหนึ่งเล่ม ใช้เวลามากกว่า 45 นาที เล็กน้อย แต่จะเป็นการดีมากที่จะให้มีการพัก เมื่อทำไปได้ประมาณครึ่งหนึ่งของวิธีการวิเคราะห์ ซึ่งจะให้นักเรียนไม่เหนื่อยมาก

² ข้อทดสอบนี้ทำขึ้นเพื่อที่จะให้นักเรียนทราบว่า 1 นาทีนานแค่ไหน ข้อทดสอบนี้ไม่ต้องตรวจ

1. Bokstavdiktat

OBS! I denne delprøven skal det ikke være sammenheng mellom bilde og bokstav. Bildene er kontrollbilder. De er der for at elevene skal velge mellom bokstavene i riktig rekke.

Læreren sier: Finn fram det løse arket og legg det slik at du bare ser de to første oppgavene.

Læreren fortsetter: Sett fingeren på bildet av ประตู (døra/døren). Sett et kryss over bokstaven ก (k/g).

Dersom du skriver feil, kan du sette en strek over krysset og sette nytt kryss. *Se til at alle elevene setter riktig kryss.*

Læreren fortsetter: Sett så fingeren på bildet av องุ่น (druene): Sett et kryss over bokstaven จ (ch/tj) *Se til at alle elevene setter riktig kryss.*

Elevene får ca 15 sekunder pr oppgave, men ikke stress.

Læreren sier: Nå er vi ferdige med å hjelpe hverandre. Ta vekk det løse arket og legg det under heftet. Så setter du fingeren på bildet av นิ้ว (finger). Sett et kryss på bokstaven บ (b)

Bildene og bokstavene er:

• ประตู (dør)	ก (k)
• องุ่น (druer)	จ (ch/tj)
1. นิ้ว (finger)	บ (b)
2. ร่ม (paraply)	ท (t ^h)
3. ปาก (munn)	ส (s)
4. กรรไกร (saks)	ม (m)
5. สิ่งโต (løve)	ด (t)
6. สบู่ (såpe/sepe)	ง (ng)
7. บ้าน (hus)	ล (l)
8. มือ (hånd)	ว (w)
9. ขวด (flaske)	ร (r)
10. ผีเสื้อ (sommerfugl)	ด (d)
11. กบ (frosk)	ย (j)
12. ดอกไม้ (blomst)	ฟ (f)
13. ม้า (hest)	ช (ch/tsj)
14. มีด (kniv)	ป (p)
15. กุญแจ (nøkkel)	ห (h)
16. หัวใจ (hjerte)	ค (k ^h)
17. ธง (flagg)	า (a:)
18. ส้อม (gaffel)	เอ (e:)
19. ฝนตก (regn)	อี (i:)
20. เข็ม (nål)	โ (å:)

1. Bokstavediktat

1. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก

โปรดสังเกต! ข้อทดสอบนี้จะไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างรูปภาพกับอักษรรูปพยัญชนะ
รูปภาพได้รับการตรวจสอบแล้ว ที่มีภาพเหล่านี้ เพื่อให้นักเรียนเลือก
ตัวอักษรรูปพยัญชนะที่เรียงกันอยู่ได้ถูกต้อง

ครูพูดว่า: หากกระดาษเปล่า และ นำไปวางบนข้อทดสอบเพียงให้เห็นข้อทดสอบสองข้อแรก

ครูพูดต่อ: ใช้นิ้ว ชี้ไปที่รูปภาพของ **ประตู** (døra/døren) ใส่เครื่องหมายกากบาทบนอักษรรูปพยัญชนะ **ก** (k/g)
ถ้าหากนักเรียนเขียนผิด นักเรียนสามารถขีดเส้นทับเครื่องหมายกากบาท และ ใส่เครื่องหมายกากบาทใหม่
ดูว่านักเรียนทุกคนได้ใส่เครื่องหมายกากบาทถูกต้องแล้ว

ครูพูดต่อ: ใช้นิ้ว ชี้รูปภาพของ **องุ่น** (druene) ใส่เครื่องหมายกากบาทบนอักษรรูปพยัญชนะ **จ** (ch/tsj)
ดูว่านักเรียนทุกคนได้ใส่เครื่องหมายกากบาทถูกต้องแล้ว

นักเรียนจะได้เวลาประมาณ 15 วินาที ต่อ หนึ่งคำถาม แต่ไม่ต้องเคร่งเครียด

ครูพูดว่า: ขณะนี้เราได้ช่วยกันทำเสร็จแล้ว หยิบกระดาษออกและสอดไว้ใต้ข้อทดสอบ แล้วให้นักเรียนใช้นิ้ว
ชี้ไปที่รูปภาพของ **นิ้ว**(finger) ใส่เครื่องหมายกากบาทบนอักษรรูปพยัญชนะ **บ** (b)

รูปภาพ และ อักษรรูปพยัญชนะ คือ:

• ประตู (dør)	ก (k)
• องุ่น (druer)	จ (ch/tj)
21. นิ้ว (finger)	บ (b)
22. ร่ม (paraply)	ท (t ^h)
23. ปาก (munn)	ส (s)
24. กรรไกร (saks)	ม (m)
25. สิ่งใด (løve)	ด (t)
26. สบู่ (såpe/sepe)	ง (ng)
27. บ้าน (hus)	ล (l)
28. มือ (hånd)	ว (w)
29. ขวด (flaske)	ร (r)
30. ผีเสื้อ (sommerfugl)	ด (d)
31. กบ (frosk)	ย (j)
32. ดอกไม้ (blomst)	ฟ (f)
33. ม้า (hest)	ช (ch/tsj)
34. มีด (kniv)	ป (p)
35. กุญแจ (nøkkel)	ห (h)
36. หัวใจ (hjerte)	ค (k ^h)
37. ธง (flagg)	อา (a:)
38. ส้อม (gaffel)	เอ (e:)
39. ฝนตก (regn)	อี (i:)
40. เข็ม (nål)	โอ (å:)

2. Å skrive den første bokstaven i de ordene som bildene viser

I denne delprøven skal elevene finne første bokstav i ordet læreren sier høyt. Legg merke til at ikke alle ordene er identifikasjonsord for bokstaven. Det betyr at eleven må lytte til ordet og skrive ned bokstaven til den språklyden han eller hun hører.

Læreren sier: Finn fram det løse arket og legg det slik at du bare ser de to første oppgavene.

Sett fingeren på bildet av ปลา (fisken). Nå skal du høre godt etter og skrive den første bokstaven i ordet ปลา. *Se til at alle elevene har skrevet riktig bokstav (ป).*

Læren fortsetter. Sett fingeren på bildet av ฝนตก (regn). Nå skal du skrive den første bokstaven i ordet ฝนตก. *Se til at alle elevene har skrevet riktig bokstav (ฝ).* (Om elevene skriver (ฟ) istedenfor (ฝ), si at dette var godt tenkt. Bokstavene ligner hverandre og at det går nesten ikke an å høre forskjell på lydene som hører til hver av disse to bokstavene.)

Elevene får 15 sekunder pr oppgave.

Læreren sier: Nå er vi ferdige med å hjelpe hverandre. Ta vekk det hvite arket og legg det under heftet.

Sett fingeren på bildet av กบ (frosk). Skriv den første bokstaven i ordet กบ.

Instruksjonen gjentas for ordene som følger etter.

Ordene er:

- ปลา (pla:³) fisk (identifikasjonsord)
- ฝน (fån) regn (ikke identifikasjonsord)

-
1. กบ (kob) frosk
 2. ธง (t^hong) flagg
 3. สบู่ (sabu) såpe/sepe
 4. มด (mot) maur
 5. ฝา (fa:) lokk
 6. ถนน (t^hanån) vei
 7. ร่ม (rām) paraply
 8. จมูก (chamù:g) nese
 9. ประตู (p'ratu) dør
 10. นกยูง (nok jung) påfugl
 11. หัวใจ (ha:/ha:wchaj) hjerte
 12. วงกลม (wongk'lom) sirkel

³ Her er det bare en forsøksvis translitterering av thai. Se side 5 for en rask oversikt og side 23 og 48-50 for mer forklaring av skriftsystemet. Apostrofen markerer stavelse med umerket vokal.

2. Å skrive den første bokstaven i de ordene som bildene viser

2. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรก จากคำในรูปภาพที่แสดงให้เห็น

ในชุดทดสอบนี้ให้นักเรียนค้นหาอักษรรูปพยัญชนะตัวแรก ในคำที่ครูพูดเสียงดัง โปรดสังเกตว่าในคำเหล่านี้ไม่ใช่ทุกคำที่มีการออกเสียงตามอักษรรูปพยัญชนะที่เห็นอยู่นั้นหมายความว่านักเรียนจะต้องฟังคำนั้น และเขียนอักษรรูปพยัญชนะของเสียงที่นักเรียนได้ยิน
ครูพูดว่า: หากกระดาดปลา และ นำไปวางบนข้อทดสอบให้เห็นเพียงข้อทดสอบสองข้อแรก

ใช้นิ้วชี้ไปที่รูปภาพของ ปลา (fisken) ตอนนี้นักเรียนจะต้องฟังให้ดี และเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ ตัวแรกของคำว่า ปลา ดูว่านักเรียนทุกคนเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง (ป)

ครูพูดต่อ: ใช้นิ้วชี้ไปที่รูปภาพของ ฝนตก (regn) ตอนนี้นักเรียนจะเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ ตัวแรกของคำว่า ฝนตก ดูว่านักเรียนทุกคนเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ ตัวแรกได้ถูกต้อง (ฟ)(ถ้านักเรียนเขียน (ฟ) แทนที่จะเขียน (ฝน) ให้พูดว่า นี่เป็นความคิดที่ดี และมันไม่ง่ายเลยที่จะเห็นความแตกต่าง ของทั้งสองเสียงในภาษาไทย)

นักเรียนจะได้เวลา 15 วินาที ต่อ หนึ่งคำถาม

ครูพูดว่า: ขณะนี้เราได้ช่วยกันทำเสร็จแล้ว หยิบกระดาดสีขาวออกและสอดไว้ในข้อทดสอบ

ใช้นิ้วชี้ไปที่รูปภาพของ กบ (frosk) เขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ ตัวแรกของคำนั้นว่า กบ ให้คำแนะนำสำหรับคำดังต่อไปนี้

คำ:

- ปลา (plaa) fisk (identifikasjonsord) คำที่มีการออกเสียงตามอักษรรูปพยัญชนะที่เห็นอยู่
- ฝนตก regn (ikke identifikasjonsord) คำที่มีการออกเสียงซึ่งอาจไม่ตรงกับอักษรรูปพยัญชนะที่เห็น

13. กบ (k) frosk

14. ธง (thong) flagg

15. สบู่ (s) såpe/sepe

16. มด (mot?) maur

17. ร่ม (r) paraply

18. ฝา (f) lokk

19. ถนน (th) vei

20. จมูก (chamùug) nese

21. ประตู (p) dør

22. นกยูง (n) påfugl

23. หัวใจ (ha:) hjerte

24. วงกลม(w) sirkel

Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge ett minutt kan vare

Oppgaven som både står i heftet for andre og tredje trinn, er en øveoppgave som ikke skal skåres eller registreres på den samme måten som de andre delprøvene. Den er der for at elevene skal få kjenne hvor lenge ett minutt er, når de jobber på denne måten.

Læreren sier: Legg ned blyanten og hør godt etter. Til nå har jeg fortalt hva du må gjøre for hver lille oppgave. Men på tre av de neste (del)prøvene skal du arbeide helt selv, i ett eller to minutter. Noen ganger synes vi minuttene går veldig fort, og andre ganger synes vi de tar langt tid. Oppgaven du skal gjøre nå, skal vise deg omtrent hvor fort du må arbeide.

På de neste to sidene er det mange forskjellige tegninger. Du skal sette kryss på noen av dem. Jeg skal snart fortelle deg hva du skal sette kryss på. Du skal arbeide i ett minutt, og dersom du blir ferdig før jeg sier stopp, legger du ned blyanten, sitter stille og venter.

Gå videre til neste side.

Du vet hva en frukt er? Sett kryss på alle bildene du ser av det som er en frukt. Rekker du mer enn den første siden, fortsetter du på den andre siden.

3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form, eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til

I denne oppgaven skal elevene vise at de har forstått at en på thai lager stavelsestegn ved å sette vokaltegn foran, rundt, over eller under konsonanttegnet, eventuelt i kombinerte posisjoner sammen med konsonanttegnet.

Læreren sier: Finn fram det løse arket og legg det slik at du bare ser de to første oppgavene.

Læreren fortsetter: Sett fingeren på bildet av ดินสอ blyanten. Ved siden av ser du først en bokstav som står alene (ก). Så ser du en rekke med bokstaver som står sammen med andre bokstavtegn. En av de bokstavene som står sammen med andre tegn, er samme bokstav som den bokstaven som står alene (i กว). Sett kryss på der den står. Det er ikke sikkert at de bokstavene som står sammen, blir et ordentlig ord. Det kan godt være at de bare er del av et ord. กว betyr ikke noe, gjør det vel?

Læreren fortsetter: Dersom du skriver feil, kan du sette en strek over krysset og sette nytt kryss. (Se til at alle elevene setter riktig kryss.)

Læreren fortsetter: Sett så fingeren på bildet av ผลส้ม appelsinen. Ved siden av ser du en ny bokstav som står alene (พ). Så ser du en rekke med bokstaver som står sammen. En av de bokstavene som står sammen med andre tegn, er samme bokstav som den bokstaven som står alene (i พพ). Sett kryss der. (Se til at alle elevene setter riktig kryss.)

Nå skal du gjøre på samme måte med så mange av oppgavene som du kan klare på **ett minutt**, men vent til jeg sier fra. Se på den bokstaven som står alene og sett kryss der den står sammen med andre bokstavtegn i rekken ved siden av. Noen ganger står bokstavtegnene over bokstaven, andre ganger under, noen ganger ved siden av og noen ganger flere steder samtidig, men du vil alltid finne igjen den samme bokstaven i rekken ved siden av. Og husk det er tre sider med oppgaver. Du er ikke ferdig når du har gjort oppgavene på denne ene siden. Prøv å fortsette til det står stopp! Ta vekk det løse arket og begynn!

Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge ett minutt kan vare

แบบฝึกหัดทดสอบสำหรับนักเรียน เพื่อให้ทราบว่า 1 นาทีนานแค่ไหน

ข้อทดสอบที่อยู่ในสมุดทั้งของชั้นประถมปีที่ 2 และ 3 เป็นเพียงแบบฝึกหัดทดสอบ ซึ่งจะไม่มีการแสดงความคิดเห็นหรือให้คะแนนเหมือนกับข้อทดสอบที่เป็นตอนๆ แต่ที่ให้เรา เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจว่า หนึ่งนาที นานแค่ไหนเมื่อนักเรียนจะต้องทำงานในลักษณะนั้น

ครูพูดว่า: วางดินสอลง และฟังให้ดี ขณะนี้ครูได้บอกนักเรียนแล้วว่าต้องทำอะไรบ้าง ในทุกขั้นตอนเล็กๆน้อยๆของข้อทดสอบ แต่ข้อทดสอบทั้งสามตอนต่อไปนี้ นักเรียนจะต้องทำด้วยตนเอง ใน 1 หรือ 2 นาที บางครั้งเราคิดว่านาทีเหล่านี้นั้นผ่านไปเร็วมาก และบางครั้งเราก็คิดว่าผ่านไปช้ามาก ข้อทดสอบที่นักเรียนจะทำนี้จะบอกให้นักเรียนทราบว่าต้องทำอะไรประมาณแค่ไหน

ในสองหน้าถัดไปจะมีรูปภาพแตกต่างกันมากมาย นักเรียนจะใส่เครื่องหมายกากบาท บนบางรูปภาพ ครูจะบอกในไม่ช้านี้ว่านักเรียนจะใส่เครื่องหมายกากบาทที่ไหน นักเรียนจะใช้เวลาหนึ่งนาที ฉะนั้นถ้านักเรียนทำเสร็จก่อนที่ครูจะบอกหยุด ให้วางดินสอลง นั่งเฉยๆ และคอย

ทำต่อหน้าถัดไป

นักเรียนทราบใช่ไหมว่าผลไม้อะไร? ใส่เครื่องหมายกากบาทลงบนทุกรูปภาพที่นักเรียนเห็นว่าเป็นผลไม้ ถ้านักเรียนทำหน้าแรกเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทำต่อหน้าที่สองได้เลย

3. Å koble bokstaver

3. การเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะต่างๆ หรือ อักษรรูปตัวสะกด และอักษรรูปตัวสระ

รวมทั้งเครื่องหมายต่างๆ ที่ต้องเพิ่มเติมเข้าด้วยกัน

ในข้อทดสอบนี้ นักเรียนจะต้องแสดงให้เห็นทราบว่า นักเรียนเข้าใจการทำภาษาไทย โดยใช้อักษรรูปสะกดและการใส่อักษรรูปสระ ด้านหน้า, รอบๆ, ด้านบนหรือด้านล่างของอักษรรูปพยัญชนะ และถ้าเป็นไปได้ ก็รวมตำแหน่งที่ตั้งเข้าด้วยกันกับอักษรรูปพยัญชนะ

ครูพูดว่า: หากกระดาษเปล่า และ นำไปวางบนข้อทดสอบให้เห็นเพียงข้อทดสอบสองข้อแรก

ครูพูดต่อ: ใช้นิ้ว ชี้ไปที่รูปภาพของ **ดินสอ** (blyanten) ด้านข้าง นักเรียนจะเห็นตัวอักษรที่อยู่โดดเดี่ยว (**ก**)

และนักเรียนจะเห็นตัวอักษรที่เรียงรวมกัน กับอักษรรูปพยัญชนะตัวอื่นๆ

จะมีตัวอักษรอยู่หนึ่งตัวที่เรียงรวมกันอยู่กับสัญลักษณ์อื่นๆ และเหมือนกันกับตัวอักษรโดดเดี่ยวตัวนั้น (**กา**)

ให้ใส่เครื่องหมายกากบาทที่นั่น ก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าอักษรที่รวมกันอยู่นั้นจะเป็นคำที่สมบูรณ์

หรืออาจจะเป็นส่วนหนึ่งของคำ **กา** ไม่มีความหมายอะไร หรืออาจจะมีความหมายอะไร?

ครูพูดต่อ: ถ้านักเรียนเขียนผิด ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายขีดฆ่า (/) ทับบนกากบาทที่นั่น และใส่เครื่องหมายกากบาทใหม่ (*ดูว่านักเรียนทุกคนได้ใส่เครื่องหมายกากบาทถูกต้องแล้ว*)

ครูพูดต่อ: ใช้นิ้ว ชี้ไปที่รูปภาพของ **ผลส้ม** (appelsinen) ด้านข้างนักเรียนจะเห็นตัวอักษรที่อยู่โดดเดี่ยว (**พ**)

และจะเห็นตัวอักษรที่เรียงรวมกันอยู่

จะมีตัวอักษรอยู่หนึ่งตัวที่เรียงรวมกันอยู่กับสัญลักษณ์อื่นๆ ที่เหมือนกันกับตัวอักษรโดดเดี่ยวตัวนั้น (**แพ**)

ให้ใส่เครื่องหมายกากบาทที่นั่น (*ดูว่านักเรียนทุกคนได้ใส่เครื่องหมายกากบาทถูกต้องแล้ว*)

ตอนนี้ นักเรียนก็จะทำเหมือนกันอย่างนี้กับข้อทดสอบอีกหลายๆข้อ เท่าที่จะสามารถทำได้ ในเวลา **1 นาที** แต่คอยก่อนจนกว่าครูจะบอกให้ทำ ดูตัวอักษรที่อยู่โดดเดี่ยวนี้ และใส่เครื่องหมายกากบาทลงบนอักษรรูปตัวสะกด ซึ่งเรียงกันอยู่ด้านข้าง บางครั้งก็จะมีอักษรรูปตัวสะกดอยู่ด้านบนตัวอักษร, บางครั้งก็อยู่ด้านล่าง, บางครั้งก็อยู่ด้านข้าง, บางครั้งก็อยู่ในหลายๆที่พร้อมกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามนักเรียนจะพบว่า ตัวอักษรที่เรียงกันอยู่ด้านข้างนั้น จะมีอยู่หนึ่งตัวที่เหมือนกันกับตัวอักษรโดดเดี่ยว และจำไว้ว่าข้อทดสอบทั้งหมดมี 3 หน้า เมื่อทำหน้านั้นแล้ว นั่นก็ว่านักเรียนยังไม่เสร็จ จะต้องทำต่อไปจนกว่าจะบอกให้ หยุด! หยิบกระดาษออก และ เริ่ม!

4. Å skrive den siste bokstaven i ord

I denne delprøven skal elevene skrive den siste bokstaven i ordene som følger. Det er viktig å være nøye med øveoppgavene og gjøre det klart at det er den **siste** bokstaven som skal skrives.

Læreren sier: Sett fingeren på bildet av คลื่น (bølge) Nå skal du høre godt etter og skrive den **siste** bokstaven i ordet คลื่น. Se til at alle elevene har skrevet riktig bokstav (น).

Læren fortsetter. Sett fingeren på bildet av เป็ด (and). Nå skal du skrive den siste bokstaven i ordet เป็ด. Se til at alle elevene har skrevet riktig bokstav.

Elevene får ca 15 sekunder pr oppgave.

Læreren sier: Nå er vi ferdige med å hjelpe hverandre. Ta vekk det hvite arket og legg det under heftet.

Sett fingeren på bildet av ดาบ (sverd). Skriv den **siste** bokstaven i ordet ดาบ. Instruksjonen gjentas for ordene som følger etter.

Ordene er:

- คลื่น bølge น (n)
- เป็ด and ด (d)

-
1. ดาบ sverd
 2. นิ้ว finger
 3. องุ่น druer
 4. ขวด flaske
 5. ผู้ชาย mann
 6. ส้อม gaffel
 7. กล้วย banan
 8. กำแพง mur
 9. ขนนก fjær
 10. ชุดนอน pysjamas
 11. กุญแจ nøkkel
 12. ยีราฟ sjiraff

4. Å skrive den siste bokstaven i ord

4. การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำ

แบบข้อทดสอบนี้ นักเรียนจะเขียนเรียงตามลำดับอักษรรูปพยัญชนะ ตัวสุดท้ายของคำ สิ่งสำคัญคือต้องทำแบบฝึกข้อทดสอบอย่างระมัดระวัง และทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า อักษรรูปพยัญชนะ ตัวสุดท้ายที่จะใช้เขียน

ครูพูดว่า: ใช้นิ้วชี้ไปที่รูปภาพของ คลิ่น (bølge) ตอนนี้ฟังให้ดี และเขียนอักษรรูปพยัญชนะ ตัวสุดท้ายของคำนั้น คลิ่น ดูว่านักเรียนทุกคนเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง (น)

ครูพูดต่อ: ใช้นิ้วชี้ไปที่รูปภาพของ เป็ด (and) ตอนนี้นักเรียนจะเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะ ตัวสุดท้ายของคำนั้น เป็ด ดูว่านักเรียนทุกคนเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง (ด)

นักเรียนจะได้เวลาประมาณ 15 วินาที ต่อ หนึ่งคำถาม

ครูพูดว่า: ขณะนี้เราได้ช่วยกันทำเสร็จแล้ว หยิบกระดาษสีขาวออก และสอดไว้ใต้ข้อทดสอบ

ใช้นิ้วชี้ไปที่รูปภาพของ ดาบ (sverd) เขียนอักษรรูปพยัญชนะ ตัวสุดท้ายของคำนั้น ดาบ ให้คำแนะนำสำหรับคำดังต่อไปนี้
คำ:

- คลิ่น bølge น (n)
- เป็ด and ด (d)

-
1. ดาบ sverd
 2. นิ้ว finger
 3. องุ่น druer
 4. ขวด flaske
 5. ผู้ชาย mann
 6. ช้อน gaffel
 - 7.กล้วย banan
 8. นกยูง påfugl
 9. ขนนก fjær
 10. ชุดนอน pysjamas
 11. กุญแจ nøkkel
 12. ยีราฟ sjiraff

Ordlesing

5. Ord til bilde

Dette er ordlesingsoppgaver der elevene for hver linje skal finne fram til det bildet (den tegningen) som viser det ordet de har lest. Elevene får hjelp på de to første øveoppgavene. Men med resten av oppgavene skal elevene arbeide selvstendig.

Elevene får 2 minutter til dette arbeidet.

Læreren sier: Finn fram det løse arket (ventarket) og legg det slik at du bare ser de to første oppgavene.

A: Øverst på denne siden ser du første en firkant (rute) hvor du kan lese et ord. Ved siden av ser du en rad med bilder (tegninger). Ett av bildene viser det ordet som du har lest. Sett et stort kryss på det bildet.

(På øveoppgaven passer læreren på at alle setter kryss på riktig sted og forklarer hvorfor det ikke kan være de andre bildene.)

B: Se på det neste ordet, altså dette (*læreren holder opp heftet og demonstrerer*). Ved siden av ser du en rekke bilder. Ett av bildene viser det ordet som du har lest. Sett kryss på det bildet.

(På øveoppgaven passer læreren på at alle setter kryss på riktig sted og forklarer hvorfor det ikke kan være de andre bildene.)

Nå skal du gjøre på den samme måten med så mange oppgaver som du kan klare på 2 minutter på denne og de to neste sidene. (*Her holder læreren opp prøveheftet og viser at det er tre sider med oppgaver*). Men vent til jeg sier fra. Se først på ordet som står skrevet, se deretter på tegningene i rekken ved siden av. Sett så kryss på den tegningen som viser det ordet du leste. Er et ord for vanskelig, så gå videre. Men prøv først så godt du kan. Ta vekk arket og begynn!

5. คำในรูปภาพ

นี่คือแบบทดสอบการอ่านคำ ในแต่ละบรรทัดนักเรียนจะต้องอ่านและหาคำ ให้ตรงกับที่นักเรียนอ่าน นักเรียนจะได้รับความช่วยเหลือในแบบฝึกหัดทดสอบ สองข้อแรก แต่ข้อทดสอบที่เหลือทั้งหมดนั้น นักเรียนจะต้องทำด้วยตนเอง (มี 3 หน้า)

นักเรียนจะได้เวลา 2 นาที ในการทำงานนี้

ครูพูดว่า: หากกระดาษเปล่า และนามาวางไว้ให้นักเรียนเห็นเพียงข้อทดสอบ สองข้อแรก

A: ด้านบนสุดของหน้ากระดาษนี้ นักเรียนจะเห็นสี่เหลี่ยม(กรอบสี่เหลี่ยม)แรก ซึ่งมีคำให้นักเรียนอ่าน ด้านข้างนักเรียนจะเห็นรูปภาพ(ภาพวาด) ที่เรียงกันอยู่ หนึ่งในรูปภาพนั้นจะเป็นคำที่นักเรียนอ่าน ให้เขียนเครื่องหมายกากบาทใหญ่ๆบนรูปภาพนั้น

(ในแบบฝึกหัดทดสอบ ครูจะต้องดูแลให้ทุกคนใส่เครื่องหมายกากบาทได้ถูกต้อง และอธิบายว่า ทำไมจึงไม่ใส่เครื่องหมายกากบาทในรูปภาพอื่นๆ)

B: ดูคำต่อไป และนี่ (ครูยกขลุ่ยทดสอบขึ้น และ สาธิต) ด้านข้างนักเรียนจะเห็นรูปภาพ เรียงตามลำดับ หนึ่งในรูปภาพนี้จะมีคำที่นักเรียนอ่านแล้ว ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปภาพนั้น

(ในแบบฝึกหัดทดสอบ ครูจะต้องดูแลให้ทุกคนใส่เครื่องหมายกากบาทได้ถูกต้อง และอธิบายว่า ทำไมจึงไม่ใส่เครื่องหมายกากบาทในรูปภาพอื่นๆ)

ตอนนี้ นักเรียนก็จะทำในลักษณะเดียวกันกับอีกหลายๆข้อทดสอบ ซึ่งนักเรียนสามารถทำข้อทดสอบนี้ได้โดยใช้เวลา 2 นาที และในอีกสองหน้าถัดไป (ตอนนี้ครูยกขลุ่ยทดสอบขึ้น และเปิดให้ดูว่ามีข้อทดสอบอยู่สามหน้า) แต่คอยก่อนจนกว่าครูจะบอก ตอนแรกดูคำที่เขียนไว้ และดูตรงที่รูปภาพที่เรียงกันอยู่ด้านข้าง ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปภาพให้ตรงกับคำที่นักเรียนอ่านแล้ว ถ้าคำไหนยากมากก็ผ่านไป แต่นักเรียนต้องพยายามทำก่อน เท่าที่จะสามารถทำได้ หยิบกระดาษออก และ เริ่ม!

6. Bilde til ord

Dette er også oppgaver i ordlesing. Men her skal elevene finne fram til det ordet som tegningen i boksen foran rekken med ord viser. Elevene får hjelp til de to øveoppgavene. Deretter skal de arbeide selvstendig (over tre sider).

Elevene får 2 minutter til dette arbeidet.

Læreren sier: Finn fram det løse arket (ventarket) og legg det slik at du bare ser de to første oppgavene.

A: Øverst på denne siden ser du første et bilde. Så ser du en rad med ord. Ett av ordene er det ordet som bildet viser. Sett et stort kryss på dette ordet.

(På øveoppgaven passer læreren på at alle setter kryss på riktig sted og forklarer kort hvorfor.)

B: Se på det neste bildet. Se på rekken ved siden av og finn det ordet som er det samme som på bildet. Sett kryss på det ordet.

(På øveoppgaven passer læreren på at alle setter kryss på riktig sted og forklarer hvorfor det ikke kan være de andre ordene.)

Læreren fortsetter:

Nå skal du gjøre på den samme måten med så mange oppgaver som du kan klare på 2 minutter på denne og de to neste sidene. *(Her holder læreren opp prøveheftet og viser at det er tre sider med oppgaver.)* Men vent til jeg sier fra. Se først på bildet som er tegnet, se deretter på ordene i rekken ved siden av. Sett så kryss på det ordet som bildet viser. Er et ord for vanskelig, så gå videre, Men prøv først så godt du kan. Ta vekk arket og begynn!

Elevens vurdering av arbeidet med heftet

På slutten av heftet skal elevene gi uttrykk for hvordan de opplevde å arbeide med oppgavene.

Læreren sier: På den siste siden ser du tre ansikter. Sett nå et kryss på den tegningen som viser hvordan du likte å arbeide med oppgavene i dette heftet. Det ene ansiktet viser en som syntes det var bra eller fint, det i midten viser en som syntes det var sånn midt i mellom, og det siste ansiktet viser en som syntes det var dumt. På denne oppgaven er det ikke noe riktig eller galt svar. Det er du som vet best hva du synes. Du skal sette det du mener. Sett kryss på det ansiktet som best forteller hva du synes. Etterpå kan du fortelle læreren hva du likte eller ikke likte med prøven.

6. Bilde til ord

6. จากระบุภาพ ไปยัง คำ

นี่ก็คือข้อทดสอบในการอ่านคำเช่นกัน แต่ที่นี้นักเรียนจะค้นหาคำที่เรียงกันอยู่ให้ตรงกับคำในรูปภาพด้านหน้า นักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือ สำหรับแบบฝึกข้อทดสอบสองข้อแรก หลังจากนั้นจะต้องทำงานด้วยตนเอง (มี 3 หน้า)

นักเรียนจะได้เวลา 2 นาที สำหรับการทำงานนี้

ครูพูดว่า: หากกระดาษเปล่า และนามาวางไว้ให้นักเรียนเห็นเพียงข้อทดสอบ สองข้อแรก

A: ด้านบนสุดของหน้ากระดาษนี้ นักเรียนจะเห็นรูปภาพ และเห็นคำที่เรียงกันอยู่ในคำเหล่านั้นจะมีอยู่หนึ่งคำที่เป็นคำจากระบุภาพที่เห็นอยู่ ใสเครื่องหมายกากบาทใหญ่ๆ ลงบนคำนั้น

(ในแบบฝึกข้อทดสอบ ครูจะต้องดูแลให้ทุกคนใส่เครื่องหมายกากบาท ให้ถูกต้อง และอธิบายสั้นๆว่าเพราะอะไร)

B: ดูรูปภาพต่อไป ดูคำที่เรียงกันอยู่ด้านข้าง และค้นหาคำที่เป็นคำเดียวกันกับรูปภาพ ใส่เครื่องหมายกากบาทบนคำนั้น

(ในแบบฝึกข้อทดสอบ ครูจะต้องดูแลให้ทุกคนใส่เครื่องหมายกากบาทได้ถูกต้อง และอธิบายว่าทำไมจึงไม่ใส่เครื่องหมายกากบาทบนคำอื่นๆ)

ครูพูดต่อ:

ตอนนี้นักเรียนก็จะทำในลักษณะเดียวกันกับอีกหลายๆข้อทดสอบ ซึ่งนักเรียนสามารถทำข้อทดสอบนี้ได้โดยใช้เวลา 2 นาที และในอีกสองหน้าถัดไป (ตอนนี้ครูยกขุสมุดข้อทดสอบขึ้น และเปิดให้ดูว่ามีข้อทดสอบอยู่สามหน้า) แต่คอยก่อนจนกว่าครูจะบอก ตอนแรกดูรูปภาพที่วาด และดูตรงคำที่เรียงกันอยู่ด้านข้าง ใส่เครื่องหมายกากบาทบนคำที่เห็นอยู่ในรูปภาพ ถ้าคำไหนยากมากก็ผ่านไป แต่นักเรียนต้องพยายามทำก่อนเท่าที่จะสามารถทำได้ หยิบกระดาษออก และ เริ่ม!

Elevers vurdering av arbeidet med prøven

การประเมินผลการทำงานในสมุดข้อทดสอบ

เมื่อสิ้นสุดการทำงานในสมุดข้อทดสอบ

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและบอกถึงประสบการณ์ในการทำข้อทดสอบ

ครูพูดว่า: ในหน้าสุดท้ายนี้ นักเรียนจะเห็นหน้าคนสามหน้า ให้ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปหน้าที่เป็นความรู้สึกของนักเรียนเอง ว่าชอบการทำงานในสมุดข้อทดสอบนี้อย่างไร รูปหน้าคนแรกบอกถึงความรู้สึกว่าดี/ชอบมาก รูปหน้าคนกลางบอกถึงความรู้สึกว่า ดีปานกลาง/ชอบปานกลาง ส่วนคนสุดท้ายบอกถึงความรู้สึกว่าไม่ดี/ไม่ชอบ สำหรับข้อทดสอบนี้ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด นักเรียนเองที่รู้ดีถึงความรู้สึกของตนเอง นักเรียนทำตามที่นักเรียนคิด ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปหน้าที่นักเรียนคิดว่าบอกถึงความรู้สึกของตัวเองมากที่สุด หลังจากนั้นนักเรียนสามารถที่จะบอกครูว่า นักเรียนชอบหรือไม่ชอบอะไรบ้างในข้อทดสอบนี้

Prøven for 3. trinn

Delprøvene for 3. trinn er:

Øveoppgave på **1 minutt**, som for trinn 2 (side 2 - 3 i elevheftet)

1. Ordkjeder -	2 minutter (s. 5 i elevheftet)
2. Setningsforståelse -	4 minutter (s. 6 - 9 i elevheftet)
3. Fortellende tekst. Gåter -	5 minutter (s. 11 - 13 i e-heftet)
4. Skriftlig instruksjon. Fargelegging -	5 minutter (s. 14- 15 i e-heftet)

Elevens vurdering av hvordan han eller hun synes det var å ta prøven
(side 17 i elevheftet)

Å gjennomføre ett hefte, tar en drøy skoletime. Men det kan være lurt å legge inn en pause omtrent halvveis i kartleggingen. Da blir ikke elevene så slitne.

Prøven for 3. trinn

ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อทดสอบแต่ละตอนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกข้อทดสอบ ให้เวลา **1 นาที** เหมือนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
(หน้าที่ 2 – 3 ในแบบทดสอบของนักเรียน)

1. คำที่ติดกันเป็นลูกโซ่
(หน้าที่ 5 ในแบบทดสอบของนักเรียน)	2 นาที
2. ความเข้าใจในประโยค
(หน้าที่ 6 – 9 ในแบบทดสอบของนักเรียน)	4 นาที
3. คำบอกเล่า ซึ่งเป็นปริศนา
(หน้าที่ 11 – 13 ในแบบทดสอบของนักเรียน)	5 นาที
4. การระบายสี ตามข้อความที่เขียนอธิบายไว้
(หน้าที่ 14 – 15 ในแบบทดสอบของนักเรียน)	5 นาที
- นักเรียนประเมินผลว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรในการทำข้อทดสอบนี้
(หน้าที่ 17 ในแบบทดสอบของนักเรียน)

การดำเนินการในสมุดข้อทดสอบแต่ละเล่ม ใช้เวลามากกว่า 45 นาทีเล็กน้อย
แต่จะเป็นการดีมากที่สุดที่จะให้มีการพัก เมื่อทำไปได้ประมาณครึ่งหนึ่งของวิธีการวิเคราะห์
ซึ่งจะทำให้นักเรียนไม่เหนื่อยมาก

Før du bruker prøven for tredje trinn, les først det som står om instruksjonen for prøvene på både 2. og 3. trinn i begynnelsen av veiledningen.

Hva slags prøver er det for 3.trinn?

Prøvene på 3. trinn skal måle både ordlesing og lesing av sammenhengende tekst. Aller først kommer en øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge ett minutt varer. Så kommer en såkalt ordkjedeoppgave. Her er oppgaven å dele en kjede med 3 ord som er satt sammen uten mellomrom, slik at ordene igjen står for seg selv. Dette er også en slags ordlesingsoppgave, som delprøvene 5 og 6 for andre trinn. En bør være nøye med instruksjonen fordi denne oppgaven kan være uvant for elevene.

Så skal elevene lese setninger for at en skal kunne se om de greier å lese enkel tekst. Etter dette følger en oppgave som minner om en gåte og har mer tekst. Elevene skal finne fram til riktig svar ut fra flere opplysninger i teksten. Denne oppgaven krever også at elevene skal tenke litt ekstra og resonnerer seg fram til det riktige svaret. Til slutt kommer en oppgave der elevene skal fargelegge et bilde ut fra beskrivelsene i en tekst som er lengre enn de andre. Her er det også et par setninger midt i teksten, som er litt kompliserte.

Standardspråk og dialekt

Noen elever kan snakke annerledes enn det enkelte lærere regner som korrekt og fint. De bruker andre ord enn det som står i bøkene. De har altså et muntlig språk som er forskjellig fra standardspråket de lærer på skolen. Mange språk har forskjellige dialekter. Norsk har mange dialekter. De siste 20 årene er det blitt vanlig at folk bruker dialekten sin og ikke skifter til en standard, når de for eksempel skal snakke i radio eller fjernsyn i Norge. Lærere skal vanligvis ikke rette på elevenes muntlige språk eller dialekt i norsk skole⁴. Men elevene skal etter hvert lære å følge vanlige rettskrivningsregler.

Det er dialektforskjeller innen alle de morsmålene som det er laget kartleggingsprøver for. Derfor må lærerne som bruker kartleggingsprøvene, være klar over dette: Disse kartleggingsprøvene er leseprøver og ikke lærebøker. Det er ikke om å gjøre å finne ut om elevene har lært standardspråket, men om de kan lese og forstå en tekst. Dersom elevene bruker andre ord i sitt muntlige språk enn dem som står i prøvene, blir kartleggingsprøvene prøver i ordkunnskap og ikke leseprøver. Det blir som når tospråklige elever skal ta norske leseprøver uten å kunne mange av de norske ordene. Derfor er noen dialektord som en del av elevene har vist seg å bruke, satt i parentes etter standardordene. Dette gjelder særlig albansk, men også urdu. Der det er geografisk forskjellige dialektord som begge kan regnes som standard, er disse satt med skråstrek mellom. Dette gjelder særlig for somali.

Ikke alle som bruker et språk, bruker de samme ordene på fargene. Derfor er flest mulige av de navnene på fargene gul, rød, grønn og blå, som kan være i bruk blant elevene, forsøkt tatt med. Det er viktig at læreren først snakker om navnet på fargene og gjør elevene oppmerksomme på hva parentesene og skråstrekene betyr. Det kan passe å diskutere fargebetegnelsene når de fire fargeblyantene er delt ut.

⁴ En annen sak er at for elever som holder på å utvikle språket sitt, kan en generelt være en god språkmodell og hjelpe elevene til å uttrykke seg. Det gjelder hva som er god språkbruk og hvordan det kan være lurt å uttrykke seg, dersom en vil bli forstått av andre. Dette står det mer om i læreplanene.

ก่อนที่จะใช้ข้อทดสอบของชั้นประถมปีที่ 3 ควรจะอ่านคำแนะนำที่เขียนไว้ในแบบข้อทดสอบของชั้นประถมปีที่ 2 และ 3 ในตอนแรกของคำแนะนำ

Hva slags prøve er det for 3. klasse?

ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมปีที่ 3 เป็นอย่างไร?

ข้อทดสอบสำหรับชั้นประถมปีที่ 3 จะวัดทั้งการอ่านค่า และการอ่านข้อความ ในตอนแรกจะเริ่มด้วยแบบฝึกข้อทดสอบ เพื่อให้นักเรียนทราบว่า หนึ่งนาทีก่อน และตามมามีที่เรียกว่า แบบทดสอบค่าที่ติดกันเป็นลูกโซ่ ที่นี้จะมีค่าอยู่ 3 ค่า ที่ติดกันเป็นลูกโซ่ โดยที่ไม่มีช่องว่างระหว่างค่า ดังนั้นจึงให้แยกค่าออกจากกันเป็นค่าๆ นี่ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งของข้อทดสอบในการอ่านค่า เหมือนกับข้อทดสอบตอนที่ 5 และ 6 ของชั้นประถมปีที่ 2 ควรจะต้องระมัดระวังเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ เพราะข้อทดสอบนี้นักเรียนอาจจะไม่เคยชิน

นักเรียนจะต้องอ่านประโยคเหล่านี้ เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนสามารถอ่านข้อความง่ายๆ ได้ หลังจากนั้นจะเป็นคำถาม โดยมีข้อความ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนเป็นปริศนา นักเรียนจะต้องค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง จากรายละเอียดที่มีอยู่ในข้อความนั้น ข้อทดสอบนี้ต้องการให้นักเรียนใช้ความคิด โดยมีหลักการและเหตุผลในการหาคำตอบที่ถูกต้อง สุดท้ายจะมาถึงข้อทดสอบ ที่นักเรียนจะต้องระบายสีในรูปภาพ ตามคำบอกเล่าที่เขียนไว้ในข้อความที่ยาวกว่าข้ออื่นๆ ที่นี้มีอยู่สองประโยคที่อยู่ตรงกลางของข้อความ ซึ่งจะยากนิดหน่อย

Standardspråk og dialekt

ภาษามาตรฐาน และ ภาษาท้องถิ่น

นักเรียนบางคนสามารถพูดได้แตกต่างกันออกไป คือพูดได้ถูกต้องและดีกว่าที่ครูบางคนคิดไว้ เขาเหล่านั้นใช้คำอื่นๆ ที่ไม่ได้มีอยู่ในหนังสือ เขาจะมีโอกาสได้ใช้ภาษา ที่แตกต่างกันไปจากภาษาที่ครูใช้ที่โรงเรียน หลากหลายภาษาจะมีภาษาพื้นบ้านแตกต่างกันออกไป ภาษาเยอรมันก็มีหลายภาษาพื้นบ้าน ยี่สิบปีที่ผ่านมานี้ จะเป็นเรื่องปกติที่คนใช้ภาษาพื้นบ้านของตน และไม่เปลี่ยนไปใช้ภาษามาตรฐาน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเขาพูดในวิทยุหรือโทรทัศน์ของประเทศเยอรมนี โดยปกติแล้วในโรงเรียนของประเทศเยอรมนี ครูจะไม่แก้ไขการใช้ภาษาพูดหรือการใช้ภาษาพื้นบ้านของนักเรียน⁵ แต่ต่อไปนักเรียนจะต้องเรียนกฎเกณฑ์ปกติของการเขียนที่ถูกต้อง

ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์นี้ทำขึ้นเพื่อทุกคน ถึงแม้ว่าในแต่ละภาษาแม่ จะมีภาษาพื้นบ้านที่แตกต่างกัน ฉะนั้นครูที่จะใช้ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์นี้ควรที่จะต้องทราบ: ข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์เป็นข้อทดสอบการอ่าน และไม่ใช่วิธีหนังสือสำหรับการเรียน มันไม่ใช่การทำเพื่อค้นหาว่านักเรียนได้เรียนภาษามาตรฐานมาแล้ว แต่เพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถอ่านและเข้าใจข้อความ ฉะนั้นถ้านักเรียนใช้ภาษาพูดของตนเอง แทนที่จะใช้คำที่มีอยู่ในข้อทดสอบ ถือว่าข้อทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ เป็นการทดสอบความรู้ในเรื่องคำ และไม่ใช่วิธีข้อทดสอบสำหรับการอ่าน

ก็จะเหมือนกับเมื่อนักเรียนที่มีสองภาษาที่จะต้องทำข้อทดสอบการอ่านภาษาเยอรมัน โดยที่ไม่รู้ค่าของภาษาเยอรมันมากนัก ดังนั้นเกี่ยวกับภาษาอัลบาเนีย และภาษาอูรดู เมื่อทราบว่ามีความรู้ภาษาพื้นบ้านที่นักเรียนบางคนใช้อยู่ ให้ใส่เครื่องหมายวงเล็บ () ด้านหลังคำมาตรฐานเหล่านั้น ส่วนภาษาสโลวี ที่มีส่วนที่ต่างที่แตกต่างกัน และภาษาพื้นบ้านของทั้งสองถือว่าเป็นภาษามาตรฐาน ให้ใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน / ระหว่างคำ

ทุกคนไม่ได้ใช้ภาษาเดียว หรือใช้คำเดียวกันเกี่ยวกับสีเหล่านั้น ฉะนั้นมีความเป็นไปได้หลายอย่างว่า ชื่อของสีเหลือง, สีแดง, สีเขียว และ สีฟ้า ซึ่งนักเรียนอาจจะใช้เรียกไม่เหมือนกัน สิ่งสำคัญคือในตอนแรกครูจะต้องพูดเกี่ยวกับชื่อของสีเหล่านั้น และดูแลให้นักเรียนเข้าใจว่า เครื่องหมายวงเล็บ และเครื่องหมายแยกออกจากกัน หมายความว่าอย่างไร และช่วงเวลาที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา เรื่องการเรียกชื่อของสี คือเมื่อครูได้แจกดินสอสี ทั้งสี่สีให้นักเรียนแล้ว

Først gir læreren elevene den instruksjonen som står beskrevet i avsnittet: Hva læreren sier, for begge klassetrinnene.

Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge et minutt kan vare

Oppgaven som både står i heftet for andre og tredje trinn er en øveoppgave som ikke skal skåres eller registreres på den samme måten som de andre deloppgavene. Den er der for at elevene skal

⁵ อีกเรื่องหนึ่งสำหรับนักเรียนที่กำลังพัฒนาภาษาของตนเอง ก็จะสามารถเป็นแบบอย่างทั่วไปที่ดี ของการใช้ภาษา และเป็นการช่วยการออกเสียงของนักเรียน เกี่ยวกับว่าอะไรที่เป็นการใช้ภาษาที่ดี และจะทําอย่างไรในการออกเสียง ที่จะทำให้อื่นเข้าใจ สิ่งที่กำลังกล่าวอยู่นี้มีอยู่ในแผนการสอนของครู

få kjenne hvor lenge ett minutt varer når de jobber på denne måten. Gi instruksjonen før elevene slår opp på siden med øveoppgaven.

Læreren sier: Legg ned blyanten og hør godt etter. På de neste oppgavene skal du arbeide helt selv, i ett, to, fire eller fem minutter. Noen ganger synes vi minuttene går veldig fort, og andre ganger synes vi de tar langt tid. Oppgaven du skal gjøre nå, skal vise deg omtrent hvor lenge ett minutt varer.

Læreren sier: På de neste to sidene er det mange forskjellige tegninger. Du skal sette kryss på noen av dem. Jeg skal snart fortelle deg hva du skal sette kryss på. Du skal arbeide i ett minutt, og dersom du blir ferdig før jeg sier stopp, legger du ned blyanten, sitter stille og venter.

Læreren sier: Slå opp på siden med øveoppgaven (s 2).

Du vet hva en frukt er? Sett kryss på alle bildene du ser av det som er en frukt. Rekker du mer enn den første siden, fortsetter du på den andre siden. Begynn!

เริ่มแรกครูจะต้องให้คำแนะนำกับนักเรียนตามที่เขียนไว้ในวรรคตอนนั้น: ครูจะพูดว่าอะไร กับนักเรียนทั้งสองระดับชั้น

Øveoppgave for at elevene skal kjenne hvor lenge et minutt kan vare

แบบฝึกหัดทดสอบสำหรับนักเรียน เพื่อให้ทราบว่า หนึ่งนาที นานแค่ไหน

ข้อทดสอบที่อยู่ในสมุดทั้งของชั้นประถมปีที่ 2 และ 3 เป็นเพียงแบบฝึกหัดทดสอบ ซึ่งจะไม่มีการแสดงความคิดเห็นหรือให้คะแนนเหมือนกับข้อทดสอบที่เป็นตอนๆ แต่ที่ให้ทำ เพื่อจะให้นักเรียนทราบและเข้าใจว่า หนึ่งนาที นานแค่ไหนเมื่อเขาจะต้องทำงานในลักษณะนั้น ให้คำแนะนำ ก่อนที่นักเรียนจะเปิดดูแบบฝึกหัดทดสอบ

ครูพูดว่า: วางดินสอลง และฟังให้ดี ข้อทดสอบข้อต่อไป นักเรียนจะต้องทำด้วยตนเอง ใน 1, 2, 4 หรือ 5 นาที บางครั้งเราคิดว่านาทีเหล่านั้นผ่านไปเร็วมาก และบางครั้งเราก็คิดว่าผ่านไปช้ามาก ข้อทดสอบที่นักเรียนจะทำนี้ จะบอกให้นักเรียนทราบว่าหนึ่งนาทีนานแค่ไหน

ครูพูดว่า: ในสองหน้าถัดไปมีรูปภาพต่างๆมากมาย นักเรียนจะต้องใส่เครื่องหมายกากบาท บนบางรูปภาพ ครูจะบอกในไม่ช้าว่า นักเรียนจะใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปภาพไหน นักเรียนจะทำงานโดยใช้เวลาหนึ่งนาที และถ้านักเรียนทำเสร็จก่อนที่ครูจะบอกหยุด ให้นักเรียนวางดินสอ และนั่งคอยเงียบๆ

ครูพูดว่า: เปิดดูหน้าที่มีแบบฝึกหัดทดสอบ (หน้าที่ 2)

นักเรียนทราบใช่ไหมว่าผลไม้คืออะไร? ใส่เครื่องหมายกากบาทลงบนทุกรูปภาพ ที่นักเรียนเห็นว่าเป็นผลไม้ ถ้านักเรียนทำหน้าแรกเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทำต่อหน้าที่สองได้เลย เริ่ม!

1. Ordkjeder

Denne delprøven skal si noe om elevene evne til å lese hele ord. Ordene er satt sammen med vilje. Hver ordkjede skal ikke bety noe slik de står. Elevene skal skille ordene fra hverandre i hele enkeltord på det riktige stedet. Elevene skal sette to streker mellom ordene, slik at de får tre ordentlige (meningsfulle) ord⁶.

Læreren skriver den første ordkjeden på tavla og sier: Se her. Her står flere ord sammen. Nå skal vi først hjelpe hverandre med å sette to streker mellom ordene, slik at hvert ord kommer for seg. Det skal bli tre ord med mening. Hvor skal den første streken stå?

Læreren viser så med en strek mellom de to første ordene i kjeden og spør: Og hvor skal den andre streken stå?

Læreren setter den andre streken mellom de to siste ordene og sier: Nå har vi fått tre ord ved å sette to streker.

Læreren fortsetter: Finn fram det løse arket og legg det slik at du ser de tre første ordkjedene. Nå kan du selv sette strekene slik at du får tre ord i den første ordkjeden slik vi gjorde på tavla. Prøv så selv å sette strek slik at streken skiller mellom ordene i de to oppgavene i rekken ved siden av.

(Læren ser til at elevene setter strekene på riktig sted.)

Elevene får to minutter på denne oppgaven.

Læren fortsetter: Nå skal du selv få sette strek mellom ordene på denne siden. Arbeid bortover slik du gjør når du leser. Dersom det kommer noen oppgaver som du ikke greier, så gå videre til neste oppgave. Men prøv å finne alle ordene i kjeden. Du får to minutter. Det er mange kjeder og ikke sikkert du blir ferdig, men gjør så godt du kan. Det er fint med hver kjede du greier. Har alle forstått hva de skal gjøre?

(Læreren forklarer dersom det er noen som ikke har fått med seg hva de skal gjøre.)

Ta vekk det løse arket og begynn!

⁶ På thai skrives alle ordene i en setning uten mellomrom. Derfor blir denne delprøven annerledes for elever som leser på thai. Å skille mellom ordmeninger for å forstå hva som står, blir elevene likevel oppfordret til. Så delprøven burde ikke være spesielt vanskelig for dem.

1. Ordkjeder

1. คำที่ติดกันเป็นลูกโซ่

ข้อทดสอบตอนนี้ จะทำให้ทราบเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านทั้งคำของนักเรียน คำเหล่านี้เขียนติดกันโดยเจตนา คำที่ติดกันเป็นลูกโซ่นี้ จะไม่มีความหมายอย่างที่เขียนไว้ แต่นักเรียนจะแยกคำเหล่านั้นออกจากกันเป็นคำๆให้ถูกต้อง นักเรียนจะใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน(/) สองที่ ในระหว่างคำเหล่านั้น เพื่อจะได้คำ สามคำที่มีความหมาย (มีความหมายสมบูรณ์ในคำนั้นๆ)

ครูเขียนคำแรกบนกระดาน และพูดว่า: ดูที่นี่ นักเรียนจะเห็นคำหลายๆคำอยู่ติดกัน ในตอนแรกนี้เราจะช่วยกันใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน(/) ระหว่างคำเหล่านี้ โดยแยกออกเป็นคำๆ ทั้งหมดมีสามคำ ซึ่งแต่ละคำจะมีความหมาย จะใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน เครื่องหมายแรก ตรงไหน?

ครูทำให้ดู โดยใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน ระหว่างคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่ ของสองคำแรก และถามว่า: จะใส่เครื่องหมายแยกออกจากกันอีกหนึ่งเครื่องหมายตรงไหน?

ครูใส่เครื่องหมายแยกออกจากกันระหว่างสองคำสุดท้าย และพูดว่า: ตอนนี้เราก็ได้คำสามคำเมื่อเราใส่เครื่องหมายแยกออกจากกันสองเครื่องหมาย

ครูพูดต่อ: หากกระดาษเปล่า และวางกระดาษให้นักเรียนเห็นเพียงคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่สามคำแรก ตอนนี้ให้นักเรียนทำเอง ให้ใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน ในคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่แถวแรก โดยให้ได้สามคำ เหมือนกับที่เราทำด้วยกันบนกระดาน ให้ทดลองทำเอง โดยใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน เพื่อให้เครื่องหมายแยกออกจากกัน แยกคำที่อยู่ในข้อทดสอบของทั้งสองข้อที่เรียงกันอยู่

(ครูดูว่านักเรียนได้ใส่เครื่องหมายแยกออกจากกันถูกต้อง)

นักเรียนจะได้เวลา 2 นาที สำหรับการทำข้อทดสอบนี้

ครูพูดต่อ: ตอนนี้นักเรียนจะได้ทำเอง ในหน้านี้ให้ใส่เครื่องหมายแยกออกจากกัน ระหว่างคำเหล่านั้น ทำไปเรื่อยๆเหมือนกับการที่นักเรียนกำลังอ่าน ถ้าหากมีข้อทดสอบไหน ที่นักเรียนทำไม่ได้ ก็ให้ทำข้อถัดไป แต่ก็ให้พยายามค้นหาทุกคำในลูกโซ่นั้น นักเรียนจะได้เวลา 2 นาที มันมีหลายลูกโซ่ ฉะนั้นจึงไม่แน่ใจว่านักเรียนจะทำเสร็จ แต่ก็ทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะเป็นการดีที่นักเรียนทำได้ทุกลูกโซ่ ทุกคนเข้าใจหรือเปล่า ว่าจะต้องทำอย่างไร?

(ฉะนั้นครูจะต้องอธิบายให้กับนักเรียนบางคนที่ไม่เข้าใจทราบ ว่าเขาจะต้องทำอย่างไร)

นำกระดาษเปล่า ออก และ เริ่ม!

2. Setningsforståelse

I hver linje skal eleven først lese en setning. Deretter skal eleven finne fram til det bildet som viser det som ble lest. Etter øveoppgavene skal elevene arbeide selvstendig med resten av oppgaven.

Elevene får 4 minutter til dette arbeidet.

Læreren sier: Finn fram det løse arket og legg det slik at du ser de to første oppgavene.

A. Du ser en person som spiser, en som leser, en som sover og en som tegner. Les setningen over tegningene. En av tegningene viser det du har lest. Sett kryss på det bildet som viser det du har lest.

Du skal lete og sette et stort fint kryss på det riktige bilde i denne første oppgaven. Husk at hvis du setter kryss på feil bilde, skal du bare sette en stor strek over det som var feil og så sette et nytt kryss. Her skal du bare bruke én fargeblyant.

(OBS! På øveoppgaven skal læreren passe på at alle setter kryss på riktig bilde og forklare hvorfor.)

B. Gå videre til neste oppgave og se på de fire tegningene der. Les setningen over tegningene. En av tegningene viser det du har lest. Sett kryss på den tegningen som viser det du har lest.

Læreren passer på at alle setter kryss på riktig bilde og fortsetter:

Nå skal du gjøre det samme med så mange oppgaver som du kan klare på denne og tre sider til, før jeg sier stopp. Da er det gått fire minutter. Når du er ferdig med én oppgave, går du videre til neste. Husk at det er seksten slike rader/striper/linjer med oppgaver på tre sider.

Læreren viser at det er fire sider:

Ta vekk arket og begynn!

2. Setningsforståelse

2. ความเข้าใจในประโยค

นักเรียนจะต้องอ่านก่อนทุกบรรทัด จากนั้นจึงค้นหารูปภาพตามที่นักเรียนได้อ่านแล้ว
หลังจากการทำแบบฝึกหัดข้อทดสอบแล้ว นักเรียนจะต้องทำข้อทดสอบที่เหลือทั้งหมดด้วยตนเอง

นักเรียนจะได้เวลา 4 นาทีสำหรับการทำงานนี้

ครูพูดว่า: หากกระดาษเปล่าและวางลง โดยให้นักเรียนมองเห็นเพียงข้อทดสอบ สองข้อแรก

A. นักเรียนจะเห็น คนหนึ่งกำลังรับประทาน, คนหนึ่งกำลังอ่าน, คนหนึ่งกำลังนอน และคนหนึ่งกำลังวาดภาพ
อ่านข้อความในประโยคด้านบนของรูปภาพเหล่านั้น หนึ่งในรูปภาพเหล่านั้นคือสิ่งที่นักเรียนได้อ่านแล้ว
ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปภาพ ซึ่งแสดงถึงสิ่งที่นักเรียนได้อ่านแล้ว

ให้นักเรียนค้นหาและใส่เครื่องหมายกากบาทที่สวยและใหญ่บนรูปภาพในข้อทดสอบแรก
จำไว้ว่าถ้านักเรียนใส่เครื่องหมายกากบาทผิดรูปภาพ
ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายแยกออกจากกันหรือเครื่องหมายขีดฆ่า(/)บนรูปภาพที่ผิด
และใส่เครื่องหมายกากบาทใหม่ ที่นี้นักเรียนจะใช้เพียงดินสอสีเท่านั้น

*(โปรดสังเกต! ในแบบฝึกหัดข้อทดสอบนี้ ครูจะต้องดูแลให้นักเรียนใส่เครื่องหมายกากบาท ให้ถูกต้องกับรูปภาพ
และอธิบายว่าเพราะอะไร)*

B. ดูข้อทดสอบข้อต่อไป ซึ่งจะเห็นรูปภาพวาดทั้งสี่ภาพ อ่านประโยคด้านบนรูปภาพเหล่านั้น
หนึ่งในรูปภาพเหล่านั้นคือสิ่งที่นักเรียนได้อ่านแล้ว ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปภาพ
ซึ่งแสดงถึงสิ่งที่นักเรียนได้อ่านแล้ว

ครูดูแลให้ทุกคนใส่เครื่องหมายกากบาทถูกต้องกับรูปภาพ และดำเนินการต่อ

ตอนนี้นักเรียนจะต้องทำข้อทดสอบเหมือนกันอย่างนี้อีกหลายข้อ เท่าที่จะทำได้ และอีกสามหน้า
จนกว่าครูจะบอกให้หยุด นั่นคือเวลาผ่านไป 4 นาที เมื่อนักเรียนทำเสร็จหนึ่งข้อทดสอบแล้ว
นักเรียนก็ทำข้อทดสอบข้อต่อไป จำไว้ว่ามีข้อทดสอบอย่างนี้อีก 16 บรรทัด และอีก 3 หน้า

ครูแสดงให้ดูว่ามีทั้งหมด 4 หน้า

หยิบกระดาษออก และ เริ่ม!

3. Fortellende tekst. Gåter

Her skal elevene løse ni gåter (eller detektivoppgaver) der de må tenke ekstra for å finne svaret. Etter at elevene har lest hver oppgave, skal de trekke strek fra setningen som ikke er ferdig "Jeg er en" til den tegningen som passer til beskrivelsen i oppgaven. Det er ikke feil om de skriver det ordet bildet viser på prikkene.

Det er viktig at elevene forstår at de skal lese **hele** teksten i hver oppgave før de begynner å lete etter riktig bilde. Det er også viktig at de forstår at de må lete blant **alle** bildene på siden, ikke bare de bildene som står rett ved siden av oppgaven. Oppgavetiden er fem minutter.

Læreren sier: Finn fram det løse arket og legg det slik at du ser den første oppgaven og alle bildene. (OBS! elevene på venne seg til å se på alle bildene, ikke bare de som står ved siden av teksten til oppgaven).

A. Se på den første oppgaven. Dette er en lureoppgave. Der har du først en setning: "Jeg vokser i jorda". Men det kan jo være flere ting som vokser i jorda, både sopp og blomster, men ingen av de andre tingene. Nå må du ikke sette strek, men lese videre for ikke å bli lurt. Det står: "Jeg har grønne blader. Jeg er en..." Hvem er det som har grønne blader og vokser i jorda? Er det soppen eller kniven? Nei, det er blomsten. Da trekker du en strek fra der det står "Jeg er...." og til det riktige bildet. Det er blomsten.

(På øveoppgaven skal læreren passe på at alle trekker strek til riktig bilde)

Læreren fortsetter: Nå skal du gjøre det samme med så mange oppgaver som du kan klare på denne og to sider til, før jeg sier stopp. Da er det gått **fem minutter**. Når du er ferdig med én oppgave, går du videre til neste. Det er ni oppgaver til sammen. Husk at du ikke må la deg lure, men lese alt som står i hver oppgave. Hvis du rekker alt, skal du ha trukket ni streker til sammen. Hvis du trekker strek til feil bilde, kan du sette en strek over streken og trekke en ny strek. Du må se på alle bildene på den siden du jobber med. Her kan du også bli lurt, hvis du bare ser på de bildene som står ved siden av oppgaven. Du får fem minutter til å gjøre ferdig oppgaven. Ta vekk arket og begynn!

3. Fortellende tekst. Gåter

3. คำบอกเล่า ซึ่งเป็นปริศนา

ที่นี้นักเรียนจะต้องเฉลย 9 ปริศนาหรือหาคำตอบ (หรือ อาจเรียกว่า ข้อทดสอบนักสืบ) ซึ่งนักเรียนจะต้องคิดเป็นพิเศษเพื่อค้นหาคำตอบ หลังจากที่นักเรียนอ่านทุกข้อทดสอบแล้วให้นักเรียนลากเส้นจากประโยคที่ยังเขียนไม่เสร็จ " ฉันคือ....."

ไปยังรูปภาพที่เหมาะสมกับที่เขียนอธิบายไว้ในข้อทดสอบ มันไม่ผิดถ้านักเรียนจะเขียนคำที่แสดงอยู่ในรูปภาพลงบนจุดไข่ปลา

สิ่งสำคัญคือนักเรียนจะต้องเข้าใจว่า นักเรียนจะต้องอ่านข้อความของทุกข้อทดสอบก่อน แล้วจึงเริ่มค้นหาคำตอบที่ถูกต้องจากรูปภาพ สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือนักเรียนจะต้องเข้าใจว่าต้องค้นหาคำตอบจากรูปภาพด้านข้างทั้งหมด ไม่ใช่เพียงรูปภาพที่อยู่ด้านข้างของข้อทดสอบเท่านั้น ข้อทดสอบนี้ใช้เวลา 5 นาที

ครูพูดว่า: หากกระดาษเปล่าและวางลง โดยให้นักเรียนมองเห็นเพียงข้อทดสอบ ข้อแรกและรูปภาพทั้งหมด (โปรดสังเกต! นักเรียนจะต้องทำให้เกิดความเคยชิน ที่จะต้องมองดูรูปภาพทั้งหมด ไม่เพียงแต่มองรูปภาพที่อยู่ด้านข้างของข้อทดสอบเท่านั้น)

A. ดูข้อทดสอบข้อแรก นี่เป็นคำถามที่หลอกลวง ตอนแรกนักเรียนก็จะเห็นประโยคหนึ่ง: "ฉันเติบโตมาจากพื้นดิน" แต่อาจจะมีหลายสิ่งที่เติบโตมาจากพื้นดิน อาจเป็นเห็ดหรือต้นไม้ก็ได้ แต่ไม่ใช่สิ่งอื่นๆ ตอนนี้นักเรียนจะต้องยังไม่ลากเส้น แต่อ่านต่อไป เพื่อไม่ให้ถูกหลอกลวง มีข้อความต่อไปว่า " ฉันมีใบสีเขียว ฉันคือ....." ใครที่มีใบสีเขียวและเติบโตมาจากพื้นดิน? มันคือเห็ดหรือมด? ไม่ใช่ มันคือดอกไม้ต่างหาก ตอนนี้นักเรียนก็ลากเส้นจาก ตรงที่เขียนว่า " ฉันคือ....."ไปยังรูปภาพที่ถูกต้อง นั่นคือดอกไม้

(ในข้อทดสอบนี้ ครูจะต้องดูแลให้นักเรียนทุกคนลากเส้นไปยังรูปภาพที่ถูกต้อง)

ครูพูดต่อ: ตอนนี้นักเรียนก็จะทำเหมือนกันอย่างนี้ ไปอีกหลายๆข้อทดสอบ ซึ่งนักเรียนสามารถทำได้ และจะทำไปอีกสองหน้า จนกว่าครูจะบอกให้หยุด ตอนนี้อีกเวลาผ่านไป 5 นาที เมื่อนักเรียนทำข้อทดสอบเสร็จหนึ่งข้อแล้ว ก็ทำข้อต่อไป มีข้อทดสอบทั้งหมด 9 ข้อ จำไว้ว่านักเรียนจะไม่ปล่อยให้ตนเองถูกหลอกลวง แต่จะต้องอ่านให้หมดในแต่ละข้อทดสอบ ถ้านักเรียนทำได้ทันเวลา จะต้องมีการลากเส้นทั้งหมด 9 เส้น ถ้านักเรียนลากเส้นผิดรูปภาพ ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายขีดฆ่า (/) ทับบนเส้นที่ผิด และลากเส้นใหม่ไปยังรูปภาพที่ถูกต้อง นักเรียนจะต้องดูรูปภาพทั้งหมดในหน้าที่นักเรียนกำลังทำอยู่ ที่นี้นักเรียนก็อาจจะถูกหลอกลวงได้ ถ้านักเรียนมองแต่เพียงรูปภาพที่อยู่ด้านข้างของข้อทดสอบเท่านั้น นักเรียนจะได้เวลา 5 นาที สำหรับการทำข้อทดสอบนี้ให้เสร็จ หยิบกระดาษออก และ เริ่ม!

4. Skriftlig instruksjon. Fargelegging

I denne delprøven skal elevene fargelegge tegningen ut fra instruksjoner som de finner i teksten.

Maksimumstid på denne delprøven er fem minutter, og læreren sier fra etter at halv tid er gått.

Når fargeblyantene er delt ut, går læreren gjennom navnene på de fire fargene gul, rød, grønn og blå: Hva kaller du den fargen som denne fargeblyanten gir?

Dersom eleven har et navn på fargen som er forskjellige fra standardnavnet, gjentar læreren dette navnet og sier hva standardnavnet er: Ja, du bruker dette navnet. I bøkene står det ofte....

(Eleven kan også ha en farge som nyanserer bedre enn det er gjort for fargenavnene her, for eksempel med navn for mørkeblå og lyseblå, gressgrønn eller olivengrønn.)

Læreren fortsetter: Se på det som står øverst på arket og tegningen på arket ved siden av. Setningen forteller deg hvordan du skal begynne å fargelegge tegningen. Hør nå godt etter:

"Maria spiser kake. Hun har blå kjole og rød hatt."

Nå kan du fargelegge slik det står. Hvem er Maria? Det er hun som spiser kake. Du ser hun har kake i munnen sin. Hvilken farge er kjolen? Den er blå. Og hvilken farge er hatten? Den er rød. Nå kan du fargelegge slik det står.

Læreren passer på at alle kommer i gang og setter riktig farge på kjolen og hatten:

Nå skal du fargelegge mer selv. Du skal fargelegge det som hører til de andre barna og noen av ballongene. Du får fem minutter til å gjøre ferdig oppgaven, og jeg kommer til å si fra når det er gått halv tid. Ta vekk arket og sett i gang!

Elevers vurdering av arbeidet med heftet

På slutten av hvert hefte skal elevene gi uttrykk for hvordan de syntes det var å arbeide med oppgavene.

Læreren sier: På den siste siden ser du tre ansikter. Sett et kryss på det ansiktet som best viser hvordan du syntes det var å arbeide med oppgavene i dette heftet. Syntes du det var "bra", eller syntes du det var "sånn passe" eller syntes du det var "dumt". Sett kryss på det ansiktet som passer til det du syntes om å arbeide med alle disse oppgavene. Hvis du vil, kan du skrive litt om hvorfor du syntes arbeidet var "bra", eller "sånn passe" eller "ikke så bra".

4. Skriftlig instruksjon. Fargelegging

4. การระบายสี ตามข้อความที่เขียนอธิบายไว้

ในข้อทดสอบตอนนี้ ให้นักเรียนระบายสีลงในภาพวาด โดยระบายสีตามคำที่อธิบายไว้ในข้อความ

สำหรับข้อทดสอบนี้ให้เวลามากที่สุด 5 นาที และครูจะต้องบอกให้ทราบเมื่อเวลาผ่านไปแล้วครึ่งหนึ่ง

เมื่อแจกดินสอสีแล้ว ครูจะต้องพูดถึงสีทั้งสี่สี คือ สีเหลือง, สีแดง, สีเขียว และสีฟ้า: เมื่อดินสอให้สีอย่างนี้ นักเรียนจะเรียกสีนี้ว่าสีอะไร?

ถ้าหากนักเรียนใช้ชื่อของสีแตกต่างไปจากชื่อมาตรฐาน ครูจะต้องพูดซ้ำว่า ชื่อสีมาตรฐานชื่ออะไร: ตกลงว่า นักเรียนใช้ชื่อสีนี้ ในหนังสือก็จะมีอยู่บ่อยๆ.....

(นักเรียนคนนั้น อาจจะให้ความหมายเกี่ยวกับสีซึ่งมีความอ่อนหรือเข้ม ได้ดีกว่าการใช้ชื่อของสีเหล่านี้ เช่น ใช้ชื่อ สีฟ้าเข้ม และสีฟ้าอ่อน, สีเขียวต้นหญ้า หรือ สีเขียวมะกอก)

ครูพูดต่อ: คุณด้านบนสุดของแผ่นกระดาษ และภาพวาดที่อยู่บนกระดาษด้านข้าง ในประโยคนั้นจะบอกให้นักเรียนเริ่มระบายสีในภาพวาด ตอนนี้ฟังให้ดีนะ:

นิสากำลังรับประทานขนมเค้ก ชุดของหล่อนสีฟ้า และหมวกของหล่อนสีแดง

ตอนนี้ให้นักเรียนระบายสีตามคำที่อธิบายไว้ ใครคือนิส้า? หล่อนคือคนที่กำลังรับประทานขนมเค้ก

นักเรียนจะเห็นว่าหล่อนมีขนมเค้กอยู่ในปากของหล่อน ชุดเป็นสีอะไร? มันคือสีฟ้า และหมวกเป็นสีอะไร? มันคือสีแดง ตอนนี้นักเรียนก็ระบายสีอย่างคำที่อธิบายไว้

ครูดูแลให้ทุกคนเริ่มทำงาน และระบายสีที่ชุดและหมวกได้ถูกต้อง

ตอนนี้นักเรียนจะต้องระบายสีด้วยตนเอง นักเรียนจะต้องระบายสีที่เป็นของเด็กคนอื่นๆและลูกโป่ง นักเรียนจะได้เวลา 5 นาทีสำหรับการทำข้อทดสอบนี้ให้เสร็จ ครูจะบอกเมื่อเวลาผ่านไปแล้วครึ่งหนึ่ง นึกกระดาษออก และ เริ่มทำ!

Vurdering av arbeidet med heftet

การประเมินผลการทำงานในสมุดข้อทดสอบแต่ละเล่ม

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เมื่อสิ้นสุดการทำสมุดข้อทดสอบของแต่ละเล่ม

ครูพูดว่า: ในหน้าสุดท้ายนี้นักเรียนจะเห็นหน้าคนสามคน

ให้ใส่เครื่องหมายกากบาทบนรูปหน้าที่เป็นความรู้สึกของนักเรียนเองว่า

นักเรียนรู้สึกอย่างไรในการทำงานเกี่ยวกับสมุดข้อทดสอบเล่มนี้

นักเรียนคิดว่า " ดี " หรือ นักเรียนคิดว่า "เหมาะสม " หรือนักเรียนคิดว่า " ไม่ดี "

ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายกากบาท ลงบนรูปหน้าที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด กับการทำงานในข้อทดสอบทั้งหมดนี้ และถ้านักเรียนต้องการ นักเรียนก็สามารถที่จะเขียนนิพนธ์ย่อว่า ทำไม่การทำงานนี้ "ดี" หรือ "เหมาะสม" หรือ "ไม่ดี"

Retting og vurdering

Du må lese dette før du lar elevenes resultater fortelle deg hvor langt elevene er kommet i lesing.

Prøvene skal være med på å hjelpe elever som trenger det

Det er vanlig at begynnerlesere strever litt med lesing og skriving. Å lære seg å lese og skrive tar tid for de fleste elever. For å bli flinke til å lese, trenger elever trening. Hovedhensikten med kartleggingen er å finne elever som har større problemer med lesing og skriving enn andre. Disse elevene har rett til tilpasset opplæring, eventuelt spesialpedagogiske tilbud. Dette står nevnt i §5 i Opplæringsloven. Opplæringsloven og forskriftene til den gjelder for alle barn som er i Norge, unntatt dem som er på ferie (kortere enn 3 måneder). Det betyr blant annet at barna har rett til tospråklig opplæring⁷ og spesialpedagogiske tiltak slik loven og forskriften beskriver det. Resultatene må derfor brukes slik at de kan gi elevene et bedre tilbud gjennom god oppfølging. Det er viktig å fange opp elever som ser ut til å ha lese- og skriveproblemer tidlig. Erfaring og forskning sier at det nytter å gjøre noe for dem. Når noen elever får lave skårer, bør skolen tenke gjennom hva årsaken kan være. Hvordan er elevenes skole- og livssituasjon? Bør eleven henvises til videre utredning?

Det er mange forhold som påvirker hvordan elevene gjør det på prøvene

Læreren må vurdere om en elevs resultater ikke stemmer med det daglige inntrykket av elevens ferdigheter. Forklaringene på hvorfor noen elever skårer annerledes enn forventet, kan være mange. Dersom læreren ikke har fulgt instruksjonen, vil som tidligere nevnt, resultatene være verdiløse. Men elever kan ha vært stresset, de kan ha vært ekstra slitne, eller de kan ha sittet litt for tett og kikket på hverandre. Noen elever kan også bare ha krysset av eller svart tilfeldig. Da gjenspeiler ikke prøveresultatet hva elevene kan. Det er viktig å finne ut hva som har skjedd under prøvetakingen og se om en forklaring ligger der. Videre kan noen elever ha lite ordforråd på førstespråket, eller de har vært mye borte og har derfor ikke fått tilstrekkelig med leseopplæring på førstespråket. Andre elever kan ha opplevd ting i nær fortid som forstyrrer deres evne til å konsentrere seg. Men noen elever kan også ha spesielle problemer med lesing og skriving. Dette kalles dysleksi eller spesifikke lese- og skriveproblemer. Fenomenet er ikke kjent i alle deler av verden, og blir beskrevet nærmere under.

⁷ Opplæringsloven § 2.8

การตรวจแก้ไขและการประเมินผล

คุณจะต้องอ่านข้อความเหล่านี้ ก่อนที่จะบอกถึงผลลัพธ์ของนักเรียน ว่าเขามีความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

Prøvene skal være med på å hjelpe elever som trenger det

ข้อทดสอบเหล่านี้ จะมีส่วนช่วยนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

โดยปกติแล้วเมื่อเริ่มการอ่าน จะต้องมีความมึนงงเล็กน้อยในการอ่านและการเขียน

นักเรียนส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาเรียนการอ่านและการเขียน นักเรียนจะต้องฝึกการอ่าน เพื่อที่จะให้อ่านเก่ง

จุดมุ่งหมายหลักของการวิเคราะห์นี้ เพื่อค้นหานักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านและการเขียน มากกว่านักเรียนคนอื่นๆ

นักเรียนเหล่านี้มีสิทธิ์ได้รับการดัดแปลงการสอนให้เหมาะสม

ถ้าเป็นไปได้ก็จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาสวีเดนเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล เรื่องนี้เขียนไว้ในกฎหมายการศึกษา

มาตราที่ 5 กฎหมายการศึกษาและบทบัญญัติ มีผลบังคับใช้กับเด็กทุกคนในประเทศสวีเดน

ยกเว้นเด็กที่มาอยู่ในช่วงวันหยุดพักผ่อน (ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน) ยกตัวอย่างเช่น

กฎหมายการศึกษาและบทบัญญัติเขียนไว้ว่า นักเรียนเหล่านี้มีสิทธิ์ที่จะได้รับการสอนโดยใช้ทั้งสองภาษา

(ภาษาไทยและภาษาสวีเดน) และได้รับการเรียนการสอนภาษาสวีเดนเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

ดังนั้นผลการทดสอบจึงนำมาใช้ เพื่อจัดให้นักเรียนได้รับการดูแลติดตามอย่างใกล้ชิด

สิ่งสำคัญคือต้องค้นหานักเรียนที่มีปัญหา เกี่ยวกับการอ่านและการเขียนให้เร็วที่สุด ผู้มีประสบการณ์และนักวิจัยกล่าวว่า

นั่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะต้องทำเพื่อเขา เมื่อทราบว่านักเรียนได้คะแนนต่ำ

ทางโรงเรียนควรจะต้องคิดหาสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร สภาพชีวิตความเป็นอยู่ทางบ้านและที่โรงเรียนเป็นอย่างไร?

และนักเรียนควรจะต้องได้รับการชี้แนะให้มีการจัดการต่อไป

Det er mange forhold som påvirker hvordan elevene gjør det på prøvene

สถานการณ์หลายๆอย่างที่มีผลกระทบต่อนักเรียนในการทำข้อทดสอบ

ครูจะต้องประเมินหรือคำนวณ ถ้าผลการทดสอบของนักเรียน

ไม่ตรงกับเอกลักษณ์พิเศษและความสามารถของนักเรียนในประจำวัน

และบอกเหตุผลว่าทำไมนักเรียนบางคนหรือหลายๆคน จึงได้คะแนนแตกต่างไปจากที่คาดหวังไว้

ถ้าครูหาข้อชี้แจงไม่ได้ตามที่เขียนไว้ก่อนหน้านี้ แสดงว่าการประเมินผลไม่มีประโยชน์อะไร

แต่อาจจะเกิดจากนักเรียนมีความเครียด, เกิดจากความเหนื่อยเป็นพิษ หรือนักเรียนนั่งติดกันมากและดูกัน

นักเรียนบางคนอาจจะกากบาทหรือตอบโดยบังเอิญ

ถ้าเป็นเช่นนั้นผลการทดสอบจึงไม่สะท้อนกลับให้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถแค่ไหน

สิ่งสำคัญคือค้นหาว่าเกิดอะไรขึ้นระหว่างการทำการทดสอบ และบอกเหตุผลให้ได้

นอกจากนี้ นักเรียนอาจจะรู้จักคำศัพท์ในภาษาแม่(ภาษาไทย)ไม่มากนัก หรืออาจจะขาดเรียนมาก

และไม่ได้รับการเรียนการสอนในเรื่องการอ่านของภาษาแม่อย่างเพียงพอ

นักเรียนบางคนอาจจะพบเห็นหรืออยู่ในเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านไป ที่เป็นการรบกวนสมาธิของเขา

แต่นักเรียนบางคนอาจจะมีปัญหาพิเศษในการอ่านและการเขียน ซึ่งเรียกว่า dysleksi

(มีปัญหาเฉพาะในการอ่านและการเขียน) หรือ spesifikke lese- og skriveproblemer

(มีปัญหาจำเพาะเจาะจงในการอ่านและการเขียน) สิ่งที่เกิดขึ้นนี้อาจไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในทุกทวีป

จึงเขียนอธิบายไว้ด้านล่าง ในสมุดแนวความคิดและความพยายาม ก็จะบอกไว้ว่า ควรจะต้องทำอย่างไร

⁸ พระราชบัญญัติการศึกษา มาตรา

Noen av oppgavene er lette, mens andre er vanskelige for de fleste

Det er viktig å vite at ikke alle elevene som har vært med på utprøvingen, har fått riktig svar på alle prøvene. For 2. trinn er de prøvene som kommer først i heftet, lettere enn de siste. Oppgaven der elevene skal koble store og små bokstaver, ser også ut til å være lett for de fleste. Flere av skriftsystemene til minoritetsspråk i Norge bruker ikke latinske, men arabiske bokstaver, slik som arabisk, urdu, persisk, pashto og kurdisk. Noen har stavelsesskrift, slik som thai og tamil. Derfor blir oppgaven som for de latinske er å koble store og små bokstaver litt annerledes. For arabisk skriftsystem og systemene som bygger på denne, kobler en derfor en bokstav, slik den ser ut når den står fritt, med bokstaven slik den ser ut når den står først i ord. For thai og tamil, som har en kombinasjon mellom enkeltbokstaver og stavelser, skal en enkeltbokstav kobles med den stavelsen den opptrer i. For tredje trinn ser ordkjedene og setningslesingen ut til å være de letteste, mens det varierer for de andre delprøvene. Oppgaven der elevene skal dele ordkjeder opp i enkeltord, kan være uvant for mange elever. Noen har greid alt, mens andre ser ut til å ha hatt problemer med å forstå oppgaven. Det blir derfor ikke oppgitt noen grenseverdier for denne. Fordi denne typen oppgave brukes i de nasjonale prøvene for lesing, er det å vente at lærerne og elevene blir mer vant til dem etter hvert.

Hvordan skåre resultatene

Delprøvene skåres ved at læreren teller opp og noterer hvor mange oppgaver eleven har greid å gjøre korrekt. Hver enkelt oppgave teller like mye innenfor hver delprøve. Men læreren må være klar over at på delprøvene der elevene skal skrive første og siste bokstav, samt ordlesingsoppgavene, blir enkeltoppgavene vanskeligere etter hvert. Det er beregnet en skåreavstand fra gjennomsnittet som kalles et standardavvik⁹. De fleste elevene som har vært med på utprøvingen, befinner seg innenfor denne avstanden fra gjennomsnittet. Men rundt 20 % kommer under denne grensen. Det ser ut til at det kan være grunn til å gå nærmere inn på elever som skårer under dette avstandssmålet. Det blir derfor brukt som en nedre grense. Men dette er ingen standardisert grense. Den må bare betraktes som veiledende.

Fasit for bokstavedikta og ordlesingsoppgavene

Det er laget en fasit (rettemal) for hva som er rett svar på delprøven Bokstavediktat og de to ordlesingsprøvene på 2. trinn. For alfabetdikta er rett bokstav uthevet. Det kan lønne seg å fargelegge de riktige bokstavene, så går det forttere å rette. Også for ordlesingsoppgavene er rett svar uthevet. Norsk oversettelse av ordene står under oppgaveordene.

Hvilke bokstaver som er rett, når elevene skal skrive første og siste bokstav, eller koble bokstavene, sier seg selv ut fra instruksjonen. Speilvendte bokstaver er regnet som feil, selv om det er vanlig at barn speilvender bokstaver i starten. Bokstaver som ikke er korrekte, men som egentlig viser at elevene er gode til å høre språklyder, er regnet som feil her. Dette er litt urettferdig og går særlig ut over elever som skriver med ortografier som ikke er lydrette.

⁹ Se ordlisten bak i heftet for nærmere forklaring av standardavvik.

Noen av oppgavene er lette, mens andre er vanskelige for de fleste

ข้อทดสอบบางตอนง่าย และบางตอนยากสำหรับนักเรียนหลายคน

สิ่งสำคัญที่ควรจะต้องทราบคือ นักเรียนที่เข้าร่วมในการทดสอบ ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถทำข้อทดสอบได้ถูกต้องทั้งหมด ข้อทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในตอนแรกจะง่ายกว่าในตอนสุดท้าย ข้อทดสอบที่นักเรียนจะต้องรวมอักษรรูปพยัญชนะตัวใหญ่และตัวเล็ก(ไม่มีในภาษาไทย)เข้าด้วยกัน จะง่ายสำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ ระบบการเขียนหนังสือของชนกลุ่มน้อยหลายๆกลุ่ม ในประเทศนอร์เวย์ ไม่ได้ใช้ตัวอักษรภาษาละติน แต่ใช้ตัวอักษรภาษาอาหรับ เช่น ภาษาอาหรับ ภาษาอูรดู ภาษาพาร์ซีสต์ ภาษาพาสตู และภาษาคุรดีส บางภาษามีการเขียนโดยใช้อักษรรูปตัวสะกด เช่น ภาษาไทย และภาษาทมิฬ ฉะนั้นข้อทดสอบของภาษาละติน จึงแตกต่างออกไป ในการเขียนรวมตัวอักษรรูปพยัญชนะตัวใหญ่และตัวเล็กเข้าด้วยกัน สำหรับภาษาอาหรับ ระบบของตัวหนังสือและการสร้าง จะเป็นการเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะแต่ละตัวเข้าด้วยกัน และดูว่าพยัญชนะตัวไหนที่จะเป็นตัวแรกของคำนั้น สำหรับภาษาไทยและภาษาทมิฬ จะเป็นการเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะกับอักษรรูปตัวสะกด เข้าด้วยกันให้เป็นคำ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดูเหมือนว่า คำที่ติดกันเป็นลูกโซ่ และการอ่านประโยคจะง่ายที่สุด แต่ข้อทดสอบแต่ละตอนก็แตกต่างกันไปในหลายรูปแบบ ข้อทดสอบที่ให้นักเรียนแยกคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่ ออกเป็นคำๆ ซึ่งนักเรียนหลายคนอาจไม่เคยชิน บางคนทำได้ทั้งหมด แต่บางคนดูเหมือนจะมีปัญหา คือไม่เข้าใจข้อทดสอบ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ไม่ทราบถึงขอบเขตของคุณภาพของข้อทดสอบ เพราะข้อทดสอบแบบนี้ เป็นข้อทดสอบการอ่านที่ใช้ในระดับประเทศ ซึ่งเชื่อว่าในที่สุดครูและนักเรียนก็จะเคยชิน กับข้อทดสอบแบบนี้ไปทีละเล็กละน้อย

Hvordan skåre resultatene

วิธีการให้คะแนน

ผลคะแนนจากข้อทดสอบนั้นๆ ครูจะนับและเขียนโน้ตไว้ ว่านักเรียนทำได้ถูกต้องมากเท่าไร ในข้อทดสอบแต่ละตอน ทุกคำถามจะให้คะแนนเท่ากัน แต่ครูจะต้องทราบอยู่แล้วว่า ข้อทดสอบตอนที่ต้องเขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะตัวแรกและตัวสุดท้าย ข้อทดสอบการอ่านคำ หรือข้อทดสอบอื่นๆบางตอนจะยากขึ้นเรื่อยๆ เป็นการคำนวณความห่างระหว่างผลคะแนน จากอัตราเฉลี่ย ซึ่งเรียกว่า มาตรฐานความแตกต่าง¹⁰นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมในการทดสอบ จะอยู่ในกลุ่มของคะแนนอัตราเฉลี่ย ประมาณ 20% ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนอัตราเฉลี่ย จึงเป็นเหตุผลเพื่อที่จะได้ดูแลติดตามนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าที่ตั้งไว้อย่างใกล้ชิด ฉะนั้นจึงใช้เป็นคะแนนที่ต่ำที่สุด แต่สิ่งนี้ไม่ได้เป็นเกณฑ์หรือขีดมาตรฐาน แต่ถือเป็นการชี้แนะเท่านั้น

Fasit for bokstavedikat og ordlesingsoppgavene

ข้อเฉลยที่ถูกต้องของการเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก และข้อทดสอบการอ่านคำ

ได้มีการจัดทำข้อเฉลย(คำตอบ)ที่ถูกต้อง ของชั้นประถมศึกษาปีที่2 เกี่ยวกับข้อทดสอบการเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก และการทดสอบการอ่านคำของทั้งสองแบบ จะเห็นได้ว่าคำตอบที่ถูกต้องคือตัวหนังสือที่เป็นสีดำหนากว่าปกติ ถ้าจะให้ดีก็หาสีที่ตัวหนังสือ จะได้ตรงได้เร็วขึ้น เช่นเดียวกันกับข้อทดสอบการอ่านคำ คำตอบที่ถูกต้องจะเป็นสีดำหนา คำแปลภาษา นอร์เวย์จะอยู่ด้านล่างของข้อทดสอบ สามารถดูได้จากคำแนะนำชี้แจงว่าอักษรรูปพยัญชนะตัวไหนถูกต้อง เมื่อนักเรียนจะเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรกและตัวสุดท้าย หรือการรวมอักษรรูปพยัญชนะเข้าด้วยกัน การเขียนอักษรรูปพยัญชนะกลับด้าน ถือว่าผิด ถึงแม้ว่านักเรียนจะเขียนอักษรรูปพยัญชนะกลับด้านในระยะแรกก็ตาม และการเขียนอักษรรูปพยัญชนะไม่ถูกต้องถึงแม้ว่านักเรียนจะแสดงให้เห็นทราบว่าเขาเข้าใจภาษาโดยการให้เสียงเป็นอย่างดีก็ตาม ก็ถือว่าผิด ซึ่งดูจะไม่ค่อยยุติธรรมนักสำหรับนักเรียนที่มีวิธีการสะกดคำที่ถูกต้อง แต่เขียนไม่ถูกต้อง

¹⁰ ดูรายละเอียดของคำว่า มาตรฐานความแตกต่าง ได้จากประมวลคำศัพท์ ด้านหลังของสมุดนี้

Delprøvene er ikke like vanskelige på alle språkene

Vær oppmerksom på at det er forskjellige skåringer for hvert språk. Det kommer sannsynligvis for en stor del av forskjellene i skriftsystemene. Men en kan ikke se bort fra at dette også kan ha noe å gjøre med antall timer elevene får til lese- og skriveopplæring, hva slags opplæring elevene får og har fått og hvilken sjanse foreldrene har til å støtte og hjelpe i leseinnlæringen. For at elevenes skårer ikke skal bli misforstått, er det viktig å vite hvordan skriftsystemet kan påvirke hvordan elevene leser og skriver i starten.

Gjennomsiktige og ugjennomsiktige ortografier

I noen skriftsystemer er det et entydig forhold mellom en bokstav og den språklyden¹¹ som knyttes til bokstaven. Et godt eksempel på en entydig ortografi er tyrkisk. En bestemt bokstav kan stort sett bare leses på én måte. Ta for eksempel bokstaven 'c'.¹² På tyrkisk leses denne bokstaven grovt sagt på samme måte, uansett hvilke bokstaver den står sammen med. Og det er ingen andre bokstaver på tyrkisk som knyttes til den lyden som hører til 'c'.¹³ På norsk, spansk, engelsk og vietnamesisk er det annerledes med 'c'. Den kan uttales enten som 's' i navnet Cecilie, eller som 'k' i navnet Carl. Og skal en elev skrive en 'k'-lyd på norsk eller spansk, uten å vite hvilken bokstav som er den riktige, kan hun eller han velge mellom bokstavene 'k' og 'c'. Tyrkisk er derfor mer forutsigbart, mer *gjennomsiktig* enn de andre.

Med de *ugjennomsiktige* ortografiene er lettere å skrive feil i starten, før ordet har vært lest noen ganger og er blitt kjent. Et språk som regnes som svært flertydig og derfor vanskeligere å forutsi for elever som lærer å lese og skrive, er engelsk. Forskjellen på engelsk og tysk for begynnerlesere har vært studert. Engelsklesende elever leser mer feil enn de tyske i fem-seks år.

Skrivesystemet på thai blir kalt en *abugiba*. Det er et skrivesystem der hver bokstav innebærer en konsonant og en gitt, kort vokal. Vokaler er ikke representert ved egne frittstående bokstaver, men er skrevet på, over, under, foran eller etter en frittstående bokstav - evt i en kombinasjon av posisjoner rundt bokstaven. Tamil har også et slikt skrivesystem. På tamil er heller ikke hver språklyd knyttet til hvert sitt bokstavtegn. Det tamilske skrivesystemet er derfor ikke *gjennomsiktig*. En har felles tegn for stemte og ustemte konsonantpar b og p (ป), g og k (ก), d og t (ด), mens det finnes to tegn for det som i moderne tamil er en felles n-lyd (น og ณ) (Husby og Silva 1992, s: 66).

Thai er mindre *gjennomsiktig* enn tamil. Skrivesystemet har et dobbelt sett med konsonanter, avhengig av hvilket språk bokstaven har sin opprinnelse fra og skal brukes til. Det er 44 konsonanttegn mot 21 konsonantlyder (fonemer). Flere bokstaver er altså knyttet til den samme språklyden, for eksempel ณ (no nen) og น (no nu). Konsonantene er delt inn i klasser, som bestemmer hvilken ordtone som skal brukes for vokalen som følger etter. Dette systemet gir konsonanter som høres like ut, men som skrives forskjellig. Dessuten er det begrenset hvor mange og hvilke konsonanter som kan uttales sist i ord. Ender ordet på en konsonantforbindelse, uttales bare den første av disse konsonantene. Det gjør at det er vanskelig å lytte seg til hvilken bokstav eller bokstavkombinasjon som skrives sist i et ord på thai. Den siste språklyden en hører kan være en 'n', mens ordet kan være skrevet med

Delprøvene er ikke like vanskelige på alle språken

ข้อทดสอบแต่ละตอน ของแต่ละภาษาจะมีความยากง่ายแตกต่างกัน

กรุณาสั่งเกตว่า คะแนนจะแตกต่างกันในแต่ละภาษา ความน่าจะเป็น
เพราะมีความแตกต่างกันมากในระบบการเขียน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า
นักเรียนได้รับการเรียนการอ่านและการเขียนมาน้อยชั่วโมง, หรือเป็นด้วยวิธีการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับ,
หรือเป็นเพราะนักเรียนได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากผู้ปกครองในการเรียนการอ่าน

¹¹ For å demonstrere en språklyd på norsk, kan en prøve å si bokstavnavnet uten å uttale vokalen i navnet. Lyden til bokstaven 'p' blir omtrent som 'pø', sagt med kort vokal.

¹² I denne veiledningen skrives bokstaver, ord og setninger mellom disse to tegnene ' ' når det er snakk om dem. Det er vanlig innen språkforskning. Det kan kanskje virke forvirrende når det blir gjort for bokstaver på vietnamesisk, fordi det brukes ekstra vokaltegn og tonetegn i denne ortografien. I diskusjonen av delprøven Bokstavdiktat brukes det store bokstaver når det er snakk om bokstaver fordi det er dette som brukes i denne delprøven. Når norske ord står i parentes, brukes ikke tegn for at dette er ord fordi det ikke skulle være til å misforstå. Urdu ord og bokstaver er heller ikke markerte i den norske teksten fordi det vil virke forvirrende.

¹³ Det er den samme språklyden som g-lyden i navnet George på engelsk eller j-lyden i ordet journalist.

เพื่อไม่ให้เป็นการเข้าใจผิดเกี่ยวกับคะแนนของนักเรียน สิ่งสำคัญที่ควรทราบ คือ ระบบการเขียนมีอิทธิพล(ผลกระทบ)อย่างไร กับการอ่านและการเขียนในระยะเริ่มแรกของนักเรียน

Gjennomsiktige og ugjennomsiktige ortografier

วิธีการสะกดคำที่โปร่งใสและไม่โปร่งใส

ในบางระบบการเขียนตัวหนังสือ จะเห็นความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างตัวอักษรพยัญชนะและภาษาโดยใช้เสียง¹⁴ที่เชื่อมโยงกันกับอักษรพยัญชนะ ตัวอย่างที่ดีที่เห็นได้ชัดเจนคือวิธีการสะกดคำของภาษาตุรกี ซึ่งตัวอักษรพยัญชนะตัวหนึ่ง สามารถอ่านได้เพียงวิธีเดียว ยกตัวอย่างเช่นตัวอักษรพยัญชนะ `c`¹⁵ในภาษาตุรกี การอ่านอักษรพยัญชนะตัวนี้ พุดคร่าๆได้เหมือนเดิมไม่ว่าจะนำไปอยู่กับอักษรพยัญชนะตัวใดก็ตาม และไม่มีอักษรพยัญชนะตัวใดในภาษาตุรกีที่เชื่อมโยงกับเสียงของอักษรพยัญชนะ `c` ในภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอังกฤษ และภาษาเวียดนาม `c` จะแตกต่างออกไป คือสามารถออกเสียงเป็น `s` หรือ `k` ในชื่อของ Cecilie เซซีเลีย หรือออกเสียง `k` ในชื่อของ Carl คาร์ล ถ้านักเรียนจะเขียนเสียง `k` ในภาษาเยอรมันหรือภาษาสเปน โดยไม่ทราบว่าอักษรพยัญชนะตัวใดที่ถูกต้องนักเรียนจะต้องเลือกเขียนอักษรพยัญชนะ `k` หรือ `c`¹⁶ ฉะนั้นภาษาตุรกีจึงสามารถบอก หรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้า และมีความโปร่งใสมากกว่าภาษาอื่นๆ

สำหรับวิธีการสะกดคำที่ไม่โปร่งใส จะง่ายต่อการเขียนผิดในตอนแรก หรือก่อนที่จะอ่านและทำความเข้าใจกับคำนั้นหลายๆครั้ง ภาษาที่มีการผันคำจะยากสำหรับนักเรียนในการที่จะคาดการณ์ล่วงหน้า นั่นคือภาษาอังกฤษ จากการศึกษาความแตกต่างระหว่างการเริ่มการอ่านภาษาอังกฤษ กับการเริ่มการอ่านภาษาเยอรมัน นักเรียนที่อ่านภาษาอังกฤษจะอ่านผิดมากกว่านักเรียนที่อ่านภาษาเยอรมันประมาณ 5-6 ปี

ระบบการเขียนของภาษาไทยเรียกว่า *abugida* (อานูกิบา) คือระบบการเขียนที่อักษรพยัญชนะ(bokstave)แต่ละตัว สามารถเป็นอักษรแทนเสียงพยัญชนะ(konsonant) และให้สระเสียงสั้น อักษรตัวสระ(vokal)ไม่ใช้ตัวหนังสือที่จะสามารถอยู่ตามลำพังได้ แต่จะเขียนอยู่ ด้านบน ล่าง ใต้ ข้างหน้า หรือข้างหลัง ของตัวอักษรพยัญชนะ ถ้าเป็นไปได้ก็จะมีการจัดวางรวมอยู่รอบๆ ตัวอักษรพยัญชนะตัวนั้นด้วย ภาษาทมิฬก็มีระบบการเขียนเช่นนี้ด้วย ภาษาเสียงแต่ละเสียงของภาษาทมิฬก็จะไม่เชื่อมโยงกับสัญลักษณ์ตัวอักษรพยัญชนะแน่นอนตายตัว ฉะนั้นระบบการเขียนของภาษาทมิฬจึงไม่โปร่งใส จะมีสัญลักษณ์(เครื่องหมาย)ร่วมกัน ที่กำหนดการใช้อักษรพยัญชนะไว้สองตัว ที่แน่นอน และไม่แน่นอน b และ p (g), g และ k (f), d และ t (j) แต่มีอยู่สองสัญลักษณ์ ที่พบในภาษาทมิฬสมัยใหม่ที่ใช้ร่วมกันคือ เสียง n (e และ d; (Husby ฮุสบี แล

¹⁴ เพื่อเป็นการสาธิตภาษาเสียงของภาษาเยอรมัน ให้ทดลองพูดชื่ออักษรพยัญชนะโดยไม่ออกเสียงตัวสระ เสียงของพยัญชนะ `p` เพ` จะออกเสียงเหมือน `pp` เพ` พุดเป็นสระเสียงสั้น

¹⁵ ในคำแนะนำ เมื่อกล่าวถึงอักษรพยัญชนะ ค. และ ประโยค ก็เขียนไว้ในระหว่างสัญลักษณ์ ` ` ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติของนักวิจัยภาษา แต่อาจจะเป็นการทำให้สับสนเมื่อนำไปใช้กับอักษรพยัญชนะในภาษาเวียดนาม เพราะจะใช้สัญลักษณ์นี้เป็นการเพิ่มเติมอักษรสระ และเสียงสูงต่ำในการสะกดคำให้ถูกต้อง ในการค้นหาเหตุผลเกี่ยวกับข้อทดสอบการเขียนคำตามคำบอก จะใช้อักษรพยัญชนะตัวใหญ่เมื่อพูดถึงตัวอักษรพยัญชนะ เพราะนั่นคือสิ่งที่ต้องใช้ในข้อทดสอบตอนนั้น เมื่อคำภาษาเยอรมันอยู่ในวงเล็บ จะไม่ใช้สัญลักษณ์ นั่นคือ คำ เพราะไม่ต้องการให้เกิดการเข้าใจผิด คำและอักษรพยัญชนะในภาษาเยอรมันจะไม่มีการใช้สัญลักษณ์นี้ เพราะจะทำให้เกิดความสับสน

¹⁶ เช่นเดียวกันกับภาษาเสียง เช่น เสียง g เจ ในชื่อ George ของภาษาอังกฤษ หรือ เสียง j เย ในคำว่า journalist

bokstaven som er knyttet til språklyden /l/ først i ord. På thai skiller en mellom såkalte aspirerte (med ekstra pust) og uaspirerte (uten ekstra pust) konsonanter først i ord. Dette utgjør et skille det ikke er så lett å få tak i for elever som er i starten av sin lese- og skriveutvikling.

Ortografiene som bygger på arabisk er heller ikke entydig, ikke minst fordi vokalene skrives med tegnet for nærmeste konsonant. Korte vokaler skrives bare med diakritiske¹⁷ tegn, om de i det hele tatt skrives. Det gjør at det blir flere mulige måter å lese et skrevet ord på. En må i større grad bruke den sammenhengende ordene står i, for å forstå hvilket ord det skal være. På kurdisk har en et diakritisk tegn som er formet som en liten norsk 'v'. Det lager blant annet skille mellom bokstaver for vokalene: ٤ (for i-lyd) og ٥ (for e-lyd), og ٦ (for norsk o-lyd) og ٧ (for norsk å-lyd).

Elevenes ordforråd

Prøvene er prøvd på ut i flere runder for å sikre at elevene kjenner ordene. Men fordi elevene befinner seg i en språklig minoritetssituasjon, er det vanskelig å sikre at alle elevene faktisk kjenner de ordene som står i prøvene. Dersom elevene ikke kjenner ordene, kartlegger disse prøvene i større grad ordforråd enn leseferdighet. En skal også være klar over at eleven kan snakke en dialekt som avviker noe fra morsmålet standardspråk. Da tar det lengre tid å beherske morsmålet skriftlig. I Thailand er en av de fire sentrale dialektene (sentral-thai) regnet som standard. Det er den en finner uttrykt i skriften. En av de andre dialektene, nord-øst-thai, er svært lik lao, som er standardspråket i Laos. Lao og thai skal være så forskjellige - og så like - som norsk og svensk (Kunnskapsforlagets nettoppslag om lao). En del elever som er kommet til Norge fra Thailand, ser ut til å snakke nord-øst-thai. Se forøvrig kommentarene under instruksjonen til prøvene på tredje trinn om dialekt og standardspråk. Flere av ordene som brukes i ordlesingsoppgavene er imidlertid også brukt i bokstavdikaten og i prøvene der elevene skal skrive første og siste bokstav i et ord. Da har elevene til en viss grad vært i kontakt med ordene som blir brukt.

Dysleksi og spesifikke vansker

Prøvene er laget for at elever med lese- og skriveproblemer skal kunne oppdages og få hjelp tidlig. En type lese- og skriveproblem kalles for dysleksi. Hva dysleksi egentlig er, og hvilke elever det er som har dette problemet, diskuteres fortsatt blant forskere og fagfolk. Men det er i dag forholdsvis stor enighet om at dette lese- og skriveproblemet for mange elever handler om å ha vanskeligheter med noen av de minste bitene i språket¹⁸. Det er snakk om å ha problemer med å oppfatte språklyder og forhold knyttet til disse språklydene. Men det snakkes også om problemer med mer generelle informasjonsprosesser og mulige problemer med å bearbeide synsinntrykk i hjernen. At det finnes et lese- og skriveproblem som skyldes biologiske forhold i hjernen, og at dette problemet ser ut til å kunne arves, er det også overveiende stor enighet om. Noen fagfolk snakker om *spesifikke* lese- og skrivevansker. Betegnelsen 'spesifikke' er brukt for å skille mellom det å bare ha problemer med lesing og skriving på et biologiske grunnlag, og det å ha flere læringsproblemer, gjerne ut fra en kombinasjon av årsaker.

Det har vært vanlig å snakke om dysleksi der hvor elevene ikke har tilleggsproblemer. Men en slik avgrensning diskuteres blant fagfolk i dag. Omfanget av vansker, og hvordan den enkelte eleven rammes, er ikke den samme for alle. Men det viktigste er at det nytter å gjøre noe for de aller fleste av elevene med lese- og skriveproblemer.

¹⁷ (av gr. 'atskille'), i skrift et lite tegn (ring, prikk, strek, hake osv.) som føyes til en bokstav for å markere en annen uttale enn for bokstaven uten et slikt tegn (Aschehoug og Gyldendal: Store norske leksikon).

¹⁸ Høien 1999, Snowling og Nation 1997

ภาษาไทยมีความโปร่งใสน้อยกว่าภาษาหมีพิ ระบบการเขียนมีพยัญชนะมากกว่าเป็นสองเท่า ขึ้นอยู่กับว่าพยัญชนะตัวนั้นมีต้นกำเนิดมาจากไหน และจะใช้อย่างไร มีสัญลักษณ์อักษรรูปพยัญชนะ 44 ตัว อักษรแทนเสียงพยัญชนะ(ภาษาเสียง) 21 เสียง อักษรรูปพยัญชนะหลายตัวที่เชื่อมโยง โดยมีภาษาเสียงเหมือนกัน ยกตัวอย่าง เช่น ณ (no nen) และ น (no nu) อักษรแทนเสียงพยัญชนะเหล่านี้ จะมีการแบ่งไว้เป็นกลุ่ม โดยถูกกำหนดไว้ว่าค่าที่มีเสียงสูง เสียงต่ำ จะใช้กับอักษรรูปสระตัวไหน ระบบแบบนี้จะทำให้ได้ยินเสียงอักษรแทนเสียงพยัญชนะได้เหมือนกัน แต่เขียนไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดอักษรแทนเสียงพยัญชนะไว้ว่า ตัวไหน และ จำนวนเท่าไร ที่จะสามารถออกเสียงเป็นตัวสุดท้ายของคำ การเปลี่ยนแปลงค่า ทำให้ได้โดยใช้อักษรแทนเสียงพยัญชนะที่เชื่อมโยงกัน และออกเสียงเพียงเสียงแรก ของอักษรแทนเสียงพยัญชนะ สำหรับภาษาไทยจึงเป็นการยากที่จะฟังว่า อักษรรูปพยัญชนะตัวไหน หรืออักษรแทนเสียงพยัญชนะที่เชื่อมโยงกันตัวไหน ที่เขียนเป็นตัวสุดท้ายของคำ เสียงสุดท้ายของคำอาจจะได้ยินว่า 'ก' 'น' แต่คำนั้นอาจจะเขียนเป็นอักษรรูปพยัญชนะที่เชื่อมโยงกับ ภาษาเสียง / l / / ɲ / ก่อนในคำนั้น ในภาษาไทยจะแยกอักษรแทนเสียงพยัญชนะเสียงแรกของคำ ที่เรียกระหว่าง aspirerte (med ekstra pust) การออกเสียงเป็นภาษาเสียงที่ชัดเจน โดยใช้เสียงลมหายใจเพิ่มเติม และ og uaspirerte (uten ekstra pust) การออกเสียงเป็นภาษาเสียงที่ชัดเจน โดยไม่ต้องใช้เสียงลมหายใจเพิ่มเติม สิ่งนี้จึงเป็นส่วนประกอบที่ไม่ถนัดสำหรับนักเรียนที่เพิ่งจะเริ่มพัฒนาการในการอ่านและเขียนของตน ที่จะค้นหาหรือเข้าใจ

วิธีการสะกดคำและเขียนที่ถูกต้องของภาษาอาหรับ ถูกสร้างขึ้นแบบไม่ชัดเจนเช่นกัน เพราะอักษรรูปตัวสระจะเขียนเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกันมากกับอักษรแทนเสียงพยัญชนะ สระเสียงสั้นจะเขียนเพียงการแยกเครื่องหมาย(diakritiske)¹⁹ ซึ่งจะเกี่ยวกับการเขียนทั้งหมด จึงทำให้มีวิธีการอ่านและเขียนเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นจึงต้องใช้ความสัมพันธ์กันของคำเหล่านั้น ให้กว้างขึ้นอีกด้วย เพื่อที่จะได้เข้าใจว่าคำไหนที่ควรจะใช้ ในภาษาคุรดีจะมีการแยกเครื่องหมาย ที่สร้างขึ้นเหมือนตัว'v'ตัวเล็กๆของภาษานอร์เวย์ ซึ่งทำให้เกิดการแยกระหว่างอักษรรูปพยัญชนะ ของตัวสะกด: ı (สำหรับเสียง i) และ ı̇ (สำหรับเสียง e), และ ı̈ (สำหรับภาษานอร์เวย์เสียง o) และ ı̊ (สำหรับภาษานอร์เวย์เสียง ɔ)

Elevenes ordforråd

จำนวนคำศัพท์ที่นักเรียนรู้จัก

ข้อทดสอบนี้ ทำการทดสอบหลายครั้งเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนรู้จักคำศัพท์จริงๆ แต่เพราะนักเรียนเหล่านี้อยู่ในสถานการณ์ที่ใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อย จึงเป็นการยากที่จะแน่ใจได้ว่า นักเรียนทุกคนรู้จักคำศัพท์ที่อยู่ในข้อทดสอบ ถ้าหากว่านักเรียนไม่รู้จักคำเหล่านี้ ก็แสดงว่าวิธีการวิเคราะห์ข้อทดสอบนี้มีจำนวนคำศัพท์ที่รู้จัก มากกว่าทักษะในการอ่าน

ในประเทศไทย หนึ่งในสี่ของภาษาพื้นบ้านที่ถือว่าเป็นภาษามาตรฐาน คือภาษาที่สามารถพูดหรือบรรยายได้เป็นตัวหนังสือ ส่วนภาษาพื้นบ้านอื่นๆ เช่น ภาษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ภาคอีสาน) จะเหมือนกันกับภาษาลาว ซึ่งเป็นภาษามาตรฐานในประเทศลาว ภาษาลาวกับภาษาไทยน่าจะแตกต่างกันมาก และเหมือนกันมาก ก็คงเหมือนกันกับ ภาษานอร์เวย์และภาษาสวีเดน (Kunnskapsforlagets nettoppslag om lao) นักเรียนไทยบางส่วนที่มาอยู่ในประเทศนอร์เวย์ ดูเหมือนจะพูดภาษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ที่การแสดงความคิดเห็นด้านล่าง ของคำแนะนำในข้อทดสอบของชั้นประถมปีที่ 3 เกี่ยวกับภาษาพื้นบ้าน(ภาษาท้องถิ่น)และภาษามาตรฐาน คำหลายคำใช้ในข้อทดสอบการอ่านคำ และยังคงใช้ในการเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก และใช้ในการทดสอบ การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรก และตัวสุดท้ายของคำ ฉะนั้นนักเรียนจึงอยู่ในระดับหนึ่ง ซึ่งเคยรู้จักคำเหล่านี้มาก่อน

¹⁹ (สิ่งที่แยกออก) การเขียนด้วยเครื่องหมายเล็กๆ (วงกลม จุด ขีด เกาะไว้ และอื่นๆ) เพิ่มเติมในอักษรรูปพยัญชนะ เพื่อให้การออกเสียงของอักษรรูปพยัญชนะตัวนั้นเปลี่ยนไปจากเดิม (Aschehoug และ Gyldendal: Store norske leksikon)

Dysleksi og to språk?

Er det dysleksi når en elev med et annet førstespråk enn norsk har problemer med å lese og skrive på norsk? Svaret er oftest: “nei, ikke uten videre”. I en startfase er det ofte vanskelig å lese på et språk der ordene er ukjente, og språklydene er andre enn dem en selv bruker. En slik lesing kan fort bli mekanisk og hakkete. Men dette er et problem som rammer alle i den samme situasjonen. Og det er andrespråkssituasjonen som da er problemet. Kjennskap til norsk ordforråd, grammatikk, språklyder og uttale vil sannsynligvis hjelpe. Den pedagogiske hjelpen her, må derfor bli en annen enn om problemet er dysleksi. Om eleven i en periode skriver norsk med påvirkning fra førstespråket, for eksempel ‘borormun’ istedenfor ‘broren min’ på tyrkisk, er heller ikke dette dysleksi. Det regnes som normalt. Men hvis skrivemåten etter hvert ikke nærmer seg norsk skrivemåte, kan det være grunn til bekymring.

Om en elev har dysleksi på førstespråket (morsmålet) vil eleven da også ha lese- og skriveproblemer på norsk? Både erfaring og teoretiske forklaringer sier: “ja, stort sett”, men dysleksien kan komme til uttrykk på en annen måte på norsk enn på morsmålet. Det kommer blant annet an på morsmålet ortografi og hvordan morsmålet er laget, sammenlignet med norsk. Trolig kommer det også an på hvor godt eleven etter hvert mestrer lesingen på førstespråket. En del leseferdighet kan overføres. Forskerne diskuterer hvor mye. Men mang en énspråklig norsk dyslektiker har sukket over å begynne å streve med lesing og skriving på nytt, fordi de har begynt med fremmedspråket engelsk.

Antakelsen at dysleksien vil vise seg på begge språkene, er bakgrunnen for at det kan være en hjelp å undersøke elevenes leseferdigheter også på norsk. Forutsetningen er da at elevene har et minimum av kjennskap til norsk, og ikke vil få en følelse av nederlag ved at en kartlegger dem, også på norsk. Se forøvrig Bøyesen (2006a og 2006b).

Hva skal kartleggingsprøvene forsøke å finne ut om elevene?

Delprøvene skal prøve å måle om elevene kan ting som har sammenheng med lesing. De fire første delprøvene for andre trinn krever ikke at elevene kan lese eller å skrive flytende. Delprøvene skal måle om elevene kan kjenne igjen bokstaver og oppfatte språklyder i ord. Prøvene skal i stor grad forsøke å avspeile fonologiske ferdigheter. Ordlesingsoppgavene skal måle hvor godt elevene kan lese enkeltordene.

Bokstavdiktaten prøver ikke å kartlegge om elevene kan alfabetet på rams. En leseforsker (Geva 2000) har undersøkt elever som lærer å lese på to språk samtidig. Hun har funnet at elever som kan ett alfabet allerede, ser ut til å overføre kunnskapen uten å lære neste alfabet på rams. Å ikke kunne rekkefølgen på et bestemt alfabet, er derfor ikke noe tegn på problemer for tospråklige elever. Men de fleste elever vil etter hvert lære å kjenne igjen, kunne navnet på og høre forskjell på bokstavene. Bokstavene i prøven er satt opp slik at elevene kan bli lurt av bokstaver som ligner på den læreren sier, enten fordi bokstavene er like i utseende, eller fordi bokstavnavnene høres like ut.

Innenfor én tradisjon i norsk leseopplæring regnes det for viktig å gjøre elevene bevisste de språklydene som er knyttet til bokstavene. Det gjelder skriftsystemer som bygger på språklyder, slik latinske og arabiske ortografier gjør. Når elever skal høre lydene i ord, ønsker en at de kan høre rekkefølgen og sammensetningen av slike lyder. Når elevene skal lese, regner en at det er en god hjelp å kunne trekke sammen slike språklyder til ord.

Det er også sammenheng mellom den språklyden bokstaven står for, og navnet på bokstaven. Lydene er lettest å demonstrere for bokstaver som det tar litt tid å uttale, for eksempel alle vokaler halvokaler og konsonanter, som for eksempel /j/ og /l/. ‘På albansk er navnet på bokstavene veldig likt språklydene de representerer. På tyrkisk er navnene også mer konsistente enn på norsk. Konsonanten K, kalles ke ikke kå og L kalles le, ikke el. Dersom en elev i stor grad forveksler bokstaver som ligner hverandre i lyd etter at han eller hun har fått begynneropplæring, kan dette henge sammen med at eleven har fonologiske problemer.

มีปัญหาเฉพาะในการอ่านการเขียน และ มีปัญหาซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว

ข้อทดสอบนี้ทำขึ้นเพื่อที่จะค้นหาและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนให้เร็วที่สุด ปัญหาเฉพาะในการอ่านและการเขียน เป็นปัญหานิดหนึ่งของการอ่านและการเขียน ซึ่งเรื่องนี้นักวิจัยและนักวิชาการก็ยังถกเถียงกันอยู่ว่า ปัญหาเฉพาะในการอ่านและการเขียนคืออะไร และเด็กคนไหนที่มีปัญหานี้ แต่ในทุกวันนี้ส่วนใหญ่ค่อนข้างจะลงความเห็นเหมือนกัน เกี่ยวกับการที่นักเรียนหลายคนมีปัญหาในการอ่านและการเขียนว่า เกิดจากการมีอุปสรรค(สิ่งกีดขวาง)บางอย่างซึ่งเล็กน้อยมากในเรื่องของภาษา²⁰ บ้างก็พูดว่าเกิดจากการมีปัญหาในการเข้าใจหรือรับรู้ภาษาโดยใช้เสียง และการเชื่อมโยงความเข้าใจนั้นไปสู่ภาษาโดยใช้เสียง

แต่ก็พูดกันเพิ่มเติมว่าอาจเกิดจากปัญหาโดยทั่วไป ของวิธีการในการให้คำชี้แจงหรืออธิบาย และเป็นไปได้ว่าจะเกิดจากปัญหาในการทำงานของการมองเห็นสิ่งต่างๆ และการตีความหมายนั้นของสมอง แต่ก็พบว่าการมีปัญหาในการอ่านและการเขียน อาจเกิดจากความสัมพันธ์กันของร่างกายกับสมอง และปัญหานี้สามารถที่จะสืบทอดทางพันธุกรรม ซึ่งเสียงส่วนมากก็เห็นด้วยกับเรื่องนี้ นักวิชาการบางท่านเรียกปัญหาซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัว ในเรื่องของการอ่านและการเขียนว่า 'ลักษณะเฉพาะตัว' ซึ่งแยกระหว่างปัญหาในการอ่านและการเขียนที่มาจากพันธุกรรม (เป็นมาแต่กำเนิด) และที่มาจากปัญหาในการเรียน ซึ่งอาจจะมาจากหลายๆสาเหตุรวมกัน

ถือว่าเป็นเรื่องปกติที่จะพูดถึงการมีปัญหาเฉพาะในการอ่านและการเขียน
ถ้านักเรียนเหล่านั้นไม่มีปัญหาอย่างอื่นรวมอยู่ด้วย แต่ในทุกวันนี้นักเรียนมีปัญหาอื่นรวมอยู่ด้วย
จึงเป็นการยากสำหรับนักวิชาการ ที่จะกำหนดขอบเขตของปัญหา และสภาวะของนักเรียนแต่ละคน
ซึ่งก็จะไม่เหมือนกันทุกคน แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือ ควรทำประโยชน์
ให้กับนักเรียนส่วนใหญ่ที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน
Dysleksi og to språk?

การมีปัญหาเฉพาะในการอ่านการเขียน และการมีสองภาษา?

การที่นักเรียนมีภาษาอื่นซึ่งไม่ใช่ภาษาแม่เป็นภาษาแม่ และมีปัญหาในการอ่านและเขียนภาษาแม่ หมายความว่าเขามีปัญหาเฉพาะในการอ่านและการเขียนใช่หรือไม่? คำตอบที่ได้ยินบ่อยๆคือ "ไม่, ไม่เสมอไป" ในระยะแรกส่วนใหญ่จะเป็นการยากที่จะอ่านภาษาและคำ ซึ่งไม่เคยรู้จักมาก่อน และภาษาการใช้เสียง ซึ่งแตกต่างจากที่ตนเองเคยใช้

ดังนั้นการอ่านอาจทำให้เป็นเหมือนเครื่องจักร(ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ)และเสียงก็จะขาดๆหายๆ แต่นั่นคือปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกคนที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน และการที่อยู่ในสถานการณ์การใช้ภาษาอื่น(ไม่ใช่ภาษาแม่)จึงทำให้เกิดปัญหา แต่ความรู้ความเข้าใจในคำศัพท์, ไวยากรณ์, ภาษาโดยใช้เสียง และการออกเสียงอาจจะเป็นทางที่จะช่วยได้

ฉะนั้นการเรียนการสอนจึงสามารถช่วยได้มากกว่าที่จะคิดว่า

ปัญหาจะมาจากปัญหาเฉพาะในเรื่องการอ่านและการเขียน

การที่ในระยะแรกนักเรียนเขียนภาษาแม่โดยได้รับอิทธิพลมาจากภาษาแม่ เช่น เขียนในภาษาตุรกี 'borormum' แทนที่จะเขียน 'boren min' อย่างนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีปัญหาเฉพาะในเรื่องการอ่านและการเขียน แต่ถ้านานๆไปวิธีการเขียนก็ยังไม่ใกล้เคียงกับวิธีการเขียนของภาษาแม่ นั่นถือว่าเป็นห่วง

ถ้านักเรียนมีปัญหาเฉพาะในเรื่องการอ่านและการเขียนในภาษาแรก(ภาษาแม่)

นั่นจะทำให้เขามีปัญหาในเรื่องการอ่านการเขียนในภาษาแม่ด้วยหรือไม่? จากประสบการณ์และทฤษฎีกล่าวว่า "ส่วนใหญ่ ใช่" แต่การมีปัญหาเฉพาะในเรื่องการอ่านและการเขียนของภาษาแม่

จะมีวิธีการกล่าวถึงซึ่งแตกต่างไปจากภาษาแม่ ขึ้นอยู่กับว่าภาษาแม่มีวิธีการสะกดคำหรือสร้างคำอย่างไร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับภาษาแม่ มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้ว่าอาจขึ้นอยู่กับ

การที่นักเรียนมีความชำนาญมากน้อยเพียงใดในการอ่านภาษาแม่

²⁰ Høien 1999, Snowling og Nation 1997

De to delprøvene der elevene skal finne og skrive den første og den siste bokstaven, blir en måte å måle det som kalles fonologisk bevissthet eller lydutvikling på. Generelt regner en at den fonologiske utviklingen går fra å oppfatte første, så siste og etter hvert lydene/bokstavene i midten av et ord²¹. Dette har bestemt rekkefølgen av delprøvene. Denne vanskegraden ser også ut til å stemme med hvordan elevene har greid oppgavene. For ordlesing er det lagt inn ord som starter og slutter likt med det ordet som er riktig. Krysser elevene av for slike ord som ligner, kan dette tolkes som at elevene oppfatter lydene først i ord, men kanskje ikke sist i og i midten av ord. I den norske kartleggingsprøven utgitt av Læringssettret (Kartlegging av leseferdighet, 2. klasse, 2000) tilsvarer orddiktatene der delprøvene der elevene skal skrive første og siste bokstav i et ord. Men den norske diktaten er generelt vanskeligere for elevene, fordi det kreves at de skal skrive hele ordet rett, for å få oppgaven rett.

Prøvene på tredje trinn skal prøve å måle hvor godt elevene kan lese tekst. For tredje trinn er det også tatt med en prøve som skal måle hvor godt elevene kan lese og oppfatte enkeltord. Det er ordkjedeoppgaven.

Hvor sikre er prøvene og grensene for tospråklige elever?

Alle som bruker disse prøvene, må vite at dette er rådgivende, og ikke grenser basert på standardiserte utvalg. For det første er ikke elevene trukket tilfeldig. Det er valgt ut etter det som har vært praktisk mulig. Det er ikke mulig å si sikkert at disse elevene representerer alle de tospråklige elevene som får leseopplæring på de forskjellige språkene. For det andre er det relativt få elever med fra noen av språkgruppene i undersøkelsen. For det tredje er det spørsmål om prøvene fanger opp det de skal. Det gjelder både leseferdighet og dem som har problemer. Fordi prøvene bygger på de norske prøvene, ser det ut til at de ganske stor grad måler leseferdighet. Tospråklige lærere har også oppgitt hvordan de synes elevene leser og resultatene stemmer relativt godt. Vanskeligere er det å si at prøvene fanger opp elever med problemer. Grensene er satt foreløpig. De blir undersøkt ved at alle de elevene som er med i utprøvingen, som det ser ut til at det er bekymring for, blir undersøkt nøyere. Tospråklige læreres vurdering, skolens vurdering og mulige tiltak, eventuelt foreldres bekymring blir sammenlignet med elevenes resultater på kartleggingsprøvene på morsmål og, hvis mulig, også på norsk.

Dette er tospråklige elever, så det er viktig å få vite hvordan elevene leser eller skårer også på norsk. I noen tilfeller har elevene skårer på norske prøver som er over de kritiske grensene som er satt der. Da skulle det ikke være noen grunn til bekymring for at elevene har lese- og skriveproblemer i sin alminnelighet.

Men for noen elever er skårene relativt lave på kartleggingsprøver på begge språk. Andre elever er kommet for kort til at det tilrådelig å ta norske prøver, morsmålsprøvene er tatt, og noen av disse elevene skårer lavt på morsmålsprøvene.

For de to siste gruppene med elever som har hatt lave utslag på én av delprøvene og altså lave skårer på førstespråket, er skolene blitt kontaktet. Det ser ut til å være relativt godt samsvar mellom skolens og lærernes bekymring og utslag på prøvene. Unntaket er utslag bare på enkeltprøver, for noen få elever.

For noen elever kan skårene på norsk være lavere i forhold til grensene, enn på førstespråket. Da må skolen kunne anta at det er språkutviklingen på norsk som er utfordringen, ikke lesing og skriving i og for seg. Noen elever er undersøkt med andre prøver. Det har vært for å kunne bekrefte om det er grunn til bekymring. Så langt ser det ut til at det er ganske godt samsvar, og at prøvene kan brukes til å fange opp bekymrings elever med de grensene som er satt. Forutsetningen er selvfølgelig at læreren følger instruksjonen og veiledningen.

²¹ Ehri (1991)

ส่วนหนึ่งของความรู้ความสามารถในการอ่านสามารถโอนหรือส่งต่อได้ นักวิจัยถกเถียงกันว่าอะไรจะโอนหรือส่งต่อได้มากที่สุด แม้แต่คนนอร์เวย์ซึ่งมีภาษาเดียว และมีปัญหาเฉพาะในเรื่องการอ่านและการเขียน ก็ยังต้องเริ่มทำงานหนัก (ใช้ความพยายาม) ในเรื่องการอ่านและการเขียนใหม่ เพราะเมื่อเขาต้องเริ่มเรียนภาษาต่างชาติ คือภาษาอังกฤษ มีความเป็นไปได้ว่า การมีปัญหาเฉพาะในเรื่องการอ่านและการเขียน จะแสดงออกให้เห็นได้ในทั้งสองภาษา (ภาษาแม่และภาษานอร์เวย์) ฉะนั้นควรทำการตรวจสอบทักษะการอ่านของนักเรียน รวมทั้งในภาษานอร์เวย์ด้วย แต่ต้องไม่ลืมเงื่อนไขที่ว่า นักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในภาษานอร์เวย์บ้าง และไม่ไปทำให้เขาเกิดความรู้สึกล้มเหลว(เสียใจ) เมื่อได้ทำวิธีการวิเคราะห์นั้น รวมถึงวิธีการวิเคราะห์ในภาษานอร์เวย์ด้วย นอกเหนือจากนี้อ่านได้ที่ Bøyesen (2006a และ 2006b) Hva skal kartleggingsprøvene forsøke å finne ut om elevene? ข้อทดสอบของวิธีการวิเคราะห์ พยายามที่จะค้นหาอะไรจากนักเรียน?

ข้อทดสอบแต่ละตอน ทดสอบเพื่อที่จะวัดว่านักเรียนมีความรู้อะไรบ้างที่เกี่ยวกับการอ่าน ข้อทดสอบของสัปดาห์แรกของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้นนักเรียนไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ในการอ่านหรือการเขียนอย่างคล่องแคล่วนัก ข้อทดสอบเหล่านั้นจะวัดว่านักเรียนรู้จักอักขรรูปพยัญชนะ และเข้าใจการใช้ภาษาเสียงในคำศัพท์นั้นมากแค่ไหน โดยส่วนรวมแล้วข้อทดสอบเหล่านี้พยายามที่จะสะท้อน(แสดง)ให้เห็นถึง ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ในเรื่องของภาษาโดยใช้เสียง ข้อทดสอบการอ่านคำจะใช้วัดว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำแต่ละคำได้มากน้อยอย่างไร

การเขียนพยัญชนะตามคำบอก ไม่ใช่เป็นวิธีการวิเคราะห์ เพื่อที่จะดูว่า นักเรียนสามารถเรียงอักขรรูปพยัญชนะได้ตามลำดับหรือไม่ นักวิจัย(Geva2002)ได้ทดสอบนักเรียนที่ได้เรียนการอ่านของทั้งสองภาษาในเวลาเดียวกัน หลอนพบว่านักเรียนที่รู้จักอักขรรูปพยัญชนะหนึ่งตัว สามารถที่จะโอนความรู้นั้นไปได้ เป็นการเรียนไม่ต้องเรียงอักขรรูปพยัญชนะตัวต่อไป ฉะนั้นการที่ไม่สามารถเรียงอักขรรูปพยัญชนะได้ตามลำดับ ก็ไม่ได้ชี้ให้เห็นว่าเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนที่มีสองภาษา แต่นานๆไปนักเรียนส่วนใหญ่ก็จะสามารถเรียง และจำชื่อได้ และได้ยินเสียงความแตกต่างของอักขรรูปพยัญชนะ ในข้อทดสอบอักขรรูปพยัญชนะจะทำไว้ โดยนักเรียนอาจถูกลวง เพราะอักขรรูปพยัญชนะนั้นจะคล้ายกันกับเสียงที่ครู่พูด หรือเพราะอักขรรูปพยัญชนะนั้นคล้ายกัน หรือเพราะอักขรรูปพยัญชนะนั้นฟังแล้วเหมือนกัน

ในประเพณีนิยมของภาษานอร์เวย์ คาดหวังในการเรียนการสอนในเรื่องของการอ่านว่า สิ่งสำคัญคือทำให้นักเรียนตระหนักหรือรู้ภาษาโดยใช้เสียงนั้น มีความสัมพันธ์กันกับอักขรรูปพยัญชนะ ซึ่งก็เหมือนกันกับระบบการเขียน โดยการออกเสียงของภาษาลาตินและภาษาอาหรับ ที่ใช้ในการสะกดคำและเขียนให้ถูกต้อง เมื่อนักเรียนจะต้องฟังเสียงของคำศัพท์ แล้วเขาสามารถที่จะได้ยินโดยเรียงลำดับและประกอบเสียงเหล่านั้นเข้าด้วยกัน เมื่อนักเรียนจะต้องอ่าน ก็คาดหวังว่า ภาษาโดยใช้เสียงจะช่วยได้มาก ในการที่จะเชื่อมโยงไปยังคำศัพท์

ภาษาเสียงของอักขรรูปพยัญชนะตัวนั้น จะมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันกับ ชื่อของอักขรรูปพยัญชนะตัวนั้น การใช้เสียงเป็นการง่ายที่สุด ในการที่จะบอกถึง อักขรรูปพยัญชนะตัวที่ยากหรือใช้เวลาในการออกเสียง เช่น ที่มีตัวสระ, กึ่งสระ และที่มีอักขรรูปพยัญชนะเป็นตัวสุดท้าย เช่น J เย กับ L เอล ในภาษาอัลบาเนีย ชื่อของอักขรรูปพยัญชนะจะเหมือนกันมากกับภาษาเสียง

ในภาษาตรีกีการเรียกชื่อจะมีการผสมผสานกันมากกว่าภาษานอร์เวย์ เช่น อักขรรูปพยัญชนะ K โค ออกเสียง ke เเค ไม่ออกเสียง k อีโค และเสียง L เอล ออกเสียง le เล ไม่ออกเสียง el เอล ฉะนั้นจึงทำให้นักเรียนส่วนมากเมื่อเริ่มเรียนระยะแรก เขาจะสับสนเปลี่ยนอักขรรูปพยัญชนะที่ออกเสียงคล้ายกัน ซึ่งก็อาจเกิดจากการที่นักเรียนมีปัญหาทางการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เสียง

ส่วนข้อทดสอบอีกสองตอนที่นักเรียนจะต้องค้นหาและเขียนคำแรกและคำสุดท้ายของอักขรรูปพยัญชนะ ทำขึ้นเพื่อที่จะวัดว่านักเรียนตระหนัก(รู้และเข้าใจ)ถึงการเรียนรู้ในเรื่องของภาษาโดยใช้เสียง และพัฒนาการของเสียง โดยปกติแล้วการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เสียง

Når er det grunn til bekymring for lesingen til en bestemt elev?

Hvor absolutte er de nedre grensene? Må en elev ligge under nedre grense på én eller flere delprøver på morsmålet før det er snakk om bekymring?

Svaret er at det kommer an på. Det kommer an på hvilken prøve det er utslag på, og hvordan eleven skårer ellers. Noen elever kan ha blitt forstyrret eller har misforstått én av oppgavene, men kan ha greid alle de andre tilfredsstillende. Elevene kan også bli trøtte mot slutten, slik at de har fungert dårligere på den siste delprøven. Før øveoppgavene ble innført, var det også mange elever som trolig feilberegnet tiden på koblingsoppgaven. Én av elevene som har vært med på utprøvingen, misforsto trolig delprøve 4, og for henne var ikke skolen bekymret. For elever som har mange utslag, altså at resultatene på flere delprøver er under den oppsatte grensen, kan en trolig være sikrere på at eleven har problemer. Og hvis det synes å være sammenheng i problemene, for eksempel den samme typen språklydsforvekslinger, kan en være sikrere på å ha avdekket et problem. Å tolke elevenes resultater ut fra én enkelt prøve er heller ikke forsvarlig. Den farligste prøven her er delprøve 3. Det er den som består i å koble bokstaver eller bokstavtegn. Den har minst sammenheng med de andre prøvene. Her kan elever som det ellers er bekymring for, både ha høye og lave skårer. For de andre delprøvene er sammenhengen (korrelasjonen) relativt stor. Men en må generelt være forsiktig med å tolke resultatene absolutt.

Elevers resultater på norske kartleggingsprøver kan hjelpe til med tolkningen

Fordi elevene er tospråklige, må lærerne samarbeid om å vurdere elevenes resultater i lesing både på norsk og morsmålet. Det kan være lite ordforråd på morsmålet som gjør at en elev har vansker med morsmålsprøven, uten at det er snakk om spesielle problemer. Lærerne må likevel ikke bare ta norske kartleggingsprøver mekanisk på tospråklige elever. Har elevene nettopp kommet til landet, eller er kommet kort i sin norske språkutvikling av andre grunner, kan en slik mekanisk kartlegging bare gi elevene nederlagsfølelse uten at en får vite noe særlig om deres leseferdigheter. Men noen elever kan også lese på norsk. De kan ha overført sine ferdigheter i lesing til norsk når de har lært å lese på morsmålet. Noen kan også ha fått parallell undervisning på begge språk. Da kan det være forsvarlig å kartlegge elevenes leseferdigheter også på norsk. Har en elev ingen utslag på kartleggingsprøver på norsk, bare på morsmålsprøvene, er det som nevnt ingen grunn til å tro at eleven har dysleksi eller spesifikke lese- og skrivevansker. En kan ikke sammenligne de norske prøvene og morsmålsprøvene direkte. Det er fordi gjennomsnittsskårene og de rådgivende kritiske grensene for på morsmålsprøvene ligger under de kritiske grensene på norsk. Morsmålsprøvene ser ut til å være vanskeligere enn de norske prøvene, selv om de er laget på den samme måten. Dette kan igjen ha sammenheng med elevenes minoritetsspråklige situasjon, med antall timer elevene får til lese- og skriveopplæring, hva slags opplæring de får og hvilke muligheter foreldrene har til å støtte og hjelpe i lese- og skriveopplæringen.

Elever som kommer i løpet av skoletiden

En kan ikke uten videre bruke de veiledende grensene som er laget for prøvene ut fra elevgrunnlaget i Norge. Prøvene vil trolig framstå som lette. Og det er å forvente at elever som har hatt to-tre år med leseinnlæring på de aktuelle morsmålene, og der morsmålet er et opplæringsspråk, vil komme godt over de veiledende bekymringsgrensene. Men om hensikten er å finne ut om en elev grovt sett har grunnleggende leseferdigheter på morsmålet, bør prøvene kunne brukes til en kvalitativ vurdering her.

Det er også laget prøver for et kombinert fjerde og femte trinn. Dette er prøver som skal fange opp mer avanserte leseferdigheter. Denne prøven inneholder to delprøver med ordlesingsoppgaver og to delprøver med forskjellige teksttyper - en fortellende tekst, og en mer dokumentlignende tekst. I tillegg er det en prøve for tekstskriving, der eleven blir bedt om å fullføre en fortelling. Dette prøvesettet vil trolig også være lett for en elev som har hatt tre-fire år med leseopplæring, så de veiledende normene kan ikke brukes uten videre. Det skulle imidlertid ligge til rette for en kvalitativ vurdering av elevenes leseferdighet. Om det er mulig bør en diskutere teksten, konteksten og betydningen av enkeltord med den eleven som blir vurdert, slik at en kan danne seg et bilde av erfaringsbakgrunn, ordforråd og mulige dialektbakgrunn på morsmålet.

จะพัฒนาการมาจากการรับรู้หรือเข้าใจในครั้งแรก ไปยังครั้งสุดท้าย แล้วต่อมาจึงเป็นเสียงหรืออักขรรูปพยัญชนะ ซึ่งอยู่ตรงกลางของคำ²² ซึ่งข้อทดสอบนี้ได้เรียงลำดับและกำหนดไว้แล้ว ซึ่งดูได้จากข้อทดสอบที่ยาก และผลของการทำข้อทดสอบของนักเรียนว่าเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ จากการอ่านคำ ได้ทำคำที่เริ่มและลงท้ายให้เป็นคำที่ถูกต้อง นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท ลงบนคำที่เหมือนกันเช่นนี้ นั้นบอกให้ทราบว่านักเรียนเข้าใจเสียงแรก แต่อาจไม่เข้าใจคำสุดท้ายหรือที่อยู่ตรงกลาง ข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ของภาษาออร์เวย์จัดทำขึ้นโดย ศูนย์วิชาการการศึกษา (วิธีการวิเคราะห์ทักษะการอ่าน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ,2000) ซึ่งเทียบเท่ากับ การเขียนคำศัพท์ตามคำบอก ซึ่งนักเรียนจะต้องเขียนอักขรรูปพยัญชนะตัวแรกและตัวสุดท้าย ในคำศัพท์นั้น แต่โดยปกติแล้วการเขียนคำ ตามคำบอกในภาษาออร์เวย์ จะยากสำหรับนักเรียน เพราะจะต้องเขียนทั้งคำให้ถูก จึงจะได้คำตอบที่ถูกต้อง ข้อทดสอบของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้วัดว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านข้อความได้มากน้อยแค่ไหน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข้อทดสอบยังจะวัดอีกด้วยว่านักเรียนสามารถที่จะ อ่านและเข้าใจคำบางคำถูกต้องเพียงใด ซึ่งนั่นคือข้อทดสอบคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่

Hvor sikre er prøvene og grensene for tospråklige elever?

หลักเกณฑ์และข้อทดสอบนี้สามารถรับประกัน(เชื่อถือ) ได้มากน้อยเพียงใดสำหรับนักเรียนที่มีสองภาษา?

ทุกคนที่ใช้ข้อทดสอบเหล่านี้ ต้องทราบว่านี่คือการแนะนำ ชี้แนวทาง และไม่ใช่หลักเกณฑ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานจากคณะกรรมการ ข้อที่หนึ่งนักเรียนไม่ได้ถูกเลือกมาโดยบังเอิญ แต่เลือกมาจากความเป็นไปได้ที่จะทำได้จริง และคงเป็นไปได้ที่จะพูดว่า แน่ใจ ว่านักเรียนที่เป็นตัวแทนของนักเรียนที่มีสองภาษา ในหลายๆภาษา ได้รับการเรียนการอ่านมาแล้ว ข้อที่สอง คือในบางกลุ่มภาษาค่อนข้างจะมีนักเรียนน้อยมาก ในการที่จะใช้ตรวจสอบ ข้อที่สาม คือยังเป็นที่ยสงสัยว่าข้อทดสอบนี้ได้ค้นหาสิ่งที่ต้องการจะค้นหาหรือไม่ ในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการอ่าน และสิ่งที่นักเรียนมีปัญหาอยู่ เพราะข้อทดสอบนี้สร้างจากข้อทดสอบภาษาออร์เวย์ และดูจะวัดค่อนข้างกว้างเกี่ยวกับทักษะในการอ่าน ครูที่สอนสองภาษาได้ร่วมจัดทำและแสดงความคิดเห็นถึงการอ่านและผลการทดสอบของนักเรียน ซึ่งก็ค่อนข้างจะถูกต้อง เป็นการยากที่จะพูดว่า ข้อทดสอบได้ค้นหานักเรียนที่มีปัญหา เกณฑ์ที่ตั้งขึ้นนี้เป็นการเฉพาะการ โดยเป็นการสำรวจนักเรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมในการทดสอบ เป็นนักเรียนที่มองแล้วว่ามีคามน่าเป็นห่วง ซึ่งก็จะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด ครูที่สอนสองภาษาจะร่วมพิจารณา ทางโรงเรียนก็ร่วมพิจารณาและหาแนวทางแก้ไขด้วย รวมทั้งจะนำสิ่งที่ผู้ปกครองเป็นห่วงหรือกังวล มาร่วมเปรียบเทียบกับผลที่นักเรียนได้รับ จากข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ที่เป็นภาษาแม่ และถ้าเป็นไปได้ก็ให้ใช้ที่เป็นภาษาออร์เวย์ด้วย สำหรับนักเรียนที่มีสองภาษานั้น สิ่งสำคัญคือต้องทราบ การอ่านและคะแนนของนักเรียน รวมทั้งคะแนนในภาษาออร์เวย์ด้วย อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนบางคนได้คะแนนในภาษาออร์เวย์ มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ถ้าเป็นเช่นนั้นก็ไม่มีความจำเป็นต้องเป็นห่วง ว่านักเรียนจะมีปัญหาในเรื่องการอ่านและการเขียน ที่เขาใช้โดยปกติทั่วไป แต่สำหรับนักเรียนบางคน ที่ได้คะแนนจากข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ค่อนข้างจะต่ำในทั้งสองภาษา และนักเรียนบางคนมีความรู้ไม่มากนัก จึงไม่แนะนำให้ทำการทดสอบภาษาออร์เวย์ แต่ให้ทำการทดสอบภาษาแม่ และนักเรียนเหล่านี้ได้คะแนนในการทดสอบภาษาแม่ต่ำ สำหรับนักเรียนสองกลุ่มสุดท้าย ที่ได้รับคะแนนในการทำข้อทดสอบบางตอนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ รวมทั้งได้คะแนนในภาษาแม่ต่ำ จะต้องแจ้งให้ทางโรงเรียนทราบ มาถึงตอนนี้ดูเหมือนว่าสิ่งที่ทางโรงเรียน และความเป็นห่วงกังวลของครู และผลของข้อทดสอบ จะสอดคล้องกันค่อนข้างดี นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วก็มีเพียงแค่ผลข้อทดสอบบางตอน และนักเรียนบางคน สำหรับนักเรียนบางคนที่ได้คะแนนภาษาออร์เวย์ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และต่ำกว่าในภาษาแม่ ทางโรงเรียนจะต้องสันนิษฐานว่า พัฒนาการทางภาษาในภาษาออร์เวย์ ที่นักเรียนจะต้องได้รับการช่วยเหลือเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เป็นเพียงการอ่านและการเขียนเพียงอย่างเดียว นักเรียนบางคนก็ได้รับการทดสอบจากข้อทดสอบอื่น เพื่อที่จะให้มีความมั่นใจมากขึ้นว่า

²² Ehri (1991)

Drøfting av de enkelte delprøvene

2 trinn

Delprøve 1. Bokstavediktaten

Å se om elevene kan kjenne igjen, se og høre forskjell på bokstaver

Dette ser ut til å være en delprøve som kan fange opp elever med problemer. En ser av de foreløpige resultatene at prøven ser ut til å være lett for de fleste elevene på alle språkene. Omtrent hver femte av alle elevene på trinn to har greid alle oppgavene. Gjennomsnittsskåren ligger rundt 16 og 17 bokstaver på de fleste språkene. På thai ligger de på 17. I første omgang kan det være grunn til bekymring dersom en elev har mange forvekslinger og feil på denne delprøven. Det ser også ut til at det kan være grunn til bekymring dersom eleven har mange utelatelser av bokstaver. Er eleven kommet kort i sin leseutvikling, ser det også ut til at elevene ikke rekker gjennom alle oppgavene.

Det er viktig å vurdere hvilke forvekslinger elevene har gjort. Om læreren dikterer med språklyden og ikke bokstavnavnet innenfor en ortografi med flere bokstaver knyttet til samme lyd, kan elevene lett forveksle. I utgangspunktet skal en være oppmerksom på elever som forveksler lydlike bokstaver. Imidlertid ser noen bokstaver og språklyder ut til å være vanskeligere å skille fra hverandre enn andre.

Bokstaver som er lette å forveksle

Enkelte bokstaver er lette å forveksle for mange elever med det samme språket. På tamil har 14% av elevene forvekslet bokstavene ன (na) og னா (nga). Disse to er like i utseende og representerer nokså like språklyder. Enda mer like i daglig uttale er ன og ன். 12% av elevene har forvekslet disse bokstavene. Disse forvekslingene ser altså ut til å være vanlige og lette å forklare.

På språkene som bruker arabiske skrifttegn gjelder dette bokstavene ك (kaf) og ق (qaf). Nesten halvparten av alle elevene her, har forvekslet disse to bokstavene. Dette er trolig fordi bokstavene høres veldig like ut. Elevene som har fått leseopplæring på somali har også forvekslet K og Q. Dette er bokstaver med språklyder som tilsvarer dem på arabisk²³. Bakre friksjonslyder kan se ut til å være litt vanskelige å skille fra hverandre. Slike forvekslingene gir ikke uten videre grunn til bekymring.

Å høre forskjell på lang og kort vokal er vanskelig for mange 8-åringer, uansett språk. Men her har ikke elevene forvekslinger på thai. Til gjengjeld kan det se ut til at vokalene læres sist: ǎ (am) eller ǎ (aj) er forvekslet med ǎ (å:), mens ǎ og ǎ (begge translittereres med aj i IPA) er forvekslet med ǎ (e:), og ǎ (u:e) med (i:).

Påvirkning fra norsk?

Mange av de tospråklige elevene med morsmål som bruker et latinsk alfabet, har krysset av for bokstaven O når læreren har sagt navnet på bokstaven U på førstespråket. Det ser ut til at de kobler den norske bokstaven til språklyden på morsmålet. Det gjøres for andre bokstaver også.

Elever kan også utelate bokstaver som er mer sjeldne enn andre bokstavene i skriftsystemet. Det behøver ikke gi grunn til bekymring. Det er ikke vanlig å finne store forskjeller i feilmønstre blant elever med og elever uten problemer. Foreløpig ser det ut til at bekymringseleven på thai så vel som for de andre språkene i denne utprøvingen, også forvekslet det som var lett å forveksle, men hadde andre forvekslinger i tillegg.

Delprøve 2. Å skrive første bokstaven i et ord

Dette er en delprøve som ser ut til å være omtrent like lett som den foran. Også her greide omtrent hver femte av alle elevene alle oppgavene. Gjennomsnittsverdiene ligger mellom 8 og 10 rette bokstaver for alle språk, også for thai. Her er det lett å forveksle bokstaver som bare skiller seg fra hverandre ved små visuelle markeringer, slik som ƙ (k) og Ƨ (t^h) eller ƒ (f) og ƒ (f).

²³ og arabisk. I veiledningen til A.M. Hauges leseverk, er det en sammenligning mellom norsk, de fem språkene som det er laget kartleggingsprøver på, samt arabisk.

หรือการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้ปกครองมามากน้อยต่างกัน ในเรื่องการเรียนการอ่านและการเขียน

Elever som kommer i løpet av skoletiden

มีความน่าเป็นห่วง มาถึงตอนนี้ดูทุกอย่างจะสอดคล้องกันค่อนข้างมาก

ว่าข้อทดสอบนี้สามารถที่จะใช้ในการค้นหานักเรียน ที่มีความน่าเป็นห่วง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เงื่อนไขที่แน่นอนคือ ครูจะต้องทำตามที่ได้ชี้แจงและแนะนำไว้

Når er det grunn til bekymring for lesingen til en bestemt elev?

เมื่อไร และนักเรียนคนไหนที่ดูแล้วว่ามีที่น่าเป็นห่วงในเรื่องของการอ่าน?

เกณฑ์ต่ำที่สุดแค่ไหน? นักเรียนจะต้องได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากแค่ไหน

ในหนึ่งหรือหลายข้อทดสอบของภาษาแม่ จึงจะเรียกได้ว่า มีความน่าเป็นห่วง?

คำตอบ คือขึ้นอยู่กับว่า เป็นข้อทดสอบไหนที่ได้คะแนนเบี่ยงเบนไป และนักเรียนได้คะแนนเท่าไร

นักเรียนบางคนอาจได้รับสิ่งรบกวน หรือไม่เข้าใจในข้อทดสอบบางตอน

แต่ก็สามารถที่จะทำข้อทดสอบอื่นๆได้เป็นที่น่าพอใจ นักเรียนบางคนอาจจะอ่อนเพลียจากความทิว

จึงทำให้ผลการทำข้อทดสอบตอนสุดท้ายไม่ดี ก่อนที่จะเริ่มการทำตัวอย่างข้อทดสอบ มีแนวโน้มว่านักเรียนหลายคน

คาดคะเนเวลาผิดในการทำข้อทดสอบ นักเรียนคนหนึ่งซึ่งไม่ใช่เด็กนักเรียนที่ทางโรงเรียนเป็นห่วง

และได้เข้าร่วมในการทำข้อทดสอบ และเป็นไปได้ว่าเขาไม่เข้าใจข้อทดสอบตอนที่ 4

สำหรับนักเรียนที่มีความเบี่ยงเบนมาก จากการทำข้อทดสอบในหลายๆตอน และผลคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จึงแน่ใจได้เลยว่านักเรียนคนนั้นมีปัญหา และถ้าจะให้แสดงความคิดเห็นถึงการเกี่ยวโยงกันของปัญหา เช่น

คนที่มีความสับสนในเรื่องของภาษาโดยการได้ยินเสียง ก็แน่ใจได้ว่าสามารถที่จะค้นหาปัญหานั้นได้

การที่จะแปลความหรือตีความ จากผลการทำข้อทดสอบบางส่วนของนักเรียนนั้น ไม่สมควรที่จะทำ

โดยเฉพาะข้อทดสอบตอนที่ 3 ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวอักษรรูปพยัญชนะ หรือสัญลักษณ์ของอักษรรูปพยัญชนะ

ซึ่งจะเชื่อมโยงไปยังข้อทดสอบอื่นๆด้วย และอาจจะมึนนักเรียนที่มีความน่าเป็นห่วง ทั้งที่ได้คะแนนสูงและได้คะแนนต่ำ

ยังมีข้อทดสอบอื่นซึ่งมีภาวะสัมพันธ์กันค่อนข้างมาก ฉะนั้นการแปลความจากผลข้อทดสอบ จะต้องทำอย่างระมัดระวัง

และไม่เป็นการกำหนดที่ตายตัว

Elevens resultater på norske kartleggingsprøver kan hjelpe til med tolkningen

ผลของวิธีการวิเคราะห์ข้อทดสอบที่เป็นภาษาออร์เวย์ของนักเรียน สามารถที่จะนำมาช่วยในการแปลความได้

เพราะนักเรียนมีสองภาษา ฉะนั้นครูจึงต้องทำงานร่วมกันในการที่จะนำผลการอ่านของทั้งภาษาออร์เวย์

และภาษาแม่มาพิจารณา อาจเป็นเพราะนักเรียนรู้คำในภาษาแม่ไม่มากนัก จึงทำให้มีปัญหาในการทำข้อทดสอบภาษาแม่

โดยที่เขาไม่ได้มีปัญหาอะไรเป็นพิเศษ ครูต้องไม่เพียงแต่ที่จะใช้ข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ภาษาออร์เวย์

กับนักเรียนสองภาษาโดยทำเหมือนเครื่องจักร(ทำโดยไม่คิด)

เพราะนักเรียนบางคนเพิ่งจะย้ายเข้ามาอยู่ในประเทศนอร์เวย์

หรือพัฒนาการทางภาษาออร์เวย์ยังไม่ดีพอด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง ฉะนั้นการใช้วิธีการวิเคราะห์โดยไม่คิด

อาจทำให้นักเรียนเสียใจ โดยที่ก็ไม่ทำให้ทราบอะไรเป็นพิเศษเกี่ยวกับทักษะการอ่านของนักเรียน

สำหรับนักเรียนบางคนซึ่งสามารถอ่านภาษาออร์เวย์ได้ อาจเป็นเพราะนักเรียนเคยเรียนการอ่านในภาษาแม่มาแล้ว

และโอนความรู้ความสามารถนั้นไปยังการอ่านในภาษาออร์เวย์

บางคนอาจจะได้รับการเรียนของทั้งสองภาษาในเวลาเดียวกัน จึงเป็นการยากที่จะใช้วิธีการวิเคราะห์

เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

ถ้านักเรียนไม่มีความเบี่ยงเบนจากผลข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ในภาษาออร์เวย์ แต่มีในภาษาแม่

อย่างที่เคยบอกมาแล้วว่า ก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่จะต้องคิดว่า นักเรียนคนนั้นมีปัญหาเฉพาะในการอ่านการเขียน

หรือมีปัญหาจำเพาะเจาะจงในเรื่องการอ่านและการเขียน

จะเปรียบเทียบการทดสอบในภาษาออร์เวย์กับภาษาไทยโดยตรงไม่ได้ เพราะคะแนนเฉลี่ยที่ให้ไว้ในคำแนะนำ

เกณฑ์ที่กำหนดไว้ของการทดสอบภาษาแม่ จะอยู่ต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อทดสอบภาษาออร์เวย์

ข้อทดสอบของภาษาแม่ ดูจะยากกว่าข้อทดสอบของภาษาออร์เวย์ ถึงแม้ว่าจะมาจากวิธีการทำแบบเดียวกันก็ตาม

จากเรื่องนี้อาจเกี่ยวข้องกับการที่นักเรียนอยู่ในสถานะการณ์ การใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อย

หรือเป็นเพราะได้รับการเรียนการอ่านและการเขียนมาไม่มากพอ หรือเกิดจากวิธีการเรียนการสอน

นักเรียนที่เข้ามาในช่วงกลาง(กลางคัน)ปีการศึกษา

ต้องไม่ใช่เกณฑ์ที่แนะนำไว้ในการทำทดสอบ โดยที่ไม่ทราบพื้นฐานของนักเรียนในประเทศนอร์เวย์

ข้อทดสอบนั้นอาจจะง่ายมาก ซึ่งนักเรียนอาจได้รับการเรียนการอ่านภาษาแม่มาแล้ว 2-3 ปี

และเพราะภาษาแม่เป็นการเรียนการสอนทางด้านภาษา ฉะนั้นจึงไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องเป็นห่วง

แต่เพราะต้องการที่จะค้นหาคร่าวๆว่า นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ความสามารถในการอ่านภาษาแม่ มากแค่ไหน

ฉะนั้นข้อทดสอบจึงควรนำมาใช้พิจารณาอย่างมีคุณภาพ

ข้อทดสอบนี้ทำขึ้นเพื่อใช้สำหรับชั้นประถมปีที่ 4 และ 5 ด้วย

ข้อทดสอบนี้จะค้นหาความรู้ความสามารถในการอ่านที่ยากขึ้น ข้อทดสอบจะมีสองตอน เป็นข้อทดสอบการอ่านคำ และ

อีกสองตอนเป็น ข้อความบอกเล่า และข้อความที่อธิบายไว้ นอกจากนี้ยังมีข้อความบอกเล่าที่เขียนไว้ På tamil ser det

ut til at stavelsestegn med uvant rekkefølge, slik som ๑๒ (pe) har vært vanskelig for mange. 20% av elevene har hatt problemer her. Det samme kan gjelde for stavelsen ๑๓ (kai), selv om en også kan tenke seg at elevene i en begynnerfase oppfatter diftongen som to separate språklyder. Mange av elevene har skrevet ๑ istedenfor ๑๓.

Det er i første omgang grunn til bekymring dersom en elev har mange feil også på denne prøven. Likeledes er det viktig å se hvilke bokstavforvekslinger elevene har gjort.

Forveksling av bokstaver som representerer samme språklyd

Noen forvekslinger kan være ubetydelige i forhold til lese- og skriveproblemer. Det gjelder særlig forveksling av bokstaver som representerer samme språklyd. Når elever gjør slike feil tidlig i skriveutviklingen, kan det like gjerne være et tegn på at elevene er kommet ganske langt. Det kan bety at de hører og har oppfattet den riktige språklyden. På thai gjelder dette bokstaver som høres like ut, men tilhører hver sin klasse, slik som ๑, ๑๑ og ๑๒.

Felles feiltyper i delprøve 1 og delprøve 2?

Ellers ser det ut til at bokstaver som var vanskelige for en del av elevene i bokstavediktaten også var vanskelige i denne delprøven. På tamil representerte også ௩ en utfordring. 10% har hatt problemer med denne.

For de andre språkene gjelder fortsatt bokstavene ڪ(kaf) og ڦ(qaf) der det er aktuelt. Som nevnt under diskusjonen av delprøven foran, er dette trolig fordi disse to språklydene lages på den samme måten på nesten samme sted i munnen. Det var vanskelig å høre forskjell for langt flere enn dem som så ut til å ha problemer. Også her kan en få påvirkning på elevenes valg av bokstaver fra norsk.

Delprøve 3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til

Som allerede nevnt har denne delprøven lavest korrelasjon med de andre prøvene. En kan derfor regne med at den fanger opp andre ting enn dem.

Dette er en prøve som ser ut til å være relativt lett for de fleste elevene, inkludert elever som snakker thai. Mange har greid alle oppgavene, men elever som er kommet kort i lesing og skriving, rekker ikke å komme gjennom alle oppgavene.

For de øvrige språkene gjelder at noen lærere har reagert på at en del begynneropplæringen i dag bare foregår med store bokstaver. Lærere som vet at elevene ikke har erfaring med små bokstaver, bør ha dette i tankene. Ut fra resultatene fra utprøvingen ser det ut til at det kan det være grunn til bekymring dersom en elev arbeider langsomt og derfor kommer kort på denne delprøven. I denne delprøven er det relativt få forvekslinger for alle språkene. Så har en elev mange forvekslinger, kan dette også gi grunn til uro. Noen av forvekslingene er likevel helt vanlige. Ca 40% av alle elevene som leser med latinske bokstaver, forvekslet stor og liten 'L'²⁴. En annen vanlig forveksling i denne delprøven er forveksling av bokstavene 'b' og 'd', både som små og som store bokstaver. Elever som er kommet både langt og kort på andre delprøver, ser ut til å kunne forveksle 'b' og 'd'. På thai er det stort sett utelatelse for elever som ikke har rukket å bli ferdig, og få forvekslinger.

²⁴ Fonten på vietnamesisk er en serif-font, altså med småverrstreker på bokstavene. Det kan ha hjulpet de vietnamesisktalende elevene til i mindre grad å forveksle stor og liten L. Det er bare 11% av dem som har gjort denne forvekslingen.

และให้นักเรียนเขียนต่อให้เสร็จ ข้อทดสอบชุดนี้คาดว่าจะง่ายสำหรับนักเรียนที่ได้รับการเรียนการอ่านมาแล้ว 3-4 ปี ดังนั้นจะต้องพิจารณาก่อน ที่จะใช้เกณฑ์การแนะนำนี้ ถึงอย่างไรก็ตามก็น่าจะเป็นความถูกต้อง ในการพิจารณาความรู้ความสามารถของนักเรียน และถ้าเป็นไปได้ควรพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับ ข้อความเหล่านั้น, ความสัมพันธ์ของเสียงกับคำ และความหมายของคำบางคำ เพื่อสร้างพื้นฐานประสบการณ์ การจำคำศัพท์ หรือพื้นฐานภาษาพื้นบ้าน (ภาษาอีสาน, ภาษาเหนือ, ภาษาใต้ ฯลฯ) ในภาษาแม่

Drøfting av de enkelte delprøvene

การถกเถียง เกี่ยวกับข้อทดสอบแต่ละตอน

2 trinn ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Delprøve 1. Bokstavediktaten

ข้อทดสอบตอนที่ 1 การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก

ดูว่านักเรียนจำอักษรรูปพยัญชนะ และฟังเสียงความแตกต่างของอักษรรูปพยัญชนะได้หรือไม่ มองแล้วว่าข้อทดสอบตอนนี้ จะสามารถใช้ค้นหานักเรียนที่มีปัญหาได้ มาถึงตอนนี้ จากผลของการทดสอบ ดูเหมือนว่าข้อทดสอบนี้จะง่ายสำหรับนักเรียนทุกภาษา โดยประมาณ นักเรียนทุก 5 คนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถทำข้อทดสอบได้ทั้งหมด โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลายๆภาษา สามารถเขียนอักษรรูปพยัญชนะได้ 16-17 ตัว สำหรับภาษาไทยเขียนได้ 17 ตัว ในตอนแรกถ้านักเรียนทำข้อทดสอบนี้แล้วสับสนเปลี่ยน อักษรรูปพยัญชนะและทำผิดมาก นั่นถือว่ามีความน่าเป็นห่วง การที่นักเรียนออกเสียงอักษรรูปพยัญชนะหลายๆเสียง ก็อาจเป็นเหตุผลให้มีความน่าเป็นห่วงเช่นกัน

ถ้านักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านไม่มากพอ ก็จะเห็นได้ว่านักเรียนจะทำแบบข้อทดสอบนี้ไม่เสร็จ

สิ่งสำคัญจะต้องพิจารณานักเรียนทำสับสนเปลี่ยนอย่างไร เป็นเพราะครูปูดโดยใช้ภาษาเสียงที่ไม่ใช่ชื่ออักษรรูปพยัญชนะตัวนั้นอยู่ในวิธีการสะกดคำ โดยการใช้อักษรรูปพยัญชนะหลายๆตัว ที่เชื่อมต่อกันไปยังเสียง ซึ่งทำให้ง่ายต่อการที่นักเรียนจะสับสนเปลี่ยนกัน จุดแรกคือต้องคอยสังเกต ว่านักเรียนได้สับสนเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะที่มีเสียงเหมือนกันหรือเปล่า ถึงอย่างไรก็ตามดูจะเป็นการยาก ที่จะแยกอักษรรูปพยัญชนะ และภาษาเสียงออกจาก มากกว่าอย่างอื่น

Bokstaver som er lette å forveksle

อักษรรูปพยัญชนะที่ง่ายต่อการสับสนเปลี่ยน

อักษรรูปพยัญชนะบางตัวในภาษาเดียวกัน ง่าย ที่จะทำให้นักเรียนสับสนเปลี่ยนกัน ในภาษาทมิฬมีนักเรียน 14% ที่สับสนเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะ e (na) และ q (nga) ทั้งสองตัวนี้มีรูปร่างคล้ายกัน และมีภาษาเสียงที่เหมือนและใช้แทนกันได้ มากไปกว่านั้นการออกเสียงในประจำวันของตัว w และ u จะเหมือนกัน และมีนักเรียน 12% ที่สับสนเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะเหล่านี้ ซึ่งการสับสนเปลี่ยนจะเป็นเรื่องธรรมดาและง่ายต่อการอธิบาย ภาษาที่ใช้ตัวหนังสือภาษาอาหรับ < (kaf) และ > (qaf) เหล่านี้ ครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมด สับสนเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะทั้งสองตัวนี้ เพราะอักษรรูปพยัญชนะของทั้งสองตัวนี้ ออกเสียงเหมือนกันมาก นักเรียนที่ได้รับการเรียนการอ่านในภาษาสุมาเลียจะสับสนเปลี่ยนตัว K และ Q ซึ่งเป็นอักษรรูปพยัญชนะที่ใช้แทนภาษาเสียงของภาษาอาหรับ²⁵ สุดท้ายในเรื่องของการขัดแย้งกันของเสียง ซึ่งดูที่จะยากที่จะแยกเสียงออกจากกัน ฉะนั้นการสับสนเปลี่ยนจึงไม่มีเหตุผลอะไรที่จะต้องเป็นห่วง

การฟังเสียงสระเสียงสั้นและเสียงยาวนั้น ยากสำหรับเด็กที่มีอายุ 8 ขวบหลายๆคน ไม่ว่าจะเป็นภาษาอะไรก็ตาม แต่ที่นักเรียนที่ใช้ภาษาไทยไม่มีการสับสนเปลี่ยน แต่ดูจะเป็นการทำทดแทนที่ว่า อักษรรูปสระที่เรียนเป็นตัวสุดท้าย : อ่า (am) หรือ ไอ (aj) จะสับสนเปลี่ยนเป็น โอ (ô:), ในเวลาเดียวกัน ไอ และโอ (ซึ่งทั้งสองจะเปลี่ยนเป็น aj ในคำว่า IPA) จะสับสนเปลี่ยนกับ เอ (e:), และ อือ (u:e) เป็น (i:)

Påvirkning fra norsk?

อิทธิพลจากภาษาออร์เวย์

นักเรียนสองภาษาหลายคนที่ใช้พยัญชนะของภาษาลาติน เมื่อครูปูดชื่ออักษรรูปพยัญชนะตัว U ในภาษาแม่ เขาจะกากบาทลงบนอักษรรูปพยัญชนะ O แสดงว่าเขาเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะ ไปยังภาษาเสียงของภาษาแม่ นักเรียนอาจจะตัดอักษรรูปพยัญชนะตัวที่ใช้บ่อยกว่าตัวอื่นๆในระบบการเขียนออก ซึ่งก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่ต้องเป็นห่วง

²⁵ ภาษาอาหรับ, ในคำแนะนำ A.M.Hauges leseverk, ได้มีการเปรียบเทียบ ข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ ระหว่างภาษาออร์เวย์ กับอีกห้าภาษาอื่น, รวมทั้งภาษาอาหรับด้วย

Delprøve 4. Å skrive siste bokstav i et oppgitt ord

I denne delprøven er det påfallende forskjeller mellom språkene. Lettest har den vært for elever som snakker spansk, tamil eller tyrkisk. Omtrent hver tredje av alle disse elevene har alt rett på denne prøven, mens det bare er én eneste elev, og dermed under én prosent, av de vietnamesisktalende elevene som har alt rett. Enda verre ser dette ut til å være på thai. Dette må ha noe med ortografiene å gjøre. Det er langt vanskeligere å høre hva som er rett bokstav på thai og vietnamesisk enn på tyrkisk. Det kan være grunn til bekymring dersom en elev har greid *relativt* få oppgaver her. Det betyr at en bare må sammenligne med elever i den samme språkgruppen. For thai ser det ut til å være slik at en må vite hvilken bokstav som kommer sist i ordet for å greie å skrive riktig bokstav. Elevene ser ut til å ha problemer med å høre forskjell fordi de forveksler bokstaver med omtrent samme lydverdi eller de skriver den siste bokstaven som høres i ordet. På thai endres jo uttalen av bestemte bokstaver når de står som del av endelsen i et ord. I denne oppgaven er det valgt bokstaver som ikke endrer uttale. Det ser ut til at elevene er på vei til å oppdage disse endringene. En elev har skrevet 's' istedenfor 'd'. Både 's' og en rekke andre bokstaver uttales som 'd' i slutten av et ord på thai, så her kan eleven ha hørt språklyden /d/ og tenkt at denne skulle skrives med 's'.

Delprøve 5. Ordlesingsoppgaven å sette kryss på bildet for et skrevet ord

Vær oppmerksom på at ordlesingsoppgavene er de vanskeligste. For ortografier som er relativt ugjennomsiktige blir ordene vanskeligere å forutsi for begynnerleserne. Ordtoner ser også ut til å være noe som kommer seinere i leseutviklingen. Derfor forveksler en del elever ord som er like, bortsett fra ordtonene (såkalte minimale par).

En skal også være klar over at sjansen for å få rett ved gjetting og rask avkrysning gjør at elevene kan skåre så høyt at de kommer over kritisk grense uten å ha lest ordene. Dersom en elev har minst tre feil på rad, kan det være at han eller hun har gjettet. Da bør læreren også vurdere hvordan eleven har gjort det på de andre delprøvene, og hvor flink læreren selv mener eleven er i ordlesing.

Delprøve 6. Ordlesingsoppgaven å sette kryss på ordet til et tegnet bilde

Det som gjelder for delprøve 5 gjelder også for delprøve 6. Elevene kan gjette og få riktig svar ved tilfeldighet dersom de bare krysser av i full fart, uten å lese.

Forveksling av ord som ligner hverandre av utseende

Forvekslingene av ord som ligner hverandre, kan forklares ved at elevene prøver å lese hele ord, men ikke har helt presise ordbilder ennå. De krysser av for ord som ligner på hverandre. På dette trinnet ser slike forvekslinger ut til å være del av den normale leseutviklingen.

Forvekslinger som bare gjøres av elever som har fonologiske problemer?

การสับเปลี่ยนซึ่งทำให้นักเรียนมีปัญหาในเรื่องของภาษาโดยใช้เสียง

ไม่ใช่เรื่องปกติที่จะค้นหาความแตกต่างของรูปแบบที่ผิด ที่อยู่ในนักเรียนที่มีปัญหาและไม่มีปัญหา มาถึงตรงนี้จากการทดสอบดูเหมือนว่า นักเรียนไทยไม่ได้มีความน่าเป็นห่วง ก็เก่งเหมือนกับนักเรียนในภาษาอื่นๆ ซึ่งจะมีการสับเปลี่ยนสิ่งที่ยาก ต่อการสับเปลี่ยน แต่ก็นั่นแหละยังมีการสับเปลี่ยน(สับสน)อื่นๆอีกด้วย

Delprøve 2. Å skrive første bokstav i et ord

ข้อทดสอบตอนที่ 2 การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวแรกของคำ

ข้อทดสอบนี้ดูแล้วก็จะง่ายเหมือนกับข้อทดสอบที่ผ่านมา ทุกห้าคนจากนักเรียนทั้งหมด สามารถทำข้อทดสอบนี้ได้ คุณค่าของค่าเฉลี่ยของนักเรียนในทุกภาษา อยู่ระหว่าง 8-10 ที่เขียนตัวอักษรรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง รวมทั้งภาษาไทยด้วย ที่นี้จะง่ายต่อการสับเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะที่แยกความแตกต่างออกจากกัน เพียงการมองเห็นสิ่งเล็กๆที่ซับซ้อนถึงความแตกต่าง เช่น ก และ ถ หรือ ฟ (f) และ ฝ (f).

ในภาษาทมิฬดูเหมือนอักษรรูปตัวสะกดจะเป็นการเรียงลำดับที่ไม่คุ้นเคยนัก เช่น ng (pe) ดูเป็นการยากสำหรับนักเรียนหลายคน มีนักเรียนที่มีปัญหาในที่นี้ 20% ก็เช่นเดียวกันกับอักษรรูปตัวสะกด if (kai) ถึงแม้จะสามารถคิดได้ว่านักเรียนที่อยู่ในระยะเริ่มแรก อาจจะเข้าใจว่า อักษรรูปสระสองตัวที่ติดกันในคำนั้น(diftongen) แยกออกเป็นสองภาษาเสียง นักเรียนหลายคนเขียน f แทนที่จะเขียน if

สิ่งแรกที่เป็นเหตุผลให้มีความน่าเป็นห่วง ถ้านักเรียนคนนั้นทำข้อทดสอบนี้ผิดมาก ควรจะต้องดูด้วยว่านักเรียนมีการสับเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะตัวไหน ซึ่งก็ถือว่ามีความสำคัญด้วยเหมือนกัน

การสับเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะที่ใช้แทนภาษาโดยใช้เสียงเดียวกัน

บางครั้งการสับเปลี่ยนก็ไม่ได้มีความหมายอะไรเกี่ยวกับการมีปัญหาในเรื่องการอ่านและการเขียน แต่เกี่ยวข้องเป็นพิเศษในเรื่องการสับเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะ ที่ใช้แทนกันในการใช้ภาษาเสียง ถ้านักเรียนทำผิดอย่างนี้มาก่อนในพัฒนาการการเขียน นั้นชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ค่อนข้างมาก เพราะนั่นหมายความว่า การฟังเสียงและการเข้าใจในเรื่องของภาษาเสียงของเขาถูกต้อง

สำหรับภาษาไทยจะเกี่ยวข้องกับอักษรรูปพยัญชนะที่มีเสียงเหมือนกัน แต่อยู่ในกลุ่มที่เป็นประเภทเดียวกัน เช่น ธ, ถ และ ท...

Felles feiltyper i delprøve 1 og delprøve 2 ?

ส่วนที่ผิดเหมือนกันในข้อทดสอบที่ 1 และข้อทดสอบที่ 2 ?

ดูเหมือนอักษรรูปพยัญชนะที่ยากสำหรับนักเรียน ในการเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก ก็จะยากสำหรับข้อทดสอบตอนนี้อยู่ ภาษาทมิฬ พูดถึงตัว e ว่าทำลายความสามารถ และ 10%ที่มีปัญหาเรื่องนี้ ส่วนภาษาอื่นพูดเกี่ยวกับอักษรรูปพยัญชนะตัว <(kaf) และ <(qaf) อย่างที่กล่าวแล้ว ในข้อทดสอบที่ผ่านมาว่า ทั้งสองมีภาษาเสียงที่มีวิธีการทำเหมือนกัน และเกือบจะมาจากที่เดียวกันจากในปาก จึงเป็นการยากที่จะฟังความแตกต่างของเสียง สำหรับนักเรียนที่ดูแล้วว่ามีปัญหานี้ จึงมีผลกระทบกับนักเรียนในการที่จะเลือกอักษรรูปพยัญชนะ ของภาษาเยอรมัน

Delprøve 3. Å koble den samme bokstaven i forskjellig form eller enkle stavelsestegn med tegn der en vokal er føyd til

ข้อทดสอบตอนที่ 3 การเชื่อมโยงอักษรรูปพยัญชนะต่างๆ หรือ

สัญลักษณ์อักษรรูปตัวสะกดบางตัวที่มีเครื่องหมาย เพิ่มเติมเข้ากับอักษรรูปตัวสระ

อย่างที่เราได้กล่าวมาแล้วว่า ข้อทดสอบตอนนี้จะมีภาวะสัมพันธ์กันกับข้อทดสอบอื่นๆน้อยที่สุด จึงคาดว่าข้อทดสอบนี้จะค้นหาสิ่งอื่นมากกว่าข้อทดสอบที่ผ่านมา

ข้อทดสอบนี้โดยทั่วไปแล้วจะง่ายสำหรับนักเรียนส่วนมาก รวมทั้งนักเรียนที่พูดภาษาไทย หลายคนที่ทำข้อทดสอบได้ทั้งหมด แต่นักเรียนที่มีความรู้ไม่มากนักในเรื่องการอ่านและการเขียน จะทำข้อทดสอบนี้ไม่ทัน

ในส่วนอื่นของภาษา มีครูบางคนมีปฏิกิริยา(ความคิดเห็น)เกี่ยวกับเมื่อเริ่มการเรียนการสอน ในทุกวันนี้ จะมีแต่อักษรรูปพยัญชนะตัวใหญ่ ฉะนั้นครูควรจะทราบเรื่องนี้ไว้เป็นพื้นฐาน

ถ้าทราบว่านักเรียนไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับอักษรรูปพยัญชนะตัวเล็ก จากผลการทดสอบ ถ้าพบว่า นักเรียนทำงานช้า หรือทำข้อสอบสอบได้ถูกต้องน้อยข้อ ต้องถือเป็นเหตุผลว่า นักเรียนมีความน่าเป็นห่วง

สำหรับข้อทดสอบนี้โดยทั่วไปแล้วมีการสับเปลี่ยนไม่มากนัก ในของทุกภาษา แต่ถ้านักเรียนมีการสับเปลี่ยนมาก นั้นแสดงว่ามีความน่าเป็นห่วง การสับเปลี่ยนบางอย่างก็ถือว่าเป็นปกติ ประมาณ 40% ของนักเรียนทั้งหมด

Drøfting av delprøven for 3. trinn

I disse delprøvene er det antall rette som telles opp for hver elev. Feilmønstre blir ikke drøftet for hver delprøve, men oppgavene er laget slik at den eleven som ikke leser nøyaktig, vil ha lett for å bli lurt av svaralternativene. Den eleven som leser langsomt, vil ikke komme særlig langt.

Riktig svar gir seg selv for den som kan lese på morsmålet, men det er satt opp en fasit for at norske lærere som samarbeider med tospråklige lærere, også kan få en oversikt.

Det har vært meningen å lage delprøver som stiger i vanskegrad. Tekstene blir lengre for hver delprøve. Men tekstmengden for alle oppgavene til sammen er størst for delprøven Gåter. Det kan være forklaringen på at noen av elevene har den laveste gjennomsnittsskåren på delprøven Gåter med arabisk skrift. Delprøvene 3 og 4 ser ut til å ha vært omtrent like vanskelige for elevene i de andre språkgruppene. De ser videre ut til å måle litt forskjellige sider ved lesing. Korrelasjonen mellom dem er ganske høy, men ikke den høyeste mellom de forskjellige delprøvene.

Delprøve 1. Ordkjedeoppgaven

Denne delprøven var ny og er foreløpig ikke satt opp med gjennomsnittsverdier og standardavvik. Svarene spriker for mye. Men det er satt opp en fasit (rettemal) for riktige svar. Elevene som har tatt prøven på thai ser ut til å greie denne prøven bedre enn elever med andre språk. Det kan komme av at ordene er korte på thai og at elevene er vant til å lese hele setninger uten mellomrom.

Delprøve 2. Setningslesing

Opgavene er laget slik at de skal bli vanskeligere mot slutten. For muslimske elever kan tegningen av en kino kanskje forveksles med en moské. Da er det bildet, og ikke feillesning, som lurer dem. Det ser ikke ut til å være noen spesielle problemer for elevene som har lest på thai.

Delprøve 3. Gåter

Hvis elevene har skrevet kryss istedenfor å trekke streker, fordi læreren ikke har vært nøye med å lese instruksjonen, vil det ikke være mulig å rette denne delprøven.

Også disse oppgavene er laget slik at det skal bli vanskeligere mot slutten. Men oppgave 5 kan lure noen. Tomaten er satt inn for å distrahere i forhold til bananen som kan være gul eller grønn. I norsk hushold bruker en for det aller meste røde tomater. Men det er en viss mulighet for at noen elever også har tenkt at tomater blir spist grønne, og har krysset av for en tomat. Det er vanskelig å vite dette uten å spørre elevene, for de kan også bare ha valgt det nærmeste bildet, uten å ha lest så nøye.

Delprøve 4. Fargelegging

I denne delprøven er setningen midt i teksten den vanskeligste. Det er derfor å vente at mange elever ikke får med seg at klærne til én av jentene har den samme fargen som brusen til gutten. Å få med seg at både kronen og sandalene skal farges, ser det også ut til at har vært vanskelig for mange elever. Læreren må være klar over at det ser ut til å være spesielt lett å kikke etter andre elever på denne delprøven.

ที่อ่านอักษรรูปพยัญชนะภาษาลาติน สับเปลี่ยน²⁶ ตัวใหญ่ และตัวเล็ก การสับเปลี่ยนที่เป็นปกติของข้อทดสอบตอนนี้ก็อย่างหนึ่ง คือ สับเปลี่ยนอักษรรูปพยัญชนะ 'b' และ 'd' ทั้งอักษรรูปพยัญชนะตัวใหญ่และตัวเล็ก นักเรียนที่มีความรู้ทั้งมากและน้อยในการทำข้อทดสอบตอนอื่นๆ ก็อาจจะสับเปลี่ยน 'b' และ 'd' เช่นกัน สำหรับภาษาไทยนักเรียนส่วนใหญ่จะทำไมไม่เสร็จ และมีการสับเปลี่ยน

Delprøve 4. Å skrive siste bokstav i et oppgitt ord

ข้อทดสอบตอนที่ 4 การเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำ

ข้อทดสอบตอนนี้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงความแตกต่างระหว่างภาษา ง่ายมากสำหรับนักเรียนที่พูด ภาษาสเปน, ภาษาทมิฬ หรือภาษาตุรกี ประมาณว่านักเรียนทุก 3 คน จากนักเรียนทั้งหมด สามารถทำข้อทดสอบนี้ได้ถูกต้องทั้งหมด แต่มีเพียงนักเรียนคนเดียวในภาษาเวียดนาม ที่ทำได้ถูกต้องทั้งหมด นั่นคือต่ำกว่า 1% และที่แย่ไปกว่านั้นคือภาษาไทย ซึ่งต้องเกิดจากวิธีการสะกดและเขียนคำที่ถูกต้อง การฟังเสียงที่ถูกต้องของอักษรรูปพยัญชนะภาษาไทย และภาษาเวียดนาม จะยากกว่าภาษาตุรกี อาจมีความเกี่ยวข้องกันกับการที่นักเรียนได้คะแนนไม่มากนัก ในข้อทดสอบนี้ ซึ่งถือเป็นเหตุผลว่า มีความน่าเป็นห่วง นั่นหมายความว่าต้องนำไปเปรียบเทียบกับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มภาษาเดียวกัน สำหรับภาษาไทย ดูเหมือนจะต้องทราบว่

อักษรรูปพยัญชนะตัวใดที่เป็นตัวสุดท้ายของคำนั้น เพื่อที่จะเขียนอักษรรูปพยัญชนะได้ถูกต้อง ดูนักเรียนจะมีปัญหาในการฟังเสียงที่แตกต่างกัน เพราะนักเรียนจะสับเปลี่ยน อักษรรูปพยัญชนะที่มีเสียงเหมือนกัน หรือเขียนอักษรรูปพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำที่นักเรียนได้ยิน ในภาษาไทยจะเปลี่ยนการออกเสียงไปตามการกำหนดอักษรรูปพยัญชนะ ซึ่งจะอยู่ที่อักษรตัวสุดท้ายของคำนั้น ในข้อทดสอบนี้ได้เลือกอักษรรูปพยัญชนะ ที่จะไม่เปลี่ยนการออกเสียง ดูเหมือนนักเรียนก็จะค้นพบแนวทางในการเปลี่ยนแปลงนี้ มีนักเรียนคนหนึ่งเขียน 's' แทนที่จะเขียน 'd' ทั้งที่ 's' และอักษรรูปพยัญชนะตัวอื่นๆ ที่เรียนกันอยู่ ออกเสียงลงท้ายด้วย 'd' ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยินภาษาเสียง /d/ จึงคิดว่านั้นจะต้องเขียนด้วย 's'

Delprøve 5. Ordlesingsoppgaven å sette kryss på bildet for et skrevet ord

ข้อทดสอบตอนที่ 5 การอ่านคำ โดยการเขียนเครื่องหมายกากบาทลงบนรูปภาพ ที่ตรงกับคำที่เขียนไว้

จะสังเกตได้ว่าข้อทดสอบการอ่านคำจะยากที่สุด สำหรับวิธีสะกดและเขียนคำที่ถูกต้องนั้น มีความเกี่ยวข้องกับความไม่โปร่งใส ซึ่งยิ่งทำให้ยากมากขึ้นในการที่จะคาดการณ์(คาดคะเน)คำ ในระยะเริ่มแรกของการอ่าน หลังจากที่มีพัฒนาการในการอ่านแล้ว คำที่มีเสียงสูงเสียงต่ำจะตามมา

ดังนั้นนักเรียนจะมีการสับเปลี่ยนคำที่เหมือนกัน ยกเว้นคำที่มีเสียงสูงเสียงต่ำ (เรียกว่า คู่ที่เล็กน้อยที่สุด)

ครูควรจะต้องทราบอยู่แล้วว่า นักเรียนมีโอกาที่จะเดาได้ถูกต้อง(หรือผิด) และทำผ่านไปอย่างรวดเร็ว และได้คะแนนสูงเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยไม่ได้อ่านคำเหล่านั้นเลย หรือถ้านักเรียนทำผิด

อย่างน้อยสามข้อติดต่อกัน นั้นแสดงว่านักเรียนคนนั้นเดา

เมื่อเป็นเช่นนี้ครูควรที่จะต้องพิจารณาในการทำข้อทดสอบอื่นๆของนักเรียนด้วย

ว่าครูมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนคนนั้น

Delprøve 6. Ordlesingsoppgaven å sette kryss på ordet til et tegnet bilde

ข้อทดสอบตอนที่ 6 ข้อทดสอบการอ่าน โดยเขียนเครื่องหมายกากบาทบนคำที่ตรงกับรูปภาพ

สิ่งที่เกี่ยวกับข้อทดสอบตอนที่ 5 ก็เกี่ยวกับข้อทดสอบตอนที่ 6 ด้วย

นักเรียนสามารถที่จะเดาและได้คำตอบที่ถูกต้องด้วยความบังเอิญ โดยเขาเพียงเขียนเครื่องหมายกากบาท ด้วยความรวดเร็วโดยไม่ต้องอ่าน

Forveksling av ord som ligner hverandre av utseende

การสับเปลี่ยนคำที่มีรูปร่างคล้ายกัน

การสับเปลี่ยนคำที่คล้ายกัน สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนพยายามที่จะอ่านทั้งคำ

แต่ยังไม่เข้าใจคำในรูปภาพอย่างชัดเจนเพียงพอ เขาจึงกากบาทลงบนคำที่คล้ายกัน ในระดับขั้นนี้มองว่า

การสับเปลี่ยนถือเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นปกติของพัฒนาการในการอ่าน

²⁶ แบบตัวอักษรของภาษาเวียดนามจะเป็น serif-font คือมีขีดอยู่ด้านบนหรือด้านล่างของอักษรรูปพยัญชนะ ฉะนั้นจึงเป็นการช่วยให้การออกเสียงภาษาเวียดนามของนักเรียนมีโอกาสน้อยที่จะสับเปลี่ยนตัว L ตัวเล็ก กับตัวใหญ่ มีเพียง 11%ของนักเรียนทั้งหมดที่มีการสับเปลี่ยน

Drøfting av delprøven for 3. trinn

การถกเถียงกันของข้อทดสอบ ของชั้นประถมปีที่ 3

ข้อทดสอบตอนนี้จะนับข้อที่ทำได้ถูกต้อง ของนักเรียนทุกคน รูปแบบที่ผิดไปของแต่ละข้อทดสอบ จะไม่นำมาถกเถียงกันในทุกข้อทดสอบ แต่ข้อทดสอบนี้ทำให้เห็นว่า ถ้านักเรียนไม่อ่านอย่างละเอียด จะถูกลวงได้โดยง่ายจากคำตอบที่ดูเหมือนจะถูก และนักเรียนที่อ่านช้า จะทำข้อทดสอบนี้ไม่ได้มากนัก การตอบได้ถูกต้องบอกอยู่แล้วว่านักเรียนคนนั้นสามารถอ่านภาษาแม่ได้ แต่การที่เขียนคำเจเลยไว้นั้น เพื่อที่จะให้ครูภาษาออร์เวย์ทราบ และร่วมกันทำงานกับครูที่สอนสองภาษา

เป็นการเจตนาที่จะทำข้อทดสอบบางตอนให้ยากมากขึ้น โดยให้มีข้อความที่ยาวขึ้นในทุกๆข้อทดสอบ แต่ข้อทดสอบที่มีข้อความมากที่สุด คือข้อทดสอบคำบอกเล่าซึ่งเป็นปริศนา

นั่นจะเป็นสิ่งที่บอกได้ว่าทำไมนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ในการทำข้อทดสอบคำบอกเล่าซึ่งเป็นปริศนา คือนักเรียนที่ใช้ภาษาอาหรับในเขียน สำหรับข้อทดสอบตอนที่ 3 และ 4

ดูจะยากพอๆกันสำหรับนักเรียนทุกๆกลุ่มภาษา

ดูจะเป็นการวัดการอ่านที่แตกต่างกันไปในหลายรูปแบบ ซึ่งการวัดนั้นก็มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างมาก แต่ก็ไม่มากที่สุดระหว่างข้อทดสอบของแต่ละตอน

Delprøve 1. Ordkjedeoppgaven

ข้อทดสอบตอนที่ 1 ข้อทดสอบคำที่ติดกันเป็นลูกโซ่

ข้อทดสอบตอนนี้ค่อนข้างจะใหม่ ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้กำหนดคุณค่าของค่าเฉลี่ย และทำให้เป็นมาตรฐาน คำตอบที่ได้รับก็มีความแตกต่างกันออกไปมากมาย แต่ก็มีการทำข้อเจเลยที่ถูกต้องไว้ให้

สำหรับภาษาไทยนักเรียนที่ทำการทดสอบนี้ ดูจะสามารถทำได้ดีกว่านักเรียนภาษาอื่นๆ

อาจเป็นเพราะภาษาไทยเป็นคำสั้นๆ และนักเรียนเคยชินกับการอ่านทั้งประโยค โดยไม่มีช่องว่างระหว่างคำ

Delprøve 2. Setningslesing

ข้อทดสอบตอนที่ 2 การอ่านเป็นประโยค

ข้อทดสอบนี้ทำให้ยากขึ้นเรื่อยๆไปจนถึงตอนสุดท้าย สำหรับนักเรียนชาวมุสลิมสามารถที่จะ วาดรูปหนัง(ภาพยนตร์) และสลับเปลี่ยนไปเป็นโบสถ์ของศาสนาอิสลาม(สุเหร่า) และนั่นคือรูปภาพ

แต่ไม่ใช่เพราะนักเรียนถูกลวงจากการอ่านผิด สำหรับนักเรียนที่อ่านภาษาไทย

ดูเหมือนจะไม่มีปัญหาอะไรทำนองนี้เป็นพิเศษ

Delprøve 3. Gåter

ข้อทดสอบตอนที่ 3 ปริศนา

ถ้านักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาทแทนการที่จะขีดเส้น เพราะครูไม่ได้อ่านคำแนะนำให้ละเอียด

ข้อทดสอบตอนนี้จะไม่สามารถตรวจได้เลย

ข้อทดสอบนี้ก็เช่นกันทำให้ยากขึ้น และยากขึ้นไปจนถึงตอนสุดท้าย แต่ข้อทดสอบตอนที่ 3

จะลองบางอย่างไว้ มะเชื้อเทศผลนั้นมีไว้เพื่อลองเกี่ยวกับกล้วย ซึ่งอาจจะมีสีเหลืองหรือสีเขียว

ในครัวเรือนของคนออร์เวย์จะใช้มะเชื้อเทศสีแดง แต่ก็เป็นไปได้ว่า นักเรียนบางคนอาจจะคิดว่า

มะเชื้อเทศสีเขียวก็รับประทานได้ และเขียนเครื่องหมายกากบาทลงบนมะเชื้อเทศ

จึงเป็นการยากที่จะเข้าใจถ้าไม่ถามนักเรียนก่อน หรือเขาอาจจะเลือกเพราะเป็นรูปภาพที่อยู่ใกล้ที่สุด

โดยที่ไม่ได้อ่านอย่างละเอียด

Delprøve 4. Fargelegging

ข้อทดสอบตอนที่ 4 การระบายสี

ข้อทดสอบตอนนี้ ประโยคที่อยู่ตรงกลางของข้อความ เป็นส่วนที่ยากที่สุด ฉะนั้นจึงคาดว่า

นักเรียนหลายคนไม่ได้ระบายสีเสื้อผ้าให้เด็กผู้หญิง ซึ่งต้องมีสีเดียวกันกับ สีของน้ำอัดลมของเด็กผู้ชายคนนั้น

และจะต้องระบายสีทั้งมงกุฎและรองเท้า ซึ่งดูจะยากสำหรับนักเรียนหลายคน ครูควรจะต้องทราบว่า

ข้อทดสอบนี้ เป็นการง่ายที่นักเรียนจะดูกัน

Ordliste

Distraktor Noe eller noen som forstyrrer. I denne sammenhengen kan en si “lure-ord” eller “feller”. Det er laget ord som har en del bokstaver felles med de riktige ordene i oppgavene, og det er laget bilder som viser deler av teksten. Elever som ikke leser hele ordet eller hele teksten, kan bli “lurt” og oppdaget.

Dysleksi Et fagord for det å ha spesielle problemer med å lese og skrive. Denne betegnelsen kommer fra gresk. ‘Dys’ (gresk: ‘dus’) betyr noe som ikke er som det skal, mens ‘leksis’ betyr ‘lesning’. Verbet som denne formen er dannet av, kan bety både ‘lese’ og ‘snakke’. ‘Leksi’ betyr også ‘ord’ på gresk. Så leseren kan møte både forklaringen ‘vansker med å lese’, ‘vansker med å snakke’ og ‘vansker med ord’. En trodde tidlig at ‘dysleksi’ hadde noe med synet å gjøre. Derfor ble dyslektikere også kalt ‘ordblinde’. I dag regner mange fagfolk at dysleksi skyldes et fonologisk problem (se fonologisk). I denne veiledningen er dette lese- og skriveproblemet diskutert spesielt.

Fenomen Noe som viser seg og opptrer. Det er gjerne noe mennesker kan observere. Det er slike ting som forskere studerer. Det kan være sykdom, lys på himmelen, forurensning, eller lignende.

Flytende Rennende, går av seg selv. En elev kan snakke eller lese flytende.

Fonologisk Noe som har med de minste enhetene (fonemene) i språket å gjøre. I denne veiledningen er betegnelsen ‘språklyder’ brukt fordi dette regnes som et kjent ord. Men noen språkforskere (Lieberman, 1997) snakker også om artikulatoriske *bevegelser*, som griper inn i og delvis dekker hverandre, som de minste språklige enhetene. Slike sammensmeltete enheter av bevegelse og lyd er det ikke lett å høre, eller få tak i for begynnerlesere. Her er det lagt vekt på at språklyder ikke er helt det samme som bokstaver. I ordet ‘hvem’ på norsk, er det fire bokstaver men bare tre språklyder fordi ‘h’-en er stum. På albansk er bokstaven ‘ë’ ofte ikke knyttet til noen egen språklyd, men gjør at vokalen foran den, i det samme ordet, blir lang. På den samme måten forlenger yumuşak g (ğ) ofte vokalen foran i ordet på tyrkisk. Slik kan det bli flere bokstaver enn lyder også i albanske og tyrkiske ord. På urdu droppes korte vokaler i skrift, så for mange ord blir det færre bokstaver enn lyder på urdu. Innen språkforskning har en enda finere skiller mellom begrepene, men det blir ikke diskutert her.

Fonologisk bevissthet Bevissthet om

1. at språklydene i ord kan være like eller forskjellige
2. at ord kan deles inn i mindre enheter: *stavelser*, *opptakt* og *rim* og *språklyder (fonemer)*. Ordet ‘stave’ har to stavelser: /sta-ve/, én opptakt og ett rim: /st-ave/, og fem språklyder /s-t-a-v-e/
3. at språklyder kan forenes (føres sammen, syntetiseres) til stavelser og ord

Forskerne diskuterer hvor mye fonologisk bevissthet elevene må ha for at de skal greie å lære å lese, og hvor mye bevissthet elevene utvikler underveis, mens de lærer å lese. I en alfabetisk skrift er det også viktig at elevene har forstått det en kaller det alfabetiske prinsipp og har det mange kaller ortografisk bevissthet:

4. at bokstaver kan representere språklyder og ord

Ordliste

ประมวลคำศัพท์

Distraktor สิ่งที่รบกวนสมาธิ

สิ่งรบกวน ในที่นี้มีความเกี่ยวเนื่องกันกับคำว่า " คำที่หลง" หรือ " กับดัก/หลุมพราง" การสร้างคำโดยมีอักษรรูปพยัญชนะหลายๆตัวอยู่ร่วมกัน และรวมถึงที่เป็นคำที่ถูกต้องในข้อทดสอบด้วย และเป็นการทำรูปภาพตามที่เขียนไว้ในข้อความ นักเรียนที่ไม่อ่านทั้งคำหรือทั้งข้อความ อาจจะถูก "หลอก" และอาจหาคำตอบได้

Dysleksi มีปัญหาเฉพาะในการอ่านหรือเขียน

เป็นคำศัพท์ทางวิชาการสำหรับผู้ที่มีปัญหาพิเศษในการอ่านและการเขียน คำนี้เป็นชื่อมาจากภาษากรีก `Dys` (ภาษากรีก: dus) แปลว่า สิ่งที่ไม่ได้เป็นอย่างที่ควรจะเป็น แต่ `leksis` แปลว่า `การอ่าน` เมื่อเป็นคำกริยาจะแปลได้ทั้ง `อ่าน` และ `พูด` `Leksi` ในภาษากรีกยังหมายถึง `คำ/คำศัพท์` อีกด้วย ผู้อ่านอาจจะได้รับคำอธิบายว่า "มีปัญหาในการอ่าน", "มีปัญหาในการพูด" และ "มีปัญหาเกี่ยวกับคำ" แต่ก่อนเชื่อว่า `dysleksi` เกี่ยวข้องกับการมองเห็น ฉะนั้น dysleksi จึงถูกเรียกว่า "โรคบอดตัวหนังสือ"

(อาการของความสับสนทางสมองทำให้มีความลำบากในการอ่านหนังสือ) ทุกวันนี้นักวิชาการหลายท่านกล่าวว่า dysleksi เกิดจากการมีปัญหาหรือมีข้อบกพร่องบางอย่างทางด้านภาษา (ดู fenomen) ในที่นี้แนะนำให้มีการถกเถียงปัญหา พูดคุยกันเป็นพิเศษ ในเรื่องปัญหาในการอ่านและการเขียน

Fenomen ปรากฏการณ์/ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น/ สิ่งที่เกิดขึ้น/สิ่งที่แสดงให้เห็น

บางสิ่งที่แสดงให้เห็นและเกิดขึ้น เป็นสิ่งที่คนเราสามารถสังเกตได้ สิ่งที่มีการเรียนการค้นคว้า อาจจะเป็นโรคภัยไข้เจ็บ แสงจากท้องฟ้า หรือมลภาวะเป็นพิษ เป็นต้น

Flytende คล่องแคล่ว/ คล่อง

ชัดเจน เป็นไปเองโดยอัตโนมัติ นักเรียนที่พูดหรืออ่านได้อย่างคล่องแคล่ว

Fonologisk การเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาโดยใช้เสียง

บางสิ่งที่เกิดขึ้นที่มีจำนวนหน่วยย่อยที่น้อยที่สุดเกี่ยวกับเรื่องของภาษา ในที่นี้ชี้แนะถึง "ภาษาโดยใช้เสียง"

เพราะเป็นคำที่ทุกคนรู้จัก นักค้นคว้า Liberman, 1997 กล่าวถึงการเคลื่อนไหวของการออกเสียง

ในส่วนที่น้อยที่สุดของภาษา ที่เข้าไปจัดการและคลอบคลุมบางส่วนของมันไว้

ดังนั้นเมื่อหลอมละลายการเคลื่อนไหวและเสียงเข้าด้วยกัน จึงไม่เป็นการงานต่อการทำงานที่จะได้ยิน

หรือจับความไม่ได้เมื่อเริ่มการอ่าน ในที่นี้เชื่อว่า ภาษาโดยใช้เสียง ไม่เหมือนกับภาษาที่ใช้อักษรรูปพยัญชนะ

เช่นคำว่า `hvem` ในภาษาออร์เวย์ มีอักษรรูปพยัญชนะอยู่สี่ตัว แต่ออกเสียงเพียงสามตัว เพราะ `h` ไม่ออกเสียง

ในภาษาอัลบาเนีย อักษรรูปพยัญชนะ `ë` บ่อยครั้งที่ไม่ไปเกี่ยวข้องกับการออกเสียง แต่ไปทำให้ตัวสะกด

ไปเปลี่ยนคำนั้นให้ยาวขึ้น ในแบบเดียวกันกับภาษาตุรกี g (ğ) ซึ่งอักษรรูปสระที่ไปเปลี่ยนคำ

จึงทำให้คำในภาษาอัลบาเนียและภาษาตุรกี มีตัวอักษรรูปพยัญชนะมากกว่าเสียง

ในภาษาอูรดูจะตัดอักษรรูปตัวสระเสียงสั้น ออกจากการเขียน

ฉะนั้นหลายคำในภาษาอูรดูจึงมีอักษรรูปพยัญชนะน้อยกว่าเสียง

ในการค้นคว้าเรื่องภาษายังมีการแยกแยะรายละเอียดของคำจำกัดความไว้ดีกว่านี้ แต่จะไม่กล่าวถึงในที่นี้

Fonologisk bevissthet ความรู้ความเข้าใจภาษาโดยใช้เสียง

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

1. คำในภาษาของการออกเสียง อาจจะเหมือนกันหรือต่างกัน

2. ในหนึ่งคำสามารถแยกออกเป็นส่วยย่อยของ: อักษรรูปตัวสะกด คำเริ่มต้นและคำสัมผัส และภาษาโดยใช้การออกเสียง เช่น คำว่า `stave` มีอักษรรูปตัวสะกด: sta-ve, มีคำเริ่มต้นและคำสัมผัส: st-ave, และมีการออกเสียงห้าเสียง: s-t-a-v-e

3. ภาษาเสียง สามารถทำให้เกิดการประสานรวมกัน (นำไปสู่การรวมกัน, การประสานกัน) ทำให้เกิดการสะกดและเป็นคำ นักค้นคว้าถกเถียงกันว่า นักเรียนจะต้องมีเหตุผลและมีสติในสิ่งที่เขาทำมากน้อยเพียงใด

เพื่อที่เขาจะสามารถเรียนการอ่านได้ และพัฒนาการทางสติของเขาจะพัฒนาไปแค่ไหน

ในขณะที่พวกเขากำลังเรียนการอ่านอยู่ ในการเขียนอักษรรูปพยัญชนะสิ่งสำคัญคือ นักเรียนจะต้องเข้าใจในสิ่งที่เรียกว่า หลักการของตัวอักษรรูปพยัญชนะ และมีสิ่งที่หลายคนเรียกว่า สติ(จิตสำนึก)ในการสะกดคำที่ถูกต้อง

4. อักษรรูปพยัญชนะสามารถใช้แทนภาษาเสียงและคำได้

Hukommelse Minne. Det å huske. En kan dele hukommelsen inn i et langtids- og et korttidsminne. Fra det ene henter vi fram informasjon, mens vi bruker det andre til å ta inn, eller jobbe med, informasjon i øyeblikket. Ting som læres, går fra korttids- til langtidsminnet. Mange psykologer snakker om *arbeidsminnet* istedenfor korttidsminnet.

Kartlegging Å finne ut av et terreng eller landskap. Kartlegging av leseferdighet betyr å finne ut av elevenes leseutvikling. Det engelske ordet er “screening”. Det er en første undersøkelse av en elev eller elevgruppe for å fange opp dem en mistenker kan ha problemer. *Testing* og *diagnostisering* er mer omfattende undersøkelser og gjelder stort sett én elev om gangen. Tester er ofte standardiserte (se dette). Lærerne kartlegger, mens spesialpedagoger og rådgivere i Pedagogisk psykologisk rådgivningstjeneste pleier å diagnostisere og eventuelt teste.

Korrelasjon Et statistisk mål som sier noe om sammenheng mellom resultater. Når det er korrelasjon mellom to delprøver vil elever som har høye skårer på den ene delprøven også har høye skårer på den andre, mens elever med lave skårer på den ene, vil ha lave skårer også på den andre. En regner at delprøvene da måler noe av det samme.

Ortografi Opprinnelig betyr ordet rettskrivning og stavemåte.

Prøve Et ord som dekker mange måter å få tak i elevenes kunnskaper på. Her brukes ordet ‘prøve’ om kartleggingsmaterialet. Det er én prøve for hvert trinn, mens hver prøve er delt inn i seks eller fire **delprøver**. Hver delprøve har flere **oppgaver**. Første kommer et par **øveoppgaver**. Én øveoppgave står ikke som ledd i en spesiell delprøve, men kommer foran delprøver med begrenset tid. Den øveoppgaven skal gi elevene en følelse av hvor lenge ett minutt varer.

Rettemal/fasit Mønster eller modell som viser læreren hva som er riktige svar på oppgavene. For den som kan førstespråket, vil svarene stort sett gi seg selv, bortsett fra svarene på bokstavediktaten.

Standardavvik Et statistisk mål som sier noe om hvor stor spredning eller forskjell det er på elevenes resultater.

Standardisering Noe en gjør ut fra teorier i statistikk for å kvalitetssikre prøvene. En standardisering innebærer at man kan sammenligne elever som tar prøven, med de elevene som først har vært med i utarbeidingen av den. En sier at de elevene som er valgt først, i det en kaller utvalget, representerer de elevene som skal prøves eller testes etterpå. Det er for at elevene i utvalget ikke skal være spesielle (ekstra rike, ekstra fattige, ekstra ukonsentrerte osv). Er elevene i utvalget for spesielle, kaller en utvalget skeivt. Vanligvis skal elevene i utvalget velges ut på en statistisk riktig måte (tilfeldig). Det bør også være mange nok elever i utvalget. Kartleggingsprøvene på norsk (Læringssentret, 1997 og 2001) er standardiserte.

Spesifikk Særegen eller typisk (som ikke henger sammen med andre ting).

Tiltak Er definert i heftet: Tiltak og idéer. Det handler om det en kan gjøre, eller gjør, for å hjelpe elevene. ‘Å taka til’ betyr ‘å begynne’ på norsk. Det vises også til Hauge (2004) og Bøyesen (2004 og 2005) for generelle pedagogiske tiltak.

Hukommelse ระบบความจำ

การระลึกถึง/ การจำได้ /การระลึกได้ หรือ ความทรงจำ ซึ่งแบ่งออกเป็นความจำได้ในช่วงเวลายาว และความจำได้ในช่วงเวลาสั้น ความจำด้านหนึ่งเราใช้ไปรับข้อมูลมา ส่วนอีกด้านหนึ่งเราใช้เก็บข้อมูลไว้ หรือทำงานกับข้อมูลในช่วงเวลานั้น สิ่งที่เราเรียนรู้ จะเริ่มจากความจำในช่วงเวลาสั้นไปสู่ความจำในช่วงเวลายาว นักจิตวิทยาหลายคน กล่าวถึง *การทำงานเพื่อการจำได้* แทนการจำได้ในช่วงเวลาสั้น

Kartlegging วิธีการวิเคราะห์

การค้นหาคำศัพท์ หรือ ลักษณะ วิธีการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การค้นหาพัฒนาการในการอ่านของนักเรียน ภาษาอังกฤษเรียกว่า "screening" "จาก/ ที่กำบัง/ปกปิด" เป็นการตรวจสอบขั้นแรกสำหรับนักเรียนรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เพื่อค้นหาเด็กที่สงสัยว่าจะมีปัญหา *การทดสอบ และวินิจฉัย* จะทราบผลมากกว่าการตรวจสอบครอบคลุมหลายๆด้าน และทราบเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล การทดสอบ จะเป็นมาตรฐานมากขึ้น(ดูจากสิ่งนี้) ครูจะเป็นผู้ทำการวิเคราะห์ แต่ครูพิเศษที่สอนภาษาออร์ท และ อีกหนึ่งท่านซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านจิตวิทยาการศึกษา (PPT)จะเป็นผู้วินิจฉัย และอาจจะทำการตรวจสอบด้วย

Korrelasjon ภาวะที่สัมพันธ์กัน

เป้าหมายทางสถิติได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ว่า ในระหว่างข้อทดสอบสองตอน เมื่อนักเรียนทำคะแนนของข้อทดสอบตอนใดตอนหนึ่งได้สูง นักเรียนก็จะได้คะแนนของอีกตอนหนึ่งสูงด้วย แต่ถ้านักเรียนทำคะแนนของตอนใดตอนหนึ่ง ได้ต่ำ ของอีกตอนหนึ่งก็จะได้คะแนนต่ำด้วย ฉะนั้นในข้อทดสอบของแต่ละตอน ก็สามารถวัดได้เหมือนกัน

Ortografi การสะกดคำที่ถูกต้อง

จากที่มาเดิม หมายถึง วิธีสะกดและเขียนคำที่ถูกต้อง

Prøve การทดสอบ /ข้อทดสอบ

เป็นคำหนึ่ง ซึ่งครอบคลุมถึงวิธีการต่างๆในการค้นหาความรู้ความสามารถของนักเรียน ในที่นี้ใช้คำว่า "การทดสอบ" เป็นอุปกรณ์ของวิธีการวิเคราะห์ จะมีการทดสอบของแต่ละระดับชั้น ในแต่ละการทดสอบ จะมีข้อทดสอบแบ่งเป็นหกหรือสี่ตอน ในแต่ละตอนจะมีข้อทดสอบหลายๆข้อ เริ่มสองข้อแรก จะเป็นตัวอย่างให้ฝึกทำข้อทดสอบ

Rettemal/fasit คำตอบที่ถูกต้อง

รูปแบบหรือแบบอย่าง ที่จะทำให้อุทราธว่าคำตอบใดที่ถูกต้องเหมาะสมกับข้อทดสอบนั้น สำหรับคนที่รู้ภาษาแม่(ภาษาไทย)ส่วนใหญ่ก็จะเข้าใจในคำตอบ ยกเว้นคำตอบเกี่ยวกับการเขียนอักษรรูปพยัญชนะตามคำบอก

Standardavvik มาตรฐานความแตกต่าง/ มาตรฐานความเบี่ยงเบน

เป้าหมายทางสถิติ ซึ่งจะบอกเกี่ยวกับ ผลคะแนนของนักเรียนว่ามีการกระจายหรือแตกต่างกัน มากน้อยอย่างไร

Standardisering ทำให้เป็นมาตรฐาน

สิ่งที่ทำขึ้นจากทฤษฎีสถิติเพื่อที่จะให้การทดสอบมีคุณภาพที่มั่นใจได้ การทำให้เป็นมาตรฐาน หมายถึง การที่สามารถเปรียบเทียบนักเรียนที่เข้ารับการทดสอบ กับนักเรียน ที่เคยเข้าร่วมในการทำการทดสอบนี้มาก่อนแล้ว โดยเรียกนักเรียนที่คัดเลือกมานี้ว่า "ที่ได้รับการคัดเลือก" ให้เป็นตัวแทนนักเรียนที่จะทำการทดสอบหรือทดลอง นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกมานี้จะต้องไม่มีอะไรเป็นพิเศษ (ร่าเริงมาก ยากจนมาก หรือไม่ตั้งใจเรียนมาก ฯลฯ) ถ้านักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกมานี้มีอะไรเป็นพิเศษจะเรียกว่า "การคัดเลือกเอียง" โดยปกติแล้ว การคัดเลือกนักเรียนจะถูกต้องตามสถิติ (คือสะเปะสะปะ) และควรจะให้นักเรียนให้เพียงพอกับการคัดเลือก ข้อทดสอบวิธีการวิเคราะห์ภาษาออร์เวย์นี้ (Læringssentert, 1997และ 2001) ได้ทำให้เป็นมาตรฐานแล้ว

Spesifikk จำเพาะ /เจาะจง

แปลกประหลาด หรือลักษณะเฉพาะตัว (ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่นๆ)

Tiltak ความพยายาม /ความอดสาหัส

ในสมุดนี้ได้นำคำจำกัดความไว้ว่า : ความพยายาม ความคิดเห็นและความคิด ซึ่งเกี่ยวกับสิ่งที่สามารถทำ หรือทำได้ เพื่อที่จะช่วยนักเรียน `Å taka til` ในภาษาออร์เวย์หมายถึง เริ่ม/ เริ่มต้น/ ลงมือ ซึ่งเขียนไว้โดยทั่วไปในหนังสือความพยายามในการเรียนการสอน ของHauge (2004) และ Bøyesen (2004 และ 2005)

Fasiter(Rettemaler) 2. trinn

Delprøve 1. Bokstavediktat

ก k	ถ th	ภ ph	อ ?
ล l	ว w	จ ch	ง ng

1	บ b	ม m	ป p	ด d
2	ป p	ท th	น n	ห h
3	ด d	ฟ f	ห ch	ส s
4	น n	ม m	ห ch	บ b
5	ด d	น n	ด t	ศ s
6	จ ch	น n	ว w	ง ng
7	ล l	จ ch	ย j	ร r
8	ร r	ว w	ง ng	จ ch
9	ล l	ย j	ร r	ง ng
10	ด t	ด d	ม m	น n
11	ถ th	ภ ph	ย j	ก k
12	ป p	ฟ f	พ ph	ข kh
13	ช ch	ข kh	ป p	บ b

14	ม m	บ b	ต t	ป p
15	ท th	ห h	ด d	ก k
16	ต t	ด d	ส S	ค kh
17	อา a:	ไอ aj	โอ อ:	อำ am
18	ไอ aj	ไอ aj	โอ อ:	เอ e:
19	อีอ u:e	เอ e:	อี i:	อี ue
20	อา a:	ไอ aj	โอ อ:	อำ am

Delprøve 2. Å skrive den første bokstaven i et ord

• ปลา	(plaa) fisk (identifikasjonsord)	ป
• ฝนตก	regn (ikke identifikasjonsord)	ฝ
25. กบ	(k) frosk	กบ
26. ธง	(t ^h ong) flagg	ธง
27. สบู่	(s) såpe/sepe	สบู่
28. มด	(mot) maur	มด
29. ร่ม	(r) paraply	ร่ม
30. ฝา	(f) lokk	ฝา
31. ถนน	(t ^h) vei	ถนน
32. จมูก	(chamùug) nese	จมูก
33. ประตู	(p) dør	ประตู
34. นกยูง	(n) påfugl	นกยูง
35. หัวใจ	(ha:) hjerte	หัวใจ
36. วงกลม	(w) sirkel	วงกลม

Delprøve 4. Å skrive den siste bokstaven i et ord

• คลื่น	bølge	น (n)
• เป็ด	and	ด (d)
1. ดาบ	sverd	บ (b)
2. นิ้ว	finger	ว (w)
3. องุ่น	druer	น (n)
4. ขวด	flaske	ด (d)
5. ผู้ชาย	mann	ย (j)
6. ช้อน	gaffel	ม (m)
7. กล้วย	banan	ย (j)
8. กำแพง	mur	ง (ng)
9. ขนนก	fjær	ก (g)
10. ชุดนอน	pysjamas	น (n)
11. กุญแจ	nøkkel	แจ (che:) ²⁷
12. ยีราฟ	sjiraff	ฟ (f)

²⁷ Her regnes både แจ og จ som korrekt bokstav

Ordlesing

Deprøve 5. Ord til bilde

Øveoppgavene

A	แม่ไก่ (mækaj) høne	ปาก munn	เปิด (pet) and	จมูก nese
B	เพชร diamant	ถ้วยชา (toue) kopp	องุ่น druer	กล้วย (kloue) banan

Delprøven

1	ช้าง elefant	เสือ tiger	เสื้อยืด genser	กล้องถ่ายรูป fotoapparat
2	จมูก nese	ลิง ape	ลิ้น tunge	รถจักรยาน sykkel
3	นก fugl	ตา øye	ปราสาท palass	ปลา fisk
4	แมว katt	กางเกง bukse	หมิน pinnsvin	กระต่าย kanin
5	ขนมปัง brød	ดาว stjerne	พระจันทร์/ ดวงจันทร์ måne	อูฐ kamel

6	ประตู dør	กำแพง mur	ปู krabbe	ของขำ presang
7	รถไฟ tog	ดอกกุหลาบ rose	ตุ๊กตา dukke	จิ้งจก firfirsle/gekko
8	สิงโต løve	ยีราฟ sjiraff	ตัวต่อ veps/bie	ผีเสื้อ sommerfugl
9	ขนมเค้ก kake	ขนนก fjær	ผม hår	ว่าว drage
10	แว่นตา briller	ขนตา øyevipper	หู øre	กางเกง bukse

11	หน้าต่าง vindu	บันได trapp	ไดโนเสาร์ dinosaur	กระถัง bøtte
12	แมว katt	งู slange	แมงมุม edderkopp	มงกุฏ krone
13	หัวใจ hjerte	ผู้หญิง dame	ผู้ชาย mann	ต้นไม้ tre
14	ร่ม paraply	คลื่น bølge	กล่อง eske	วงกลม sirkel
15	ดาบ sverd	ต้นไม้ tre	บ้าน hus	ดอกไม้ blomst
16	นกยูง påfugl	นกหวีด fløyte	รถบัส buss	รองเท้า sko
17	เงิน/สตางค์ penger	นาฬิกา klokke	นกแก้ว papegøye	เก้าอี้ stol
18	กระดาน tavle	กรรไกร saks	กระดาน ark	หนังสือ bok
19	ชุดไทย thaidress	bad(ekar)	ชุดนอน pysjamas	รถบรรทุก lastebil
20	สี่เหลี่ยม firkant	สิ่งใด løve	พระอาทิตย์/ ดวงอาทิตย์ sol	วงกลม sirkel
21	โต๊ะ bord	เป้าหมาย mål	จิ้งจก firfirsle	จดหมาย brev

Delprøve 6. Bilde til ord

Øveoppgavene

นิ้ว finger	หวี kam	ว่าว drage	วงกลม sirkel
ผม hår	คลื่น bølge	เข็ม nål	ดาว stjerne

Delprøven

1	ยาย bestemor	ไข่ egg	บันได stige	ไก่ kylling
2	ม้า hest	มด maur	ใหญ่ stor	หนู mus
3	เสือ tiger	บ้าน hus	สบู่ såpe/sepe	สะพาน bru
4	ก้ม bøye seg	กุ้ง reke	เกาะ øy	กบ frosk
5	ลิ้น tunge	ล้อ hjul	คลื่น bølge	ลื่น glatt
6	แมว katt	หมอ doktor	หมา hund	อาหาร mat
7	กองไฟ bål	ไฟ ild	รถยนต์ bil	รถไฟ tog
8	งาน jobb	ongุ่น druer	เงิน penger	น่อง legg
9	กวน røre	กล่อง eske	ถนน vei	นาฬิกา klokke
10	หัวใจ hjerte	หัวเข่า kne	แหวน ring	กระดาษ papir
11	ปลา fisk	ปราสาท palass/slott	ประตู dør	โรงรถ garasje

12	ช้อน skje	พู่กัน pensel	มีด kniv	ช้อน gaffel
13	หนังสือ bok	หม้อ gryte	หมอ doktor	หมวก hatt
14	ยาสีฟัน tannpasta	ยาว lang	ยางลบ viskelær	ยิ้ม smile

15	หมวด bart	หน้าต่าง vindu	เท้า fot	ทอง gull
16	แก้ว glass	นกแก้ว papegøye	แกะ sau/lam	อากาศ luft
17	กำแพง mur	กรรไกร saks	กระดาด ark	กระโปรง skjort
18	กระโดด hoppe	กระต่าย kanin	กระเป๋า veske	กุญแจ nøkkel
19	ฟักทอง gresskar	ฟ้าแลบ lyn	ฟาก side, kant	ฟ้อนรำ danse (tradisjonelt)
20	กระถัง bøtte	กระดาด serviett	กระดาน tavle	กระโปรง skjort
21	ถุงเท้า sokk	เท้า fot	ถุงมือ vante	ทอง gull

Rettemaler 3. trinn

Delprøve 1. Ordkjeder

• เครื่องบิน/เสือ/ดอกไม้	fly tiger blomst
• ฟองน้ำ สุนัข พระจันทร์	svamp hund måne
• ปาก ต้นไม้ หวี	munn tre kam
1. สิงโต กระดาษ กระเป๋า	løve ark veske
2. ดินสอ ประตู ูป่า	blyant dør skog
3. สะพาน เล็บ เติ่ง	bro negl seng
4. ฟัน ตัวต่อ รถยนต์	tann veps bil
5. หนังสือ แมลงวัน ศีรษะ	bok flue hode
6. เงิน งู ผม	penger slange hår
7. แก้ว ปลา เด็ก	stol fisk barn
8. กล้อง หมวก บ้านใด	eske hatt trapp
9. ครู เมฆ รถไฟ	lærer sky tog
10. ใบไม้ ว้าว กระต่าย	blad drage kanin
11. กางเกง แดงกว่า มีด	bukse agurk kniv
12. ผู้หญิง กำแพง แม่ไก่	dame høne mur
13. สบู่ นม ลูกบอล	såpe melk høne
14. ข้างนอก หมอ ไฟ	ute doktor lys
15. เท้า ขวด ผู้ชาย	fot flaske mann
16. นิ้ว กระถัง วัน	finger bøtte dag
17. ดี ลูกโป่ง คลื่น	god ballong bølge
18.ไข่ เสื้อคลุม ธง	egg jakke flagg
19. ลิ้น แหวน ถ้วย	tunge ring kopp
20. เรือ ม้า ขนมอบั้ง	skip hest brød
21. โรงเรียน แจกัน กาว	skole vase lim
22. นาฬิกา หัวใจ ตู	klokka hjerte skap
23. หิมะ รถบัส แมว	snø buss katt
24. ตัวเลข ขนมอบี้ก ข้างล่าง	tal kake ned

Delprøve 2. Setninger

- A Mali tegner.
B Her ser du to mus.
-

- 1 Tithima løper.
- 2 Nugol skriver i en bok.
- 3 Her er tre epler.
- 4 Nisa sitter på en hest.
- 5 I butikken er det mange fugler.
- 6 Dette er to fine fisker.
- 7 Skoen er ødelagt.
- 8 Manas hjelper far med å bake en kake.
- 9 Anan takker for en fin presang.
- 10 Det er morgen og alle elevene går til skolen.
- 11 Phithi kom aller først til bussen.
- 12 Niramai liker å spise når hun kommer hjem fra skolen.
- 13 Fuglene fløy tvers over vannet.
7. Hunden hoppet høyt opp i lufta.
8. Det kom så mye regn at det ble en elv i gaten.
9. Alle elevene i klassen fikk hver sin iskrem.

Delprøve 3. Gåter

A Jeg vokser på bakken. Jeg har grønne blader. Jeg er en...

- 1 Jeg liker å være ute om natten. Jeg kan fange mus. Jeg er en...
- 2 Alle som bruker meg, må være forsiktige. Jeg brukes til å skjære ting med. Jeg er en...
- 3 Du kan bruke meg når det regner. Da blir du ikke så våt. Jeg er en...
- 4 Fargen min er gul eller grønn. Du kan spise meg, men ikke skallet mitt. Jeg er en ...
- 5 Barn kan sitte på meg. Hvis noen dytter meg, kan jeg svinge fram og tilbake. Jeg er en..
- 6 Jeg viser filmer og nyheter. Du kan slå meg av eller på. Jeg er en...
- 7 Når folk skal ut og reise, kan de bruke meg. Jeg kjører på veien. Jeg er en..
- 8 Du kan lese i meg. Jeg blir kastet når alle er ferdig med meg. Jeg er en...
- 9 Når det er natt, kan du ofte se meg. Jeg lyser og kan bli stor og rund eller smal og tynn. Jeg er ...

Delprøve 4. Instruksjonsoppgave. Fargelegging

Nisa spiser kake. Kjolen hennes er blå, og hatten hennes rød.

Manas drikker grønn brus og har gul hatt. Buksa hans er blå. Mali har på seg en buksedrakt med den samme fargen som brusen til Manas. Kronen på hodet hennes er rød, akkurat som skoene hennes. En ballong ser ut som et hjerte og er gul. En annen ballong ser ut som en måne og er blå. Den runde ballongen har grønn farge.

Registreringskjema for enkeltelever, trinn 2, thai

Skjemaet er til bruk der læreren eller ressurslæreren ønsker en mer detaljert analyse av elevens skårer. *Grense* er foreløpig bekymringsgrense og elevens *skåre*, er antall rette eleven har på delprøven. *Feiltyper og forvekslinger* er for eksempel når eleven har krysset av for O istedenfor U på bokstavediktaten. Under drøfting av svarene på delprøvene i denne veiledningen står det nærmere beskrevet hvilke feil en kan forvente at noen elever gjør.

Elevens navn:

Trinn:

Skole:

	Antall mulige	Grense	Elevens skåre
Bokstavediktat	20	15	
feiltyper:			
Skrive første bokstav	12	5	
feiltyper:			
Koble store og små bokstaver	16	11	
feil/forvekslinger			
Skrive siste bokstav	12	2	
feil/forvekslinger:			
Ordlesing, ord til bilde	21	3	
forvekslinger			
Ordlesing, bilde til ord	21	3	
forvekslinger:			
Vurdering av arbeidet med prøven:	blid ☐	nøytral ☐	sur ☐

Eventuelle kommentarer

Registreringsskjema for enkeltelever, trinn 3, thai

Navn:

Trinn:

Delprøver	antall oppgaver	bekymringsgrense	elevenes skåre
Ordkjeder	24	10	
Setninger	16	11	
Gåter	9	4	
Fargelegging	9	3-4	
Elevens vurdering av arbeidet	blid ☐	nøytral ☐	sur ☐

Registreringsskjema for en elevgruppe, trinn 2

Elevers navn/nr	Bokstav diktat	Skrive første bokstav	Koble bokstaver	Skrive siste bokstav	Ord til bilde	Bilde til ord	Elevers vurdering

Registreringsskjema for en elevgruppe, trinn 3

Elevers navn/nr	Ordkjeder	Setnings-lesing	Gåter	Fargelegging	Elevers vurdering

Litteratur

- Kartlegging av leseferdighet 2.klasse. Læringssenteret 2001.
- Kartlegging av leseferdighet 3.klasse. Læringssenteret 1997.
- Kartlegging av leseferdighet. Lærerveiledning for 2.klasse. Lærerveiledning for 3.klasse. Idéhefte for 2. og 3. klasse. Læringssenteret 2001.
- Brun, V. 1994: Thai-dansk ordbok. Med assistanse fra Bundhit Pein-amphai. Utgitt av forfatteren. Craftmanns press. Bangkok.
- Bøyesen, L. 1999: En kort oversikt over albansk, arabisk, somali, tyrkisk, urdu og vietnamesisk. I: Hauge, A. M.: Lærerveiledning småskolen. Generell del. Norsk som andrespråk for språklige minoriteter. Oslo: Cappelen.
- Bøyesen, L. 2001: Tosprogede elever og dysleksi. Nyt om ordblindhed nr. 29 december 2001. Artikkel på <http://www.dvo.dk/> under lenken: Hva laver vi og så: Nyhedsbrev.
- Bøyesen, L. 2002: Kartleggingsprøver på forskjellige minoritetsspråk i Norge. Artikkel på Skolenettet under Flerkulturell opplæring (se anvisning til denne lenken under nettadresser).
- Bøyesen, L. 2003: Lesing på to språk. En undersøkelse av tyrkisk-norske grunnskoleelevers lesing det siste året av mellomtrinnet. HiO rapport 2003 nr 24, kan bestilles via HiOs nettbokhandel.
- Bøyesen, L. 2004. Begynneropplæring i lesing og skriving for minoritetselever. Noa-nett, Cappelen; <http://noa.cappelen.no/>
- Bøyesen, L. 2005: Lese- og skriveopplæring når norsk er andrespråk. I: Leik og Læring. Grunnleggjande lese- og skriveopplæring på 1. trinn. Lesesenteret. Universitetet i Stavanger.
- Bøyesen, L. 2006: Kartlegging og utredning - sikring eller marginalisering? I: Brock-Utne, B og Bøyesen, L (red.): Å greie seg i utdanningssystemet i nord og i sør. Innføring i flerkulturell og komparativ pedagogikk samt området utdanning – utvikling. Bergen: Fagbokforlaget.
- Bøyesen, L. 2008a: Flerspråklighet og lese- og skrivevansker. I: Bjar, L. (red.): *Det er språket som bestemmer! Læring og språkutvikling i grunnskolen*. Landslaget for norskundervisning: Fagbokforlaget.
- Bøyesen, L. 2008b: Lesing og leseproblemer innen forskjellige ortografier. Kartlegging og vurdering av flerspråklige elever. I: *NOA norsk som andrespråk*, Vol 23, nr 1. Oslo: Novus.
- Bøyesen, L. 2008c: Systematisk lærersamarbeid om fagopplæring og lese- og skriveopplæring. I: Aamodt, Sigrun og Hauge, An-Magritt: *Familielæring og andre modeller innenfor flerkulturelt pedagogisk arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Bøyesen, L. 2009: *Mangfold i språk og tekst. Leseopplæring i et flerspråklig perspektiv*. Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger og Utdanningsdirektoratet.
- Bøyesen, L.: Lesing i alle fag for flerspråklige elever. I: *Fagbok i bruk i alle fag i videregående skole*. Margunn Mossige og Toril Frafjord Hoem (red): Utdanningsdirektoratet og Lesesenteret. Hftet er en del av veiledningsmateriellet Fagbok i bruk, utgitt av Lesesenteret i Stavanger,
- Bøyesen, L. 2013: Lesing og tekst. Samarbeide mellom foreldre og skole. I: : Sigrun Aamodt, An-Magritt Hauge (red): *Snakk med oss. Samarbeid mellom foreldre, barnehage og skole i et flerkulturelt perspektiv*. Oslo: Gyldendal akademiske.
- Ehri, L. 1998: Research on reading to read and spell: A personal-historical perspective. *Scientific studies of reading*, 2 (2), 97-114.
- Elbro, C. 1990: Differences in Dyslexia. Copenhagen: Munksgaard.
- Geva, E. og Siegel, L. S. 2000: Orthographic and cognitive factors in the concurrent development of basic reading skills in two languages. I: *Reading and Writing. An interdisciplinary journal*. Vol 12. Dordrecht: Kluwer. s. 1-30.
- Hauge, AM: 2004: Den felleskulturelle skolen. Om arbeid i språklig og kulturelt mangfold. Universitetsforlaget.
- Husby, O. 1991: Vietnamesisk grammatikk. En innføring i vietnamesisk grammatikk sett med norske øyne. Trondheim: Friundervisningen forlag.
- Husby, O. og Silva, E. 1992: Tamilsk grammatikk. Trondheim: Friundervisningen forlag.
- Høien, T. 1999: Theories of Deficits in Dyslexia. I: Lundberg, I., Tønnesen, F. E. og Austad, I. (red): *Dyslexia: Advances in Theory and Practice. Neuropsychology and Cognition*. Vol 16. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Høien, T. og Lundberg, I. (red) 2000: Dyslexia: From Theory to Intervention. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Liberman, A. M. 1997: How Theories of Speech Affect Research in Reading and Writing. I: Blachman, B. A. (red): Foundations of Reading Acquisition and Dyslexia. Implications for Early Intervention. N. J: Lawrence Erlbaum Ass.

LS og SLF 2002: Veiledning for prøvene "Kartlegging av leseferdighet" brukt overfor elever med norsk som andrespråk 2. 3. 5. og 7. trinn: <http://ressursbanken.ls.no/kartlegging/>

Morén, B. og Zsiga, E. The Lexical and Post-Lexical Phonology of Thai Tones. I: Natural Language and Linguistic Theory, Volume 24, Number 1, February 2006, pp. 113-178(66). Springer

Oftedal, M. P. 2000: Diagnostisering av ordavkodingsvansker: En prosessanalytisk tilnærmingssmåte. Avhandling fremlagt for dr. philos-graden ved Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen.

Snowling, M. og Nation, K. 1997: Language, Phonology and Learning to Read. I: Snowling, M. og Hulme, C. (red): Dyslexia: Biology, Cognition and Intervention. London: Whurr.

Noen aktuelle nettadresser:

NAFO ligger under Høgskolen i Oslo og Akershus: <http://www.hioa.no/nafo>

Tilknyttet denne siden er en nettside for flerspråklige elever, foreldre og tospråklige lærere, **Tema morsmål:** <http://morsmal.no/index.php/no/>

Utdanningsdirektoratet: www.udir.no har generell informasjon om sine aktiviteter, rapporter, konferanser og materiell.

Deichmanske bibliotek har eget søkested for litteratur og lenke til det flerspråklige bibliotek <http://www.dfb.deichman.no/>

En spennende nettadresse med oppslag om morsmålsundervisning i Sverige: <http://modersmal.skolutveckling.se/pamodersmal/>

Noe om skriftsystemet og transkribering på thai

Det vises til Viggo Bruns oversikt i Thai-dansk ordbok (1994), til Wikipedia²⁸ og til Aschehoug og Gyldendal: Store norske leksikons nettutgave²⁹. Den som vil gå dypere inn i dette, anbefales å lese artikler skrevet av språkforskere. Oppsettet her er en liten omarbeidelse av en oversikt gitt av tospråklig samarbeidspartner, men hun har ikke ansvaret for beskrivelsen av thai.

Skriftsystemet er som nevnt på side 23 en abugida. Det er et skrivesystem der hver bokstav innebærer en konsonant og en gitt, kort vokal. Bokstavene for konsonantene står først. Rekkefølgen følger det indiske systemet som er inndelt ut fra konsonantens artikulasjonssted. En starter med stedet bak i munnen og går videre framover og mot leppene - omvendt av det en ofte gjør i europeisk språkforskning - med velarer (lyder som artikuleres nær svelget) foran palataler (der tungespissen berører den bløte gummen) foran retroflekser (der tungespissen slår bakover og opp mot den harde ganen), foran dentaler (der tungespissen berører baksiden av fortennene) og labialer (leppelyder).) Lukkelyder (for eksempel k) kommer før nasaler (for eksempel ng)- de sistnevnte artikulert med luftstrømmen gjennom nesa) Så følger halv vokaler (konsonanter en kan artikulere over en viss tid der luftstrømmen ikke er så blokkert, og lateraler (konsonanter der luftstrømmen går ut på hver side fordi midtpartiet av ganen er blokkert), uavhengig av artikulasjonssted, og til slutt mer bakre konsonanter igjen, som h og glottale støt. De siste bokstavene her, brukes også som en form for plassholdere. **๑** kan bære en vokal først i ord, fordi vokaler ikke kan stå først, mens **๒** som tilhørere

²⁸ http://en.wikipedia.org/wiki/Thai_alphabet (hentet ned 01022008)

²⁹ <http://www.snl.no/article.html?id=776039> (hentet ned 29.01.2008):

Thai, hovedspråk og offisielt språk i Thailand, tilhører språkgruppen tai i språkfamilien kadai. Språket kan inndeles i fire hoveddialekter: sør-, nord-, nordøst- (som ligner mye på lao i Laos) og sentral-(bangkok-)thai, hvorav den siste regnes for standardspråket og forstås over hele landet. Thai er et enstavelses tonespråk (5 toner i standardspråket) uten bøyingsformer, men med konstant ordstilling (SVO). Thai har 21 konsonanter, 9 vokaler (korte og lange) og 3 diftonger. Alfabetet er en tilpasning av den sør-indiske brahmi-skriften, og ble første gang brukt i 1293. Alfabetet inneholder 42 konsonanttegn, en lang rekke vokaltegn og fire tonetegn, som sammen med stavelsestypen, konsonantklassen og vokallengden angir hver stavelses tone. Thai inneholder en lang rekke lånnord, i første rekke fra pali og sanskrit (religiøst, litterært og teknisk vokabular), men også fra khmer, kinesisk, malayisk og engelsk. Thai bruker dessuten et differensiert vokabular avhengig av den relative sosiale status og aldersmessige plassering hos taler og tilhører.

en konsonantklasse som gir en høy tone, kan brukes til å markere en høy tone foran en konsonant som ikke har en egen fonetisk tvilling som kan angi høy tone. Når **a** står alene, betegner et såkalt glottalt støt, i lydskrift ? (jfr dansk, som også har et slikt støt fra halsen).

Lukkelydene (plosivene) kan være *med* og *uten* styrke på luftstrømmen når de står først i ord. I det førstnevnte tilfelle kalles de aspirerte, i det sistnevnte - uaspirerte. På norsk er lukkelydene alltid aspirerte når de står først i ord. En markerer dette i lydskrift med en liten h etter konsonanten: k^h, evt slik uttalen er på engelsk, med ch (ç) som aspirert, mens c står for den tilsvarende konsonanten uten aspirasjon. På denne måten står altså t^h for en aspirert t-lyd.

Den thailandske abugidaen er utviklet for også å kunne uttrykke det språket som brukes i hellige buddhistiske skrifter, pali - et indisk språk. Derfor finnes det et sett med bokstaver, knyttet til konsonanter som ikke finnes på thai. En kan si at det blir dobbelt opp, for thaitalende elever.

I tillegg har thai ordtoner. Konsonantene er inndelt i klasser, alt etter sitt forholdt til ordtonen som hører til. Tonetegnene er hentet fra tallene 1-4 i et indisk språk. Sammen med konsonant-klassen i framlyd, vokallengde og kjennetegn ved utlydskonsonanten, og eventuelt tonetegn, kan en regne seg fram til hvilken av de fem tonene: høy, i midten, lav, stigende eller fallende tone, som er uttrykt i skriften. Språkforskere nyanserer og diskuterer denne inndelingen. Tonene ser ut til ikke å være alene fallende eller stigende, men like gjerne fallende og stigende eller stigende og fallende. Det framsettes også en hypotese om at tonen er knyttet til en tidsenhet som kalles mora, som ikke er helt det samme som en stavelse (Morén og Zsiga 2006). At tonesystemet er komplisert og interessant, ser de ut til å være enige om.

Det er korte og lange vokaler i thai, noe som gjennomgående markeres i skrift. Dette systemet gir på langt nær en en-til-en forbindelse mellom språklig enhet og bokstav eller bokstavtegn. Så thai er i høy grad ugjennomsiktig.

Det er flere måter å translitterere den thailandske abugidaen på. I Thailand finnes en offisiell versjon, knyttet til det kongelige thailandske instituttet (RTI), i tillegg til en del andre måter.

Transkriberingen/translittereringen under her er en blanding av den offisielle måten, men med lydskrifttegn hentet fra IPA (det internasjonale fonetiske systemet) for å gjøre framstillingene mer entydig for en norskspråklig leser. Viggo Bruns transkribering for utlyd er også brukt her³⁰. I oversikten over vokalene står IPA-symbolene først, så en tilpasning bygget delvis på norske vokaler. Thai har bakre vokaler som ʊ (norsk o-lyd), men også - ɤ, en urundet bakre o-lyd. Så har en Φ, en urundet ø-lyd sammen med o, også en rundet men bakre ø-lyd; i tillegg til ɛ, E ɔɣ ɔ, vokaler som minner om norske e- og æ- og å-lyder).

³⁰ I Wikipedia står begge oppført, men de latinske bokstavtegnene for utlydene følger ikke de samme som hos Viggo Brun (1994).

Appendiks

Veiledende grenser for språkene i kartleggingsprøvene

Som nevnt er grensene bare veiledende, og de må ikke brukes mekanisk. Læreren bør i tillegg til kartleggingsprøvene også bruke skjønn i forhold til hva som er rimelig å forvente av en med elevens bakgrunn og undervisningserfaringer. Resultatene på kartleggingsprøvene bør også settes i sammenheng med andre eksempler på og erfaringer med elevens lesing og skriving på morsmålet. Etter hvert bør denne tilnærmingen gjelde elevens ferdigheter på majoritetsspråket og resultatene på begge språk vurderes opp mot hverandre.

De veiledende grensene er beholdt for å sikre at ikke ferdighetene til flerspråklige elever som har vært en stund i innvandringslandet, blir overvurdert. Det er verd å merke seg at selv for elever som tilhører språkgrupper som er kommet relativt nylig, men har fått leseopplæring i innvandringslandet, skårer ikke elevene gjennomsnittlig like høyt som de majoritetsspråklige elevene gjør på tilsvarende prøver på sitt morsmål. Det er trolig fordi de flerspråklige elevene får færre timer med leseopplæring og mindre stimulering på morsmålet enn majoritets elevene. Samtidig må en være klar over at om elevene nettopp har innvandret, og har fått leseopplæring på morsmålet sitt i hjemlandet, er det rimeligere å tenke seg høyere bekymringsgrenser på morsmålsprøvene. De bør da settes omtrent som grensene for tilsvarende prøver for majoritets elevene.

Når det gjelder de veiledende grensene som er satt for disse prøvene, har utgangspunktet vært å forsøke å lage prøver tilsvarende dem som finnes for majoritetsspråket norsk. Lesesenteret i Stavanger har laget slike prøver, og de ansvarlige der satte i sin tid en grense på 20% for å kunne gå videre og fange opp elever som kanskje har problemer med lesning og skriving.³¹ De norske prøvene har imidlertid representative utvalg der en kan stole på at elever som skårer under grensene, virkelig tilhører de 20% som skårer lavest. Prøvene på morsmål er ikke prøvd ut på representative utvalg. Utvalgene er mindre, og de er ikke trukket tilfeldig. Små utvalg gir ofte større spredning, i tillegg til at morsmålsferdigheter også ser ut til å variere mer blant flerspråklige elever enn enspråklige i innvandringslandet. De 5 første språkene, albansk, somali, tyrkisk, urdu og vietnamesisk, har imidlertid relativt store utvalg, og resultatene hadde tilnærmet en normalfordeling, så her er det satt veiledende grenser ut fra fordelingene av resultater. For senere språk med stor spredning og store standardavvik, er standardavviket justert ut fra øvrige standardavvik, og for språk med tilsvarende skrift. Spredningen i resultater for språk som arabisk, persisk og sorani har vært stor, så her er standardavviket for urdu brukt som justering.

Flere forhold kan forklare variasjonen i elevresultater. For det første er det hvor lenge elevene har vært i innvandringslandet. Elever som har vært med på utprøving i første omgang var i stor grad født her, mens elever som har vært med på utprøving eller pilotering senere, ikke i samme grad var født her. For det andre spiller antallet timer elevene får til leseopplæring på morsmålet inn. For eksempel har gruppene med tamil og tyrkisk i dette utvalget fått relativt mange timer med leseopplæring. De førstnevnte har fått privatundervisning i tillegg til den offentlige. For det tredje spiller det en rolle hvor stabile elevenes språkmiljø er. I noen byer er det flere som bruker det samme språket og gir en større anledning til å bruke språket, enn i andre byer. For det fjerde spiller lærerkompetansen inn og, for det femte, elev- og foreldre-bakgrunnen. Elevene kan ha fått god stimulering på førstespråket og ha startet en skolegang i hjemlandet, for eksempel dem med polsk som morsmål. Når det gjelder foreldrene, spiller det en rolle om familien har kommet som flyktninger eller som arbeidsmigranter. Er de flyktninger, kan elevene ha vært uten skolegang og med traumatiske opplevelser bak seg. Dette kan gjelde for elever med somali, kurdisk og arabisk som skriftspråk. Elevene kan også ha et morsmål som bare har vært brukt muntlig, eller skriftspråket kan være relativt nytt og ikke standardisert, slik som kurdisk. Alt dette slår sannsynligvis ut på resultatene for språkgruppene. Andre forhold gjelder som tidligere nevnt, hvordan skrivesystemene og språkene er bygget opp. Et lydrett rettskrivningssystem gjør det lettere både å lese og å skrive korrekt tidlig, mens det motsatte forsinker utviklingen noe. Dette siste ser ut til å slå ut for thai, vietnamesisk og språkene med arabisk skrift.

³¹ Det statistiske utgangspunktet er at om en har en normalfordeling av resultater, vil ca 68% av resultatene ligge innenfor et standardavviks avstand fra gjennomsnittet. Det innebærer at 15% av resultatene ligger utenfor på hver side av gjennomsnittet. For prøvene på morsmål kan en ikke i samme grad være trygg for at en har funnet de elevene som utgjør 15% av dem som skårer lavest.

Bekymringsgrenser, angitt som antall riktig svar for språkgruppene på delprøvene for andre trinn

Språk/Delprøver	Bokstavdikat maksimum 20 rette	Skriv første bokstav maksimum 12 rette	Koble tegn maksimum 16 rette	Skriv siste bokstav maksimum 12 rette	Ord til bilde maksimum ca 20 rette	Bilde til ord maksimum ca 20 rette
albansk	13	6	8	5	5	4
arabisk	13	5	7	2	1	3
badini/kurmanci	13	7	10	5	8	8
persisk	13	5	7	3	6	3
polsk	16	7	10	6	12	11
russisk	16	7	12	4	10	3
somali	13	5	7	4	4	3
sorani	13	5	7	2	3	3
spansk	14	6	7	6	8	9
tamil	16	7	9	5	10	8
thai	15	5	9	1	2	2
tyrkisk	13	7	10	5	8	8
urdu	13	5	7	2	2	2
vietnamesisk	15	6	10	3	3	3

Språk med latinsk skrift	Bokstavdik	Skriv f b	Koble tegn	Skriv s b	Ord til b	Bilde til o
albansk	13	6	8	5	5	4
badini/kurmanci	13	7	10	5	8	8
polsk	16	7	10	6	12	11
somali	13	5	7	4	4	3
spansk	14	6	7	6	8	9
tyrkisk	13	7	10	5	8	8
vietnamesisk	15	6	10	3	3	3

Språk med kyrillisk skrift	Bokstavdik	Skriv f b	Koble tegn	Skriv s b	Ord til b	Bilde til o
russisk	16	7	12	4	10	3

Språk med arabisk skrift	Bokstavdik	Skriv f b	Koble tegn	Skriv s b	Ord til b	Bilde til o
arabisk	13	5	7	2	1	3
persisk	13	5	7	3	6	3
sorani	13	5	7	2	3	3
urdu	13	5	7	2	2	2

Språk med abugidaer	Bokstavdik	Skriv f b	Koble tegn	Skriv s b	Ord til b	Bilde til o
tamil	16	7	9	5	10	8
thai	15	5	9	1	2	2

Bekymringsgrenser, angitt som antall riktig svar for språkgruppene på delprøvene for tredje trinn

Språk/delprøver	Ordkjeder maksimum 16 eller 24 rette	Setninger maksimum 16 rette	Gåter maksimum 9 rette	Instruksjonsoppgave maksimum 9 rette
albansk		9	1	2
arabisk		5	1	1
badini/kurmanci		5	1	2
persisk		6	3	3
polsk	10	12	5	6
russisk	10	12	4	4
somali		6	1	1
sorani		5	1	1
spansk		9	3	3
tamil	7	7	3	3
thai		7	3	3
tyrkisk		11	4	4
urdu		5	1	1
vietnamesisk		8	2	2

Språk med latinsk skrift	ordkjeder	setninger	gåter	Instruk- sjon
albansk		9	1	2
badini/kurmanci		5	1	2
polsk	10	12	5	6
somali		6	1	1
spansk		9	3	3
tyrkisk		11	4	4
vietnamesisk		8	2	2

Språk med kyrillisk skrift	ordkjeder	setninger	gåter	Instruk- sjon
russisk	10	12	4	4

Språk med arabisk skrift	ordkjeder	setninger	gåter	Instruk- sjon
arabisk		5	1	1
persisk		6	3	3
sorani		5	1	1
urdu		5	1	1

Språk skrevet med abugidaer	ordkjeder	setninger	gåter	Instruk- sjon
tamil	7	7	3	3
thai		7	3	3

En kan også slå sammen resultatene for de forskjellige språkgruppene med felles skriftsystem. Da får en grenseområder som inkluderer de høyeste og de laveste grenseverdiene innen hver gruppe. Det kan kalles for flytende grenser, for å markere at grensene ikke er absolutte. Dette er gjort under her.

Flytende bekymringsgrenser for prøven for andre trinn

Delprøver	Bokstavdiktat	Skriv første bokstav	Koble tegn	Skriv siste bokstav	Ord til bilde	Bilde til ord
for alle elever	13-16	5-7	7-12	1-6	1-12	2-11
for elever med språk med latinsk skrift	13-16	5-7	7-10	3-6	3-12	3-11
for e. med språk med kyrillisk skrift	16	7	12	4	10	3
for e. med språk med arabisk skrift	13	5	7	2-3	1-6	2-3
for elever med språk med abugidaer	15-16	5-7	9	5-1	2-10	2-8

Flytende bekymringsgrenser for prøven for tredje trinn

Språk	ordkjeder	setninger	gåter	instruksjon
for alle elever		5-12	1-5	1-6
for elever med språk med latinsk skrift		5-12	1-5	1-6
for e. med språk med kyrillisk skrift	10	12	4	4
for e. med språk med arabisk skrift		5-6	1-3	1-3
for elever med språk med abugidaer		7	3	3

